

СТЕНОГРАМА

засідання Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих порушень законодавства у сфері оборони, антикорупційного законодавства та дотримання прав і свобод людини під час дії воєнного стану

15 січня 2026 року

ГОНЧАРЕНКО О.О. Починаємо наше засідання. І почнемо з організаційних питань.

Значить, по кворуму. У нас присутні фізично, офлайн, 5 народних депутатів: Гончаренко, Наливайченко, Рудик, Яцик, Загоруйко. І у нас присутні 4 народні депутати в Zoom. Ітого: 9. Один з них, пан Бабій, в Zoom, ну, прям рухається до нас. Ми його бачимо.

БАБІЙ Р.В. Колеги, я зараз приєднаюсь. Буквально там 3-4 хвилини - і я буду в залі.

Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чудово, пане Романе. Ми знаємо, що ви до нас фізично доєднаєтесь. Тому кворум відповідно є.

Вітаю, колеги. Вітаю запрошених. Секретар комісії підтверджує кворум.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Так, кворум є. Пропоную розпочинати роботу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дуже дякую.

Перш ніж ми перейдемо до нашої роботи, хочу констатувати прикрий факт: не всі запрошенні, наскільки я бачу, з'явилися на сьогоднішнє засідання, принаймні я щонайменше не бачу пані Гринчук. Ви є? А пан Пронін? Відсутній. Пан Пронін відсутній. І пан Пронін – це голова

Держфінмоніторингу. Він нас повідомив вчора о 17:30 про те, що він на лікарняному. Ми затребували документ. Документ датований 12 січня. Не дуже зрозуміло, чому не могли до вчора нас про це повідомити. Тому пана Проніна немає. Ми, звичайно, бажаємо міцного здоров'я і найшвидшого одужання пану Проніну. І будемо чекати пана Проніна на наступне наше засідання, яке відбудеться, наше продовження засідання сьогоднішнього 21 числа. У нас є питання до Держфінмоніторингу, ми хочемо їх ставити безпосередньо керівнику. Тому з усією повагою, наскільки я розумію, є представники, але нам потрібен безпосередньо пан Пронін. Тому звертаю увагу на важливість бути.

На всяк випадок хочу, щоб ми проголосували питання, що комісія доручає мені як голові в разі необхідності, в разі того, що не з'являються відповідні запрошені, застосовувати відповідно до Закону України про тимчасові слідчі комісії, тимчасові спеціальні комісії, застосовувати привід через Національну поліцію.

Прошу, давайте почнемо. Давайте внесемо це питання в порядок денний, і тоді проголосуємо наш порядок денний. Сьогодні він буде складатися з двох питань: про прийняття рішення щодо примусового приводу осіб, які не з'явилися на засідання без поважних причин; друге – про проведення всебічного дослідження фактів щодо можливого заподіяння шкоди інтересам держави, перевірку відомостей про ймовірні корупційні зв'язки фігурантів справи "Мідас" та встановлення причин і умов, що могли сприяти ймовірним зловживанням.

Ми заслухаємо доповіді Директора Національного антикорупційного бюро Кривоноса. Присутній. Дякую. Керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури пана Клименка. Присутній. Дякую. А також в нас запрошені: ексміністр енергетики України Галущенко, ексвіце-прем'єр-міністр України Чернишов і ексміністр захисту довкілля і природних ресурсів і ексміністр енергетики Гринчук Світлана Василівна.

Регламент пропоную такий: тривалість доповідей запрошених – до 5

хвилин, далі переходимо до питань безпосередньо від членів комісії. Пропоную встановити, так як нас доволі багато, питань багато, встановити регламент на питання – 1 хвилина. Це має бути питання, а не виступи, для того щоби ми ефективно використовували час.

Колеги, хто підтримує такий порядок денний та такий регламент, прошу тих, хто присутній фізично, голосувати підняттям руки, а ті... Пане Роман, будь ласка, от ваше місце. А ті, хто в Zoom, будь ласка, ставте безпосередньо плюс в нашому чаті.

Колеги, хто за порядок денний і такий регламент роботи? Пане Роман, підійміть, якщо ви підтримуєте, підніміть руку.

Так, тут 5... А 6, вибачте. І чотири плюсики. 10 голосів. Дякую. Відповідно рішення прийнято.

Колеги, рухаємося далі. Ми затвердили порядок денний, і тепер перше питання...

ШИНКАРЕНКО І.А. Дозвольте технічне питання, Олексію? А плюс ставити в чаті Zoom чи WhatsApp в нашому чаті?

ГОНЧАРЕНКО О.О. В нашому чаті... краще ставте і там, і там, щоб ми побачили. Ми от зараз вас побачили. Якщо хочете, можете і голосом, колеги, теж, але тут є певне ехо. Це шановний колега пан Шинкаренко. Ми вас бачимо і чуємо добре, тому можете і голосом сказати, це теж добре.

І відповідно давайте тоді до першого пункту: про прийняття рішення щодо примусового приводу осіб, які не з'явилися на засідання без поважних причин. Дати відповідне доручення голові тимчасової слідчої комісії до тих, хто не з'являється, застосовувати таку міру, не з'являється без поважних причин, звичайно.

Будь ласка, прошу голосувати. Хто – за?

Дякую. І в чаті у нас... Є.

ШИНКАРЕНКО І.А. А членів ТСК також примусово будемо запрошувати?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пане Іване, повторіть, будь ласка, питання.

ШИНКАРЕНКО І.А. Кажу, членів ТСК також примусово будемо запрошувати на засідання, щоб не прогулювали?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Все-таки зв'язок, пане Іване, є певні проблеми, ми не знаємо, з вашого боку чи з нашого. Можливо, ще по можливості дублюйте його в чаті в нашому, питання, і ми тоді зможемо відповісти.

Це рішення прийнято: щодо примусового приводу осіб. Дякую, колеги.

Про проведення всебічного і ... Да, пане Іване?

ФРІС І.П. Це не пан Іван, це Ігор Фріс. Єдине хотів зауваження зробити, що Галущенко - він не міністр енергетики колишній, а міністр юстиції, з цієї посади він пішов.

Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Щось про пана Галущенко, ми почули, а що ...

ФРІС І.П. Пан Галущенко не міністр колишній енергетики, а міністр юстиції.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він був і міністром енергетики, і міністром юстиції. У нас є така особливість, що у нас останнім часом багато хто встигає побути на декількох різних посадах, в тому числі пан Герман Галущенко. Тому він був і міністром енергетики, і міністром юстиції, а звільнений нещодавно був саме з посади міністра юстиції. Це його була остання посада. Дякую, колеги.

І переходимо до питання другого нашого порядку денного: про проведення всебічного дослідження фактів щодо можливого заподіяння шкоди інтересам держави, перевірки відомостей про ймовірні корупційні зв'язки фігурантів справи "Мідас" та встановлення причин і умов, що могли сприяти ймовірним зловживанням.

Перед тим, як ми перейдемо до першої доповіді, першому ми надамо слово Директору Національного антикорупційного бюро, я хочу, колеги, повідомити в двох словах про те, чому створена наша тимчасова слідча комісія.

Верховна Рада України в кінці грудня своїм рішенням створила Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради з питань розслідування можливих порушень законодавства України у сфері оборони, антикорупційного законодавства України та дотримання прав і свобод людини під час дії воєнного стану.

Я вважаю, що це дуже важливе рішення, тому що у парламенту фактично є дві функції. Всі знають про законодавчу функцію і, на жаль, часто забувають про контрольну функцію. А насправді це, знаєте, як людина стоїть на двох ногах, так і парламент у своїй роботі має опиратись на ці обидві ноги і виконувати обидві ці функції, вони обидві є надзвичайно важливими. Я думаю, нікому не треба пояснювати особливу важливість цього саме під час воєнного стану, під час повномасштабної війни, особливо коли ми говоримо сьогодні, тематика нашої зустрічі – корупція. І коли ми говоримо про корупцію, то корупція в енергетиці та обороні, вона вбиває сьогодні, і ми всі це знаємо. Те, що зараз мільйони українців без світла, тепла, води, - це страшно, і це, в тому числі, і наслідок зловживань. Але ще страшніше – це корупція в оборонці, бо вона просто забирає життя, і забирає життя кожен день. Тому це не привілей Верховної Ради України, це не привілей парламенту - це наш обов'язок перед нашими виборцями відповідно до законодавства: здійснювати контрольні функції і безпосередньо розглядати ті питання, які сьогодні ми будемо розглядати.

І наше завдання тут дуже просте, наше завдання – це, перше, допомогти тим, хто бореться з корупційними злочинами, в тій роботі, яку вони виконують. В той же час, наше завдання – штовхати всіх для того, щоб ця робота відбувалася, і відбувалася швидше, бо кожен день продовження корупційних схем у наших умовах – це ми розуміємо, що це життя, і це дуже важливо. Наше завдання, безумовно, це суб'єктність парламенту. Парламент – це та інституція, яка має продемонструвати цю суб'єктність. Тим самим ми рухаємося до цивілізованого світу, частиною якого вже є Україна, а ми хочемо інтегруватися повністю в Європейський Союз. І це всюди в цивілізованих країнах парламент виконує цю функцію, і у нас ми маємо цю функцію виконати для людей, для того, щоб зупинити корупцію і корупційні злочини настільки, наскільки це можливо в сьогоденних умовах.

Тому також хочу сказати і всім це чітко пояснити: ми не збираємося втручатися ні в які слідчі дії, ми не маємо на це права відповідно до закону. Ми не є слідчим органом, ми є саме контрольним органом, це є наша функція. І ми будемо виходити саме з цього, що ми є контрольна функція, ми маємо таку функцію, і ми будемо її виконувати для того, щоб досягти того результату, який нам всім потрібний. Але цю контрольну функцію ми будемо виконувати абсолютно чітко і жорстко, бо іншого варіанту у нас немає.

Дуже дякую, колеги. І тепер переходимо до нашого першого доповідача, до пана Семена Кривоноса, Директора Національного антикорупційного бюро.

Пане Семене, у вас є можливість по тематиці зробити доповідь до 5 хвилин. Дякую.

КРИВОНОС С.Ю. Пане Олексію, я, з вашого дозволу, не буду робити доповідь, я проінформую про основний хід досудового розслідування.

Наразі Національним антикорупційним бюро і Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою здійснюється досудове розслідування в кримінальному провадженні номер 520... 472, не буду зачитувати весь номер

це довго, від 21.08.2025 року. В рамках вказаного кримінального провадження повідомлено про підозру восьми особам у вчиненні кримінальних правопорушень, передбачених частиною першої статті 255 "Створення, керівництво злочинною спільнотою або злочинною організацією, а також участь у ній"; частиною другою статті 255 "Участь у злочинній організації"; частиною четвертою статті 368 "Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання службовою особою неправомірної вигоди в особливо у великому розмірі"; частиною третьою статті 209 "Легалізація (відмивання) майна, одержаного злочинним шляхом", вчинене в особливо великому розмірі; стаття 368-5 "Незаконне збагачення"; частина друга статті 366-2 "Декларування недостовірної інформації"; та частина перша статті 344 "Втручання у діяльність державного діяча" Кримінального кодексу України.

У кримінальному провадженні відповідно до вимог статті 93 КПК України стороною обвинувачення здійснюється збирання доказів, встановлюються всі обставини вчинення даного злочину, а також коло всіх причетних осіб, а також наявність у їх діях складу злочину.

Дякую. Проінформував.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Пане Абакумов, ви щось хочете додати, бо є час? Не хочете. Дякую.

Шановні колеги, я ще не звернув вашу увагу, прошу звернути увагу всіх запрошених: у ваших папочках є пам'ятка щодо порядку отримання показань та відповідальності учасників відповідно до закону. Наголошую і нагадую, що відповідно до частини першої статті 19 Закону України про ТСК ви зобов'язані дати правдиві показання про відомі вам обставини. Попереджаю вас, що за надання завідомо неправдивих показань або відмови від давання показань передбачена кримінальна відповідальність згідно із статтями 384, 385 Кримінального кодексу України. Будь ласка, колеги, в папочках у вас є відповідна розписка, прошу її підписати. Дуже дякую.

І ми починаємо наші питання. Колеги, будемо працювати таким чином.

Я, з вашого дозволу, почну. Якщо з'являється бажання поставити питання, підіймаєте руку або пишете в Zoom - і відповідно таку можливість ми вам надаємо.

Пан Семен, в нашому, як ми бачимо, завданні, я повторююсь, ми не збираємося втручатися в хід розслідування, ми бажаємо вам успіху в ході цього розслідування, від цієї справи дуже багато чого залежить: залежить життя людей кожен день, залежить наша країна, її майбутнє. Вона реально набула такого резонансу і важливості, що складно це якось перебільшити. Але в наших завданнях, як ми бачимо, зрозуміти системність корупційних проявів і рівень, на якому, власне, відбувається ця організація.

І в рамках цього перше питання у мене до вас. В яких сферах ви як керівник НАБУ бачите сьогодні найбільші проблеми з точки зору корупційних проявів саме під час дії воєнного стану?

Дякую.

КРИВОНОС С.Ю. Дякую. Я б трошки по-інакшому відповів на це запитання. Не те що проблеми, а ті сфери, на яких ми пріоритизуємо нашу роботу, і оперативну роботу, пошук корупційних проявів, і концентруємо максимальну кількість ресурсів в досудовому розслідуванні, ресурсів бюро і САП. Це сфери: оборони, енергетики, відновлення, правоохоронна сфера, судова система.

Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую вам.

Пане Семене, в рамках тої роботи, яку ви проводили і проводити по розслідуванню цієї справи, тих проявів, які ви тільки що назвали, тих сфер, чи відчуваєте ви тиск на НАБУ, на детективів, на співробітників? Будь ласка.

КРИВОНОС С.Ю. Дякую за запитання.

Це доволі оціночна буде моя відповідь. Я думаю, що, незалежно від

будь-якої форми тиску, ми продовжуємо рухатися вперед, здійснювати досудове розслідування, не дивлячись ні на посади фігурантів, ні політичний вплив, чи розмір фінансових ресурсів. Тому громадяни, суспільство, народні депутати можуть бути спокійні, нас не зупинять будь-які посадові особи.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Ну, хотілося, ви говорите, що все-таки тиск є, і відчуваєте його, наша мета – якраз допомогти вам і захиститися від цього. Якщо він є, то від кого? Ми маємо зрозуміти, звідки ви бачите цей тиск. Можливо, з боку органів правоохоронних інших, можливо, з боку окремих представників державної влади? Тому що це якраз і важливо для нас, для того щоб надати вам допомогу, можливо, законодавчих змін, можливо, в тому числі через інструмент тимчасової слідчої комісії, заслуховування, відповідне доручення і так далі? Де ми можемо вам допомогти? Бо ми вважаємо, що не може бути ніякого тиску на вас в тій роботі, яку ви виконуєте.

КРИВОНОС С.Ю. Дякую. Я дуже радий це чути, що народні депутати підтримують такі важливі і резонансні розслідування. Можу сказати лише одне, користуючись нагодою, якщо говорити про тиск, він же буває в різних формах. Це може бути здійснення безпосередньо переслідування окремих співробітників, а може бути системне перешкоджання роботі. Я зараз говорив би про системні перешкоджання. Завдячуючи українському суспільству наразі працівники Бюро, хоч досі із підозрами, але не перебувають під вартою принаймні. Але, якщо говорити про системні речі, системні речі повинні здійснюватися в тому напрямку, щоби унеможливити будь-яке втручання в подальшому в діяльність НАБУ та САП і подібні речі. Про що я говорю зараз? Є речі, які потрібно посилювати в антикорупційному блоці. Це перше: створення незалежної експертної установи, для того щоб, коли ми вже призначаємо експертизи, і будемо призначати, в рамках цього кримінального провадження, не було втручання в цей процес і вони здійснювались

об'єктивно, швидко, без зайвих політичних мотивів втручання в результати цієї експертизи. Це і підрахунок збитків, і фоноскопичні експертизи, і багато інших.

Якщо говорити, незалежне прослуховування - це те, що безпосередньо важливо нам. Це для того, щоб можна було на підставі відповідних рішень судів - це обов'язково відбувається виключно в такий спосіб, - здійснювати прослуховування мобільних телефонів фігурантів, а також інші заходи, пов'язані з контролем мобільних терміналів. Ми позбавлені цього права, і фактично ...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А ми ж законодавчо приймали таку можливість, давали НАБУ. Яким чином ви позбавлені?

КРИВОНОС С.Ю. Давайте ми, я вас дуже прошу, шановні народні депутати, щоб ми якось репліками... бо я думку зараз втрачу. Якщо ви запитали, що потрібно нам, то я вам, з вашого дозволу, відповім.

На рахунок, так, законодавчі зміни є, але технічної можливості наразі досі немає. Я не можу багато деталей розповісти, тому що частина цієї інформації відноситься до державної таємниці. Зі Службою безпеки України наразі відпрацьовується технічна можливість виділення нам окремих технічних можливостей і каналів прослуховування телефонів, для того щоб Служба безпеки України не знала тих абонентів, яких ми ставимо на контроль. Це дуже важливо. Тобто, якщо просити словами відповісти, наразі ми використовуємо, якщо простими... такі технічні заходи, чи такі технічні можливості, через які Служба безпеки України знає, які об'єкти, які номери телефонів ми прослуховуємо. Відповідно це кожного разу створює ризик, потенційний ризик. Я не говорю зараз про конкретні речі, але потенційний ризик розголошення відомостей про об'єкти, щодо яких ми здійснюємо досудове розслідування. Для мінімізації цього ризику нам потрібне автономне прослуховування, для того щоб ніхто крім нас не знав, які

абоненти стоять у нас на контролі. Це контролюється прокурорами, відповідні слідчі дії, це відбувається на підставі рішення санкцій суду. Я думаю, що нам якісь треті особи в даному випадку точно не потрібні, які будуть знати, щодо кого ми здійснюємо досудове розслідування. Це про системні речі.

Третє - це взагалі посилення інституцій як таких і завершення судової реформи, для того щоб судді не виносили рішення взяття під варту безпідставно осіб, в тому числі працівників НАБУ, ну, і так далі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пані Юлія Яцик.

ЯЦИК Ю.Г. Хотіла уточнити у вас, чи є у НАБУ оперативні підрозділи, які виконують певні оперативні слідчі дії на підставі ухвал слідчих суддів, НСРД, чи ви користуєтесь оперативними підрозділами інших правоохоронних органів?

КРИВОНОС С.Ю. Детективи Національного антикорупційного бюро здійснюють як і функції досудового розслідування, так вони є і оперативними працівниками. У нас є оперативно-технічні підрозділи, які здійснюють відповідну діяльність. Якщо ми проводимо спільні операції з іншими правоохоронними органами, то оперативний супровід можуть здійснювати і працівники Служби безпеки України, і Національної поліції, але це в окремих випадках.

ЯЦИК Ю.Г. Ви сказали, що НСРД у вигляді прослуховування...

КРИВОНОС С.Ю. Пані Юлія, це різні речі.

ЯЦИК Ю.Г. Тобто, ви маєте на увазі, просто...

КРИВОНОС С.Ю. Це технічні. У нас є працівники, які можуть здійснювати обробку цих ліній, але питання в технічній організації цього процесу. Ухвала про прослуховування мобільного телефону, відомості про таку ухвалу передаються до Служби безпеки України, і ставиться цей номер на контроль завдяки їхнім технічним можливостям.Тобто вони це бачать, вони бачать наші об'єкти.

ЯЦИК Ю.Г. *(Не чути)*

КРИВОНОС С.Ю. Тому ж я і говорю, що власних технічних можливостей, автономних, наразі у нас немає, для того щоб повністю убезпечити будь-які потенційні ризики витоку інформації. Скажімо так, по суб'єктах, скажімо, займають чутливі посади, щодо яких ризик значно підвищується витоку інформації щодо здійснення слідчих дій Національним антикорупційним бюро щодо них, ми не використовуємо цей захід.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Пан Наливайченко, ексголова Служби безпеки України, до речі.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Я професійне питання. Пане директоре, а як ви пропонуєте вирішити це питання? Просто на ТСК скажіть - ми вирішимо. Я уточнення, можна, професійне? Віддалений доступ, окремі робочі місця, власне обладнання, власний підрозділ, ну, і так далі.

КРИВОНОС С.Ю. Підрозділ, ще раз, у нас є, він майже з початку Національного антикорупційного бюро створений. Наразі між Службою безпеки України і Національним антикорупційним бюро укладений меморандум, в якому описані конкретні кроки щодо необхідності надання відповідного автономного доступу Національному антикорупційному бюро до мобільних операторів, можна так сказати, тому що він є таємний, цей

меморандум, я не можу багато про нього говорити. Вимога щодо укладення такого меморандуму з конкретними кроками щодо надання автономного доступу НАБУ до незалежного прослуховування є вимогою щодо вступу до Європейського Союзу і є частиною плану. На виконання цього меморандуму НАБУ мало протягом 2025 року здійснити певну технічну модернізацію. Ми її здійснили: провели відповідно закупівлю обладнання, здійснили таку технічну модернізацію. Наразі на завершальній стадії деякі ще технічні роботи з нашого боку знаходяться. Це, до речі, прогрес, вперше і уряд передбачив нам відповідне фінансування, воно досить... і ми маємо змогу закупити відповідно... побудову моніторингового центру. Далі, після того вже буде справа за Службою безпеки України і за мобільними операторами. Тобто, якщо ми завершимо роботу на нашій стороні, ми звертаємось до них, інформуємо, і далі вже мають бути виконані певні технічні кроки з боку Служби безпеки, для того щоб забезпечити нам, скажімо, незалежний, автономний доступ до цих каналів зв'язку.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Дякую, пане директоре.

Від нас проста фіксація: все, що потрібно в законодавстві, якщо потрібні ще додаткові зміни, щоб те, що технічно ви вже зробили, оперативно що вже робите, стало, дійсно, окремим, незалежним підрозділом оперативно-технічних заходів у вас, в НАБУ, будь ласка, якщо достатньо міжвідомчої взаємодії, будь ласка.

КРИВОНОС С.Ю. Побачимо, ми завершимо, звернемося. Я сподіваюсь, що Служба безпеки України буде сприяти далі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наразі проблеми з боку Служби безпеки України немає у міжвідомчій взаємодії?

КРИВОНОС С.Ю. Тому що ми завершуємо частину наших робіт. Ми

завершуємо частину наших робіт.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто зараз м'яч на вашій половині поля, можна так сказати?

КРИВОНОС С.Ю. Можна сказати й так. Вони мають дають нам і технічні вимоги ті, що необхідні, і технічні умови. Далі побачимо, я думаю, протягом кількох місяців буде зрозуміло, як будуть ці події розвиватися.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наш мандат, нашої комісії, складає один рік, тому, будь ласка, якщо ви побачите, що з цим є проблеми, в ініціативному порядку, будь ласка, звертайтеся, і ми готові вам допомагати для вирішення цього питання.

КРИВОНОС С.Ю. Обов'язково.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви вже згадали про ситуацію, про затримання співробітників НАБУ, напевно, найбільше резонансною стала історія про співробітника детектива Магомедрасулова. Тому, будь ласка, проінформуйте нас, в якому зараз стані справи Магомедрасулова. Раз.

Друге. Чи проводили ви ваші внутрішні розслідування, чи ті підозри, які були пред'явлені детективу Магомедрасулову, ваше внутрішнє розслідування підтверджує чи не підтверджує? Будь ласка, введіть нас у курс цієї ситуації.

Дякую.

КРИВОНОС С.Ю. Мабуть, про стан досудового розслідування щодо Магомедрасулова має інформувати орган досудового розслідування, який таке досудове розслідування здійснює, і Офіс Генерального прокурора, який здійснює процесуальне керівництво. Я тут вам багато інформації не надам.

Наразі він звільнений з-під варти.

Щодо службового розслідування. Розпочато одразу після його затримання Національним антикорупційним бюро. Ми в силу об'єктивних обставин, оскільки людина перебувала під вартою, не могли здійснити наші внутрішні процедури, до кінця провести, провести опитування і певні дослідження. Зараз Руслан взаємодіє з Управлінням внутрішнього контролю, очікуємо завершення службового розслідування. Тільки тоді можна буде говорити ... *(Не чути)* воно ще триває.

Ми ще не затвердили. Ну, я висновки взагалі не затверджую, затверджує керівник Управління внутрішнього контролю, надсилає на Дисциплінарну комісію. Далі Дисциплінарна комісія виносить рішення, а я вже за результатами цього рішення приймаю відповідні управлінські рішення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Якими є терміни цієї перевірки? Коли вона має завершитись?

КРИВОНОС С.Ю. Дивіться, це все залежить... Я зараз же не хочу відомості про проходження служби Русланом, зараз де він знаходиться, я не хотів би розголошувати це...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він продовжує зараз свою діяльність як детектив НАБУ?

КРИВОНОС С.Ю. Він продовжує службу в Національному антикорупційному бюро. Управління внутрішнього контролю, детективи Управління внутрішнього контролю працюють з ним щодо тих матеріалів, які наявні в нашому розпорядженні, які надала Служба безпеки України, Офіс Генерального прокурора.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Підстав для відсторонення його від роботи

якихось інших поки не знайдено і вам відповідні доповіді не надходили?
Можливо, є якісь проміжні висновки?

КРИВОНОС С.Ю.В якому плані?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Відсторонення його від роботи.

КРИВОНОС С.Ю. Ми не можемо говорити про проміжні висновки, ми можемо говорити тільки про факти. Зараз проміжних висновків ніяких я оголошувати не маю можливості.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, будь ласка, ваша оцінка того, що пан Магамедрасулов був затриманий і потрапив під варту перед тим, як було голосування у Верховній Раді закону, відомого, про позбавлення незалежності антикорупційних органів. Чи ви бачите взаємозв'язок між цими подіями, чи ні?

КРИВОНОС С.Ю. Це оціночне судження, я б не хотів...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А мені б хотілося ваше оціночне судження почути.

КРИВОНОС С.Ю. Я не хочу озвучувати оціночних суджень.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре. Скажіть, будь ласка...

КРИВОНОС С.Ю. Це ж слідча комісія?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Слідча комісія.

КРИВОНОС С.Ю. Тому оціночні запитання не можна задавати, і відповідати відповідно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи є у вас інформація, що ці події були пов'язані?

КРИВОНОС С.Ю. Перевіряється.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будь ласка, питання, не знаю, чи до вас, чи до пана Абакумова. Пан Магамедрасулов був залучений у справі "Мідас"?

АБАКУМОВ О.Ю. Ми це офіційно підтверджували і для суду, то, да, він був залучений офіційно до складу групи, яка здійснювала дії у рамках справи "Мідас".

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як ви вважаєте, чому саме він, саме Магамедрасулов, я так розумію, група була велика, але саме Магамедрасулов потрапив під те, що, можливо, ми можемо кваліфікувати як тиск? Чи є у вас якась відповідь на це питання? Чи є у вас якість розуміння?

АБАКУМОВ О.Ю. На даний момент у мене немає, тому що я не ознайомлений з матеріалами справи, яка... *(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. Справа Магамедрасулова перешкоджала вам як керівнику цієї операції, і те, що його не було у вас в наявності в проведенні розслідування?

АБАКУМОВ О.Ю. Річ у тім, що дії, які здійснювалися відносно великої кількості детективів Національного антикорупційного бюро, створювали ризик доступу до інформації про наші розробки і ставило їх в небезпеку. Так, щоб я мав інформацію про те, що безпосередньо була

нанесена шкода нашим розробкам, які були в тому процесі, у мене безпосередньо немає.

Дякую.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Якщо дозволите, я уточню, саме від поваги до вашої роботи. Тобто втрати доказів зібраних оперативних та інших матеріалів не було внаслідок переслідування одного з детективів?

КРИВОНОС С.Ю. В процесі проведення обшуків у багатьох співробітників Національного антикорупційного бюро було зафіксовано факти отримання доступу в тому числі і до флеш-накопичувачів, носіїв. ми досі оцінюємо масштаб завданих збитків. Наразі сказати про те, що чи вплинуло це на перебіг справи, про яку зараз говорять, кримінального провадження, про яке я зазначив, на розслідування цієї справи, на оперативну розробку сам факт затримання пана Руслана, сам факт затримання, тому що він не міг вже в складі групи детективів здійснювати свої дії, він не впливав, тому що була група детективів, яка могла далі продовжувати документування. Але якщо говорити по правді, то взагалі ці липневі події, вони призвели до витоку певної інформації, яка потрапила потім в медіа, щодо здійснення певних слідчих дій щодо окремих осіб. І відповідно, так, безумовно, на перебіг вплинуло, можливо, навіть частина потенційно доказів, які можливо було ще здобути, могла бути втрачена. Але це все гіпотетичні речі, які ми зараз припускаємо. Вплинуло? Вплинуло. Вплинуло так само там і на настрій колективу, який потім зібрався і, в принципі, подоводив справи до кінця, і прекрасно себе почував. Тобто тут така складова. Але, так, було отримано доступ і до службових телефонів, до деяких детективів і до певних матеріалів. Оцінюємо. Тобто, чи могло бути, якби не було цієї акції щодо нас? То, безумовно, можемо говорити гіпотетично, що це, можливо, ми б здобули і більше відповідних відомостей.

(Шум у залі)

Втрати безпосередньо в цьому кримінальному провадженні? Втрати як втрати? Давайте так, не було доступу до матеріалів негласних слідчо-розшукових дій з боку інших правоохоронних органів безпосередньо щодо цього.

АБАКУМОВ О.Ю. В принципі, директор підтвердив те, що я хотів сказати, що до матеріалів кримінального провадження...*(Не чути)* доступу інших правоохоронних органів, однак підвищення публічності до самої справи завдало шкоди розслідуванню. Тому що, справді, коли всі про цю справу говорять, її тяжче розслідувати, бо фігуранти, в першу чергу, знають що, мабуть, якась справа є.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Липневі події, ви вже так це сформулювали, вони стосувалися не одного Магамедрасулова. Яка кількість детективів? Тоді проводилися обшуки...

КРИВОНОС С.Ю. Пане Олексій, ми ці цифри озвучували, навіть на сторінках фейсбуку. Я зараз не готовий по пам'яті сказати. Можу сказати, що близько шести осіб отримали повідомлення про підозру за різними статтями в різних кримінальних провадженнях. Обшуки проводилися близько... 21 детектив. 20 детективів, але в різних місцях, тобто за місцем мешкання, за...

ГОНЧАРЕНКО О.О. 20 детективів обшуки, да? Я уточнюю.

(Шум у залі)

КРИВОНОС С.Ю. Різних.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ваше Управління внутрішнього контролю, ви сказали про те, що воно не мало можливості доступу до Магамедрасулова

довгий час по зрозумілих причинах, бо він був в СІЗО. Питання про інше. Чи провели ви... ви сказали 6 співробітників, 20 обшуків, чи перевіряли ви всіх 20 співробітників, чи 6? Чи є вже результати розслідування внутрішнього контролю? Чи знайдені якісь проблеми?

КРИВОНОС С.Ю. По детективам, які підозрюються у скоєнні дорожньо-транспортної пригоди, які отримали підозри, службові розслідування були проведені одразу після цих дорожньо-транспортних пригод. В діях детективів НАБУ на той час - це і 2021 рік, і 2022-й, і 2023-й, коли ці ДТП трапилися, не було встановлено ознак дисциплінарного проступку. Тобто вони були тверезі, не залишили місце пригоди, тобто діяли у відповідності до Кодексу етики Національного антикорупційного бюро і до законодавства.

Тому за фактом повідомлення про підозру тим детективам, які підозрюються у скоєнні дорожньо-транспортної пригоди з нанесенням тілесних ушкоджень потерпілим, службове розслідування не проводилося. Службове розслідування проводилося стосовно працівника, якому повідомлено про підозру у декларуванні недостовірної інформації. Я би не хотів говорити на даний час, це відомості становлять службовий... Я можу сказати так, що ці матеріали передані на Дисциплінарну комісію, і за результатами Дисциплінарної комісії можна буде говорити про факт вчинення чи невчинення ним дисциплінарного проступку. Але я теж утримуюся від деталей наших службових розслідувань, для того щоб... Хочу підкреслити, що триває досудове розслідування інших органів досудового розслідування. Я не хотів би зараз підказувати і говорити, що ми знайшли в матеріалах щодо наших працівників. Я з великою повагою до ТСК, але я все ж таки не хочу розголошувати до висновків Дисциплінарної комісії відомості щодо наших працівників, це було б неправильно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Нам достатньо розуміти, на якому етапі. Ви

відповіли. Тобто там не винесено, закінчена перевірка, винесено на Дисциплінарну комісію. Ще які справи? Там ви сказали про одного. Ще...

КРИВОНОС С.Ю. Ще було службове розслідування щодо фактів скасування допуску нашим співробітникам. Це службове розслідування не встановило ознак порушення в діях наших працівників. Далі, службове розслідування щодо працівника підрозділу, оскільки він так само нещодавно звільнений з-під варти, щодо працівника спеціального підрозділу "Д-2" завершено на днях, і справа передана до Дисциплінарної комісії.

Знову ж таки, не хочу до моменту висновку... Тобто висновок Дисциплінарної комісії, він є публічним: винен, не винен. Обставини перераховувати я зараз... Ці відомості щодо проходження служби працівниками Бюро, оскільки вони можуть стосуватися ще й обставин, які досліджують у межах досудового розслідування Служба безпеки України чи Державне бюро розслідувань, я не можу розголошувати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре. Дякую.

Вже були засідання в парламенті інших тимчасових слідчих комісій, антикорупційного комітету. Під час одного з них, пане Семене, ви говорили про те, що ви вивчаєте, хто передивлявся оперативні транспортні засоби, використовуючи систему "Безпечне місто", і, до речі, підкреслювали, що не будете результати цієї перевірки закривати таємницею досудового розслідування. Пройшло з того часу біля двох місяців, які є результати, чи є вже результати?

КРИВОНОС С.Ю. Направили зараз буквально... Ми в чудовій знаходимося будівлі, ми в Київську міську державну адміністрацію, її називають "Безпечне місто", але насправді це така побутова назва, це система відеоспостереження у місті Києві. Ми направили запити, нам сказали йти за ухвалою. Ну, тобто нам сприяють всіляко, ми тепер ухвали отримуємо, щоб

подивитися, хто ж там передивлявся наші оперативні роботи. Там юристи КМДА, це наскільки у мене була робоча комунікація з мером, юристи КМДА зайняли позицію, що це можна тільки по ухвалам. Ну, там якась аргументація, не буду зараз її оцінювати. Але питання, це ж наші транспортні засоби, то, я думаю, що можна було б обійтися без ухвал, тим більше, що ми вже знаємо, хто передивлявся. Треба тепер ухвалу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Хто?

КРИВОНОС С.Ю. Ну, ухвалу коли отримаємо...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вам потрібна допомога комісії?

КРИВОНОС С.Ю. В отриманні ухвали – ні, а в отриманні даних – да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будь ласка, яка?

КРИВОНОС С.Ю. Звернутися до Київської міської державної адміністрації якось з відповідним, скажімо, запитом, щоб вони більш...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, ми зробимо.

КРИВОНОС С.Ю. Можливо, внесли зміни до положення про користування цією системою, що, коли правоохоронний орган щодо своїх власних транспортних засобів просить інформацію, що бажано йому надати, все ж таки це його транспортні засоби.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре.

КРИВОНОС С.Ю. Тим більше, що це держава, це не про приватних

осіб. Це якби приватна особа... Це перше.

Друге. Що стосується доступу через інші бази даних - це і бази міграційної служби, і Державного реєстру речових прав, бази Мін'юсту, - то ми далі проводимо перевірку, надсилаємо відповідні запити, для того щоб встановити всі обставини... *(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. ... *(Не чути)* не встановили ще?

КРИВОНОС С.Ю. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шкода.

КРИВОНОС С.Ю. Дивіться, ми маємо доступ напряму до логування, ...*(Не чути)* хто залогоувався, на якій підставі. Ні, ми доступи маємо до баз даних, логування...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А чому це стільки займає часу?

КРИВОНОС С.Ю. Хто переглядав.

ГОЧЕРЕНКО О.О. А чому це стільки займає часу? Бо я так розумію, більше двох місяців....

КРИВОНОС С.Ю. Тому що все це треба збирати переважно ухвалами про тимчасовий доступ. Щось, в принципі, правоохоронцями здійснюється на законних підставах, тому що врегульовано міжвідомчими документами між держателями або адміністраторами баз даних і правоохоронцями, вони в межах оперативно-розшукової діяльності можуть отримати відповідні відомості. Але, яким чином потрапили ці відомості від правоохоронців потенційно до фігурантів цього розслідування, це ми якраз і встановлюємо.

Олександр.

АБАКУМОВ О.Ю. Є ще ситуація щодо реєстру судових рішень. І це тривалий період часу ми вже з цим боремося, у нас є ряд кримінальних проваджень, ряд адвокатів, які запідозрені за дії, які вони вживали щодо перешкоджання нашій діяльності, що виражалась в тому, що, використовуючи ключ одного з суддів, вони дивилися реєстр судових рішень, для того щоб наперед визначати, до кого ми йдемо з обшуками. Ця інформація доступна для будь-якого суддів з усієї країни. Якщо взяти зараз, якщо я не помиляюсь, штатна чисельність суддів - близько 8 тисяч людей, тобто 8 тисяч людей може подивитися, куди НАБУ зібралось йти з обшуками, а чи не йдуть вони до мене з обшуками, наприклад, суддя може подивитися.

І це насправді абсурдна ситуація, тому що ми вже тривалий період часу кажемо, що це створює для нас загрозу витоку інформації. Ми неодноразово знаходили рішення суддів про ті чи інші процесуальні дії щодо окремих людей суб'єктів – суб'єктів наших розробок чи наших кримінальних проваджень.

Тому, якщо говорити про конкретні кроки, то якраз перед ТСК можна підняти питання щодо унормування доступу до рішень під час досудового розслідування, які доступні для широкого кола людей.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будь ласка, в такому випадку, по-перше, реагуючи, Київська міська... Ми вдячні Київській міській державній адміністрації, Київграді за можливість сьогодні працювати тут. Я вже пояснював, хочу ще раз пояснити, чому ми засідаємо саме тут. Тому що урядовий квартал, ви знаєте, зараз закритий, і там спеціальний режим. Бо, як ви бачите, ми проводимо наше засідання з максимальною публічністю. Тому для нас було важливо, щоб до нас могли доєднатися і представники засобів масової інформації, тому ми і проводимо саме тут.

А щодо того питання, яке ви підняли, ми обов'язково звернемося до

Київської міської державної адміністрації, щоб вони прискорили і знайшли можливість вам швидше надати ту інформацію, яку вам необхідно, для того щоб ви розуміли, хто слідкував за вашими оперативними транспортними засобами.

Що стосується питання про доступ до реєстру, тут давайте відпрацюємо це разом. Від вас нам би добре отримати пропозицію законодавчу, як ви бачите, врегулювання. У нас тут представники всіх фракцій і груп парламенту входять в склад Тимчасової слідчої комісії, впевнений, що і інші колеги готові підтримати. І ми готові напрацювати разом з вами відповідний законодавчий акт, і вносити його, і рухати так швидко, як це можливо. Принаймні від нас ви точно будете тут отримувати підтримку, в цьому ми бачимо своє завдання.

КРИВОНОС С.Ю. Можна додати?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви щось хотіли додати, пане Семен?

КРИВОНОС С.Ю. Додати на рахунок доступу. Справа в тому, що ми багатьом комітетам уже розсилали відповідні пропозиції, неодноразово про це комунікували, наголошували, просили. Це вже друга ТСК, де ми про це говоримо, і друга ТСК так само обіцяє нам, каже, давайте надсилайте. Ми вже понадсилали. Тому є вже...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Легко це перевірите, надішліть це нам, і побачимо, скільки займе часу.

КРИВОНОС С.Ю. ...*(Не чути)* Але питання в тому, що тут багато маніпуляцій навколо цієї історії. Ми просимо обмежити доступ до ухвал щодо проведення окремих слідчих дій в наших кримінальних провадженнях, повний доступ який мають, щоб ви розуміли, ми по логуванням бачимо,

навіть працівники там розвідувальних органів можуть переглядати наші ухвали, ми такі логи бачили. Що вони робили в наших ухвалах в липні і в серпні, теж не зрозуміло. І там взагалі, ну, хто хочеш. Там вже, може, скоро там дадуть комунальному якомусь підприємству десь теж.

Тому ми говоримо про те, що це досить системна проблема, не тільки для НАБУ і САП. Просто що наші кримінальні провадження, які становлять, враховуючи наших суб'єктів, значний інтерес, але це системна проблема для всієї правоохоронної системи. Це перше.

А, друге, ми ще встановили ще одне джерело. Справа в тому, що здійснюється запис всіх закритих судових засідань під час розгляду клопотань, і завантажується ця вся історія записом з обставинами, які там озвучуються, завантажується на сервер. Ми вже звернулися до Державної судової адміністрації, щоб вони щось зробили з цим. Тому що так само, отримавши доступ до цього серверу, можна, в принципі, в онлайні переслуховувати, до кого ми там і на якій підставі збираємось йти зі слідчими діями. Цифровізація – це прекрасно, але ми запропонували правильний шлях вирішення цієї проблеми: тимчасове обмеження такого доступу хоча б принаймні на рік з моменту винесення постанови і відповідного рішення суду щодо проведення слідчих дій. Питання можна дискутувати, можна обговорювати, але точно не можна залишати в тому вигляді в якому є, тому що це дуже погано.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Ми готові відпрацювати цю ситуацію разом, і, чим більше тут буде руху в цьому напрямку в парламенті, тим тільки краще. Тож тут я не бачу проблем.

Є декілька ще інших питань. 28 листопада ви провели обшуки в робочому кабінеті Андрія Єрмака в урядовому кварталі та за місцем його проживання. Питання: які інші слідчі... по-перше, які були результати, що вилучено? Ми не питаємо, що ви знайшли, це таємниця досудового розслідування. Але чи вилучили ви електронні носії? Чи є вам зараз, з чим

працювати, після цих обшуків?

КРИВОНОС С.Ю. По-перше, навіть те, що ми вилучили, не зовсім можемо розголошувати. В даному випадку те, що вилучено, на це накладено арешт. Так, серед них є певні цифрові носії. Ми не проводили обшук за робочим місцем вказаної вами особи. Це вже неодноразово ми говорили. Ми на робочому місці не проводили обшук. В інших місцях – так, на робочому місці - ні.

ГОРЧАРЕНКО О.О. Дякую. Які ще слідчі дії ви проводили з паном Єрмаком з того часу? Чи допитували ви його, чи, можливо були інші обшуки?

КРИВОНОС С.Ю. Пане Олексію, це становить таємницю досудового розслідування.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В чому тут таємниця, якщо ви його викликали на допит? В чому таємниця?

КРИВОНОС С.Ю. Таємниця досудового розслідування.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В чому?

КРИВОНОС С.Ю. В тому, що це таємниця досудового розслідування.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Сам факт виклику його на допит?

КРИВОНОС С.Ю. Звісно, безумовно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А факт, медіа писали, про допит його водія, чи це теж ви вважаєте таємницею досудового розслідування?

КРИВОНОС С.Ю. Медіа писали про факт обшуку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи правда, що проводився обшук водія Андрія Єрмака?

КРИВОНОС С.Ю. Я не можу коментувати. Ми ж не підтверджували цю інформацію.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Якщо можна, ваше... просто, щоб ви пояснили все-таки, а в чому таємниця розслідування, чи був допит, чи ні.

Будь ласка, пане Абакумов.

АБАКУМОВ О.Ю. Дивіться, ну, є тактика проведення і розслідування окремих слідчих дій, і розголошення частини проведених слідчих дій може дати інформацію для решти осіб, які долучені до вчинення даного кримінального провадження, розуміння про слідчі версії, які будуються під час розслідування цього кримінального правопорушення, і прогнозувати подальші наші слідчі дії. Тому ми би на даний момент не хотіли давати більше інформації про те, що ми запланували для людей, які приймали участь як сторона, наші опоненти в даному розслідуванні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи маєте ви інформацію про місцезнаходження Андрія Єрмака фактично зараз?

КРИВОНОС С.Ю. Пане Олексію, ці відомості становлять досудове розслідування, це не є предметом дослідження ТСК. Вибачте, ну, що значить, місцезнаходження? Це відомості про приватну...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пане Семене, вибачаюся...

КРИВОНОС С.Ю. Це приватна особа...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пане Семене, будь ласка, давайте, з усією повагою, ви не будете перебивати – раз.

Друге. Предметом відання цієї ТСК є питання корупції. Ви провели обшуки в Андрія Єрмака, і це публічно. Я, чесно кажучи, не дуже розумію, якщо б ви їх не проводили, а я питаю вас, чи збираєтеся ви їх проводити, це могло б, напевно, когось нащось навести. Після того, як ви їх провели вже, ці обшуки, то питання, чи допитували ви його, я не розумію, яким чином, що воно, кому що покаже. В чому тут таємниця, зрозуміти складно, чесно кажучи.

КРИВОНОС С.Ю. Пане Олексію, дивіться, ви запитуєте за людину зараз, будь-яку, будь-яке прізвище, чи знаєте ви місцезнаходження, це ж відомості якраз органу досудового розслідування. Як ми можемо розголошувати, чи знаємо ми місцезнаходження тієї чи іншої особи?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пан Олександр хотів щось додати.

АБАКУМОВ О.Ю. Я поясню, чому не може директор коментувати це.

Перше. Якщо ми знаємо місцезнаходження, значить, ми за ним слідкуємо, значить, ми проводимо відносно нього НСРД; якщо не знаємо – значить, не поводимо. Ми розголошуємо цей факт, сам факт проведення НСРД і отримання ухвали про проведення НСРД - це вже державна таємниця, він не має права її розголошувати, по-перше. Тому... Не через те, що він не хоче, чи він приховує якусь інформацію. Якщо ми хочемо, щоб справа, про яку ми зараз комунікуємо, була успішною, не лише медійно-комунікаційно, а успішною процесуально, то нам потрібно дотримуватися і зберігати таємницю досудового розслідування для того,

щоби саме справа була успішною, а не для того, що ми хочемо приховати якісь факти, які фігурують у цьому провадженні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я поясню вам, враховуючи вашу відповідь, я поясню в чому суспільний інтерес. Мені здається, це доволі очевидно. Справа в тому, що з моменту обшуків Андрія Єрмака пройшло майже 2 місяці, підозра Андрію Єрмаку не пред'явлена на цю хвилину. Чи давайте я : пред'явлена підозра Андрію Єрмаку на цю хвилину? Це ж не є таємницею.

КРИВОНОС С.Ю. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не пред'явлена. Є питання, чи така підозра буде, чи не буде, враховуючи медійну і суспільну значущість цієї особи і вплив цієї особи на багатьох посадових осіб в нашій державі? Ми вважаємо, що ця тема є важливою, і нам треба розуміти насправді, який рух в цьому напрямку?

АБАКУМОВ О.Ю. Пане Олексію, ви питаєте про результат в процесі. Досудове розслідування здійснюється, на це є законодавством передбачений процесуальний строк. Максимальний строк здійснення досудового розслідування, якщо воно не зупиняється, 12 місяців. То ми вживаємо всі необхідні слідчі дії для того, щоб об'єктивно, повно розслідувати це кримінальне провадження і прийти до логічного висновку про відсутність або наявність складу злочину в діях конкретних осіб, чії дії ми розслідуємо. Тому насправді зараз рано говорити, буде щось чи не буде.

КРИВОНОС С.Ю. Ще можна я додам? Пане Олексію, ви на початку вашого ТСК, я просто чисто з поваги, сказали, що ви не будете втручатися в діяльність органу досудового розслідування, і задали пряме питання, чи буде підозра окремій особі. Так не можна. Ми, по-перше, ніколи не анонсували підозр, а, по-друге, ви прямо сказали...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я спитав, чи була підозра. Я сказав, чи була підозра...

КРИВОНОС С.Ю. Ні-ні ви зараз сказали, ви, мабуть, просто не звернули увагу, але ви прямо сказали, чи буде, вже потім, після була, ви сказали, чи буде. Не можна це говорити, ми ніколи не анонсуємо підозр. Розумієте, в чому справа?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Розумію, і тому я звертаю вашу увагу. Я запитав вас, чи була, а потім сказав, що суспільний інтерес становить, чи буде. Я не ставив вам такого питання. Питання вам, чи буде, я не ставив. Я поставив вам питання, чи була, і це є важливим.

Скажіть, будь ласка, чи був якийсь тиск на НАБУ щодо непред'явлення підозри Андрію Єрмаку?

КРИВОНОС С.Ю. Будь ласка, повторіть питання, тому що зараз, можливо, я зараз це можу сприйняти відповідним чином.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будь ласка, повторюю питання: чи був тиск на Національне антикорупційне бюро стосовно непред'явлення підозри Андрію Єрмаку?

КРИВОНОС С.Ю. Стосовно непред'явлення підозри я кожен день чую різні коментарі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи був тиск, а не коментарі? Чи був тиск на Національне антикорупційне бюро з боку посадових осіб чи правоохоронних органів щодо цього?

КРИВОНОС С.Ю. Чи можна вважати питання, чому немає підозри відповідній, особі тиском?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи можна?

КРИВОНОС С.Ю. Можливо. Чи ви, може, хочете спитати, чи хтось тиснув, щоб ми не пред'являли підозру?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я це і спитав вас.

КРИВОНОС С.Ю. Ні, ніхто не тиснув.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це чудово. Це добре.

В рамках в підозрі Тимуру Міндічу вказано один з епізодів - це здійснення впливу на члена Кабінету Міністрів - міністра оборони Рустема Умерова. Там це прямо вказано, це написано в підозрі. Також це комунікувалось публічно. Тому питання, на якій стадії знаходиться розслідування щодо Рустема Умерова?

КРИВОНОС С.Ю. Наразі пан Умеров немає статусу підозрюваного в зазначеному кримінальному провадженні. Сам факт пред'явлення підозри щодо впливу на нього не говорить про склад злочину в його діях. Щодо інших епізодів - ми проводимо досудове розслідування. Наразі він не має процесуального статусу підозрюваного, обвинуваченого в даному кримінальному провадженні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Наступне питання, у мене блок питань, він про наступне. Ми почули - це публічна інформація, - на другий день після прийняття Закону 12414 про ліквідацію незалежності антикорупційних органів, у вас та, я так розумію, в

пана Клименка відбулася зустріч з Президентом України Володимиром Зеленським. Будь ласка, розкажіть, пане Семене, що обговорювалось на цій зустрічі 23 липня?

Дякую.

КРИВОНОС С.Ю. Обговорювалися обставини голосування. Наголошувалося про те, що відповідний законопроект містить ризики щодо незалежності Національного антикорупційного бюро.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І яким був результат цієї зустрічі?

КРИВОНОС С.Ю. Результат цієї зустрічі був відомий широкому загалу. На той момент, коли ця зустріч відбулася, законопроект був вже підписаний і оприлюднений. На наступний день, чи через день, вже було внесено законопроект щодо скасування відповідних змін до КПК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви пов'язуєте внесення... Тобто це рішення було цієї зустрічі - внести цей законопроект про повернення ситуації?

КРИВОНОС С.Ю. Конкретно цієї зустрічі – ні, тому що законопроект був внесений дещо пізніше, після зустрічі, яка відбулася на наступний день, за участі керівників всіх правоохоронних органів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А на тій зустрічі з Президентом Зеленським чи був присутній голова Олександр Єрмак?

КРИВОНОС С.Ю. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви були втрьох на зустрічі з Президентом Зеленським: ви, пан Клименко і Президент? Ви були втрьох?

КРИВОНОС С.Ю. Пан Клименко окремо був.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У вас були дві окремі зустрічі?

КРИВОНОС С.Ю. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. На вашій зустрічі з Президентом Зеленським ви були вдвох?

КРИВОНОС С.Ю. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Скажіть, будь ласка, а після 23 липня чи були у вас зустрічі з Президентом Зеленським?

КРИВОНОС С.Ю. Безумовно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скільки?

КРИВОНОС С.Ю. Я не підраховував, десь орієнтовно до трьох.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Приблизно коли це було, там приблизно: серпень, вересень, жовтень, листопад?

КРИВОНОС С.Ю. Це було одразу після операції щодо викриття народного депутата.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це 2 серпня.

КРИВОНОС С.Ю. 2 серпня. В подальшому була так само остання зустріч, мабуть, це був листопад.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В листопаді місяці? До пред'явлення підозри і до обшуків Тимура Міндіча чи після?

КРИВОНОС С.Ю. Я не пам'ятаю, пане Олексію.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не пам'ятаєте дату?

КРИВОНОС С.Ю. Ні. До підозри чи після підозри, я не пам'ятаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. На тих двох зустрічах, які були в листопаді місяці, це були зустрічі ваші вдвох знову чи з паном Клименком разом?

КРИВОНОС С.Ю. Було і з паном Клименком кілька зустрічей.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто дві зустрічі разом з паном Клименком? Ви сказали "і", була якась ще окрема зустріч, без пана Клименка?

КРИВОНОС С.Ю. Да, була одна, одна чи дві зустрічі без пана Клименка. Дивіться, ми жодного разу не обговорювали обставини досудового розслідування, якщо ви хочете запитати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні...

КРИВОНОС С.Ю. Жодного втручання з боку Президента в діяльність органів досудового розслідування НАБУ та САП, в їх кримінальні провадження чи оперативну діяльність не було. Будь-яка зустріч, яка відбувалася, вона була робочою, на ній обговорювалися робочі питання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наприклад?

КРИВОНОС С.Ю. Наприклад, в посиленні антикорупційної інфраструктури.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це що означає?

КРИВОНОС С.Ю. Підтримка законопроектів, що стосуються, наприклад, створення незалежної експертної установи.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І який результат?

КРИВОНОС С.Ю. Дивіться, пане Олексію, будь-які зустрічі, розмови з Президентом я передавати зараз не уповноважений.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чому?

КРИВОНОС С.Ю. Тому що це розмова з Президентом.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вибачте, розмова з Президентом – це не таємниця досудового розслідування і не оціночне судження, це конкретний факт. Я вважаю цей факт суспільно значущим, і те, що хочеться дізнатись: вони відбувалися і про що? Тому ніяк не можна тут прикритися 222 статтею.

КРИВОНОС С.Ю. Я не прикриваюсь.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тоді, будь ласка, відповідайте.

КРИВОНОС С.Ю. На що?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Питання, конкретне запитання. Давайте перше конкретне запитання: скільки таких зустрічей було? Бо ви сказали - дві, потім сказали - дві разом з паном Клименком.

КРИВОНОС С.Ю. Я не сказав дві, були у нас безпосередньо з паном Клименком.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, скільки було зустрічей з Президентом? Тому що я не думаю, що ми не пам'ятаємо про зустрічі з Президентом, вони ж не кожен день відбуваються. Скільки зустрічей було з Президентом?

КРИВОНОС С.Ю. Орієнтовно п'ять зустрічей.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Орієнтовно п'ять, з них орієнтовно дві разом з паном Клименком і орієнтовно тоді три без нього.

КРИВОНОС С.Ю. Дві-три з паном Клименком, дві - без нього.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, дякую.

КРИВОНОС С.Ю. Я, дивіться, пане Олексій, давайте так, зараз же нас знімає медіа, тому, перше: я ще раз хочу підкреслити, що факт зустрічей з Верховним Головнокомандувачем я не скриваю. Це є орган державної влади в тому числі, який визначений в Конституції. Ми так само маємо звітувати раз, два рази на рік як Кабінету Міністрів, так Офісу Президента, так і Верховній Раді, про нашу діяльність. І так само з Президентом України як суб'єктом законодавчої ініціативи можемо обговорювати окремі антикорупційні реформи.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Абсолютно, оце я і хочу дізнатися... Дякую. То ви обговорювали звіт і реформи, правильно я розумію?

КРИВОНОС С.Ю. Ми обговорювали звіт, реформи, загальні робочі питання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи на якихось з цих зустрічей був присутній Андрій Єрмак?

КРИВОНОС С.Ю. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. На жодній? Пан Умеров? Хтось інший, крім пана Клименка?

КРИВОНОС С.Ю. Ні, не було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи були на зустрічах інші люди, крім пана Клименка, вас і Президента?

КРИВОНОС С.Ю. На одній зустрічі - да.

(Шум у залі)

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, це ви не знаєте, була ж зустріч пана Семена окремо. Я вас ще спитаю це.

АБАКУМОВ О.Ю. Я лише стосовно... Просто, може, не пам'ятаю. 23-го числа була зустріч, там фото було опубліковане, там були працівники, керівники інших правоохоронних органів. Була домовленість, що всі разом будуть напрацьовувати законопроект, який поверне там повноваження НАБУ і САП і їхню незалежність, і врахує ті побажання, занепокоєння, які

висловлювали народні депутати стосовно того, що дуже часто проводять там невідкладні обшуки і тому подібне, безпідставні, все таке. Отака зустріч була, була домовленість, що такі зустрічі будуть проводитися кожних два тижні. Да, здається так? І таких зустрічей ще кілька раз було стосовно там втечі людей через кордон, там я не пам'ятаю, якісь там теми обговорювалися, яким чином можна посилити. Отакі загальні питання були, але це не значить, що це були тільки ми там вдвох. Коли він говорить, що там був Клименко, то це там були керівники інших правоохоронних органів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

На зустрічах, на яких ви були без пана Клименка, де він не може відповісти, я розумію, що була зустріч з усіма керівниками правоохоронних органів, вона була публічна, тут нема, про що питати. На тих зустрічах, про які ми дізналися, в принципі, тільки що, що вони були, хто був присутній, крім вас і Президента?

КРИВОНОС С.Ю. Голова Служби безпеки України колишній.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Василь Малюк?

КРИВОНОС С.Ю. Абсолютно, так точно, керівник... міністр внутрішніх справ.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пан Клименко?

КРИВОНОС С.Ю. Да. Керівник... Генеральний прокурор України.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пан Кравченко?

КРИВОНОС С.Ю. Так точно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І на жодній...

КРИВОНОС С.Ю. І голова НАЗК.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Голова НАЗК.

КРИВОНОС С.Ю. А, і голова ДБР.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Голова ДБР. Ну, це ви не перелічуєте ту зустріч, яка була після... ну, в кінці липня, 23 липня, 24...?

КРИВОНОС С.Ю. Це я цю зустріч вам говорив.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви цю зустріч?

КРИВОНОС С.Ю. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, крім цієї зустрічі, яка є публічною...

КРИВОНОС С.Ю. Про яку конкретну дату, пане Олексій...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви ж мені не називаєте дату, ви сказали, що ви...

КРИВОНОС С.Ю. Ви назвіть.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, ви мене питаєте про вашу зустріч з Президентом?

КРИВОНОС С.Ю. Ви задайте мені уточнене запитання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Хорошо, ставлю вам питання: в серпні місяці, ми знаємо про вашу зустріч з Президентом 2 серпня, була ще якась зустріч з Президентом в серпні?

КРИВОНОС С.Ю. Ні, в серпні, мені здається, не було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не було. У вересні була?

КРИВОНОС С.Ю. Я не пам'ятаю по місяцях...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, а що ж ви мене питаєте, щоб я вам сказав дату? Це я вас питаю, які дати ваших зустрічей з Президентом. Якщо ви не пам'ятаєте дати, я йду місяцями. Я не вимагаю вас згадати зараз все, кажу, місяцями можемо піти. Якщо ви не пам'ятаєте місяцями, то скажіть загально, що було, умовно, три зустрічі. На одній зустрічі ви були удвох, на одній зустрічі, може, ви були втрюх, а, може, вчотирьох, я не знаю...

КРИВОНОС С.Ю. Може, вас якась конкретна зустріч цікавить?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Мене цікавлять всі ці зустрічі в контексті того, що ви там обговорювали, і в контексті присутності там інших осіб.

КРИВОНОС С.Ю. Я зазначив, що ми обговорювали.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я почув вас. Тепер я задав вам питання: а яка зустріч... Я вибачаюсь...

АБАКУМОВ О.Ю. А яке відношення це має до сфери відання вашого комітету?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Абсолютно пряме.

АБАКУМОВ О.Ю. Поясніть ... *(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пояснюю вам. В принципі, я не маю пояснювати, тут трішки навпаки. Зараз я беру пояснення і тимчасова слідча комісія. Але на ваше питання, з повагою до вас, безумовно, відповідаю.

Ми вбачаємо ризики тиску на антикорупційні органи, і ми хочемо розслідувати можливість такого тиску з боку будь-кого в державі під назвою Україна. Це не важливо, ця людина, зрозуміло, якщо людина є працівником Київводоканалу, їй складно на вас натиснути, але, наприклад, якщо людина є Президентом України, то, напевно, можливостей теоретично в цієї людини є набагато більше. Для того, щоб це дослідити, ми хочемо дізнатися деталі цього. І це не є таємниця досудового розслідування, це взагалі не є таємниця. Ви - представники правоохоронного органу, Президент України - публічна особа, ніяких таємниць ніхто не питає, ніхто не питає вас, чи обговорювалось, що відбувається на лінії фронту, і так далі.

АБАКУМОВ О.Ю. Дивіться, тут треба трошки тоді заглибились в питання щодо розмежування Національного антикорупційного бюро як в цілому органу і як окремо органу досудового розслідування. Бо насправді, якщо подивитися повноваження директора, він не є особою, яка наділена функціоналом здійснювати досудове розслідування. Він керівник органу, але не є процесуальною особою.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую вам, що ви повідомили мені це. Так це до чого?

АБАКУМОВ О.Ю. Я зараз закінчу. Якщо ви кажете, що на Національне

антикорупційне бюро хтось може тиснути, хтось може здійснювати тиск на досудове розслідування, тоді повинен здійснюватися вплив на тих людей, які здійснюють досудове розслідування. Я є за посадою особа, яка... однією з найвищих керівників органу досудового розслідування в Національному антикорупційному бюро. І, відповідаючи на ваше питання, чи тиснуть на нас чи не тиснуть, чи намагаються нас кудись схилити, можливо, тиски й відбуваються, але я жодного разу не чув, щоб мені директор сказав: те не розслідуйте чи те не розслідуйте. Тому, якщо ми кажемо про ситуацію, в якій ви задаєте питання, то я вам хочу сказати, що воно не має наслідком якогось впливу на результати Національного антикорупційного бюро.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це дуже чудово. Я дякую вам за це пояснення. Я так розумію, ви з Президентом не зустрічались? І це ми почули вас і зафіксували.

До речі, таке питання, трішки в бік. Ви згадали, я хотів спитати, ви, пане Абакумов,, ви очолюєте департамент, один з департаментів детективів НАБУ, правильно я називаю, чи управління?

АБАКУМОВ О.Ю. Керівник Першого Головного підрозділу детективів Національного антикорупційного бюро України.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

АБАКУМОВ О.Ю. У структурі є ще три таких підрозділи.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А питання таке. Наскільки я розумію, до 2022 чи 2023 року була трошки інша структура: було одне управління детективів. Я правильно кажу?

АБАКУМОВ О.Ю. Один головний підрозділ, в якому було трошки

по-іншому.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І цей підрозділ очолював пан Калужинський, правильно?

АБАКУМОВ О.Ю. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Можна повернути мікрофон пану Семену? Пан Семен, будь ласка, у мене питання по пану Калужинському. Які обставини того, що він сьогодні більше не працює в Національному антикорупційному бюро? Ми знаємо, що він людина, яка стояла у витоків і багато зробила для роботи.

КРИВОНОС С.Ю. Пане Олексію, при всій повазі до вас, це вже точно не предмет дослідження Тимчасової слідчої комісії.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це точно предмет дослідження Тимчасової слідчої
...

КРИВОНОС С.Ю. Я можу зачитати вам права слідчої комісії.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Давайте, будь ласка, зачитайте. Поки ви читаєте...

КРИВОНОС С.Ю. У порядку, визначеному законом, отримувати необхідну для своєї діяльності інформацію, документи, матеріали та інші відомості, що стосуються предмету розслідування. Я прошу сказати предмет розслідування...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Повідомляю вам предмет розслідування...

КРИВОНОС С.Ю. Це обставини звільнення Калужинського?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Предмет розслідування комісії - можливі порушення антикорупційного законодавства, в сфері оборони, в сфері прав людини під час дії воєнного стану. Під час дії воєнного стану змінилася структура всередині Національного антикорупційного бюро, під час дії воєнного стану, і замість одного управління детективів їх стало, наскільки я розумію, чотири. При цьому керівник цього управління пан Калужинський припинив бути керівником. Тому це пряме має відношення, тому що ми хочемо розуміти, якою була... От ви прийняли це управлінське рішення, і в тому числі, як результат, я так розумію, його тепер пана Калужинського в Національному антикорупційному бюро України немає. Питання моє в чому? Чим були викликані відповідні рішення? І це повністю предмет відання нашої комісії.

КРИВОНОС С.Ю. Рішення щодо утворення чотирьох головних підрозділів було прийнято на підставі технічного оцінювання бюро, яке було проведено міжнародними партнерами. Там була рекомендація щодо відповідного...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Щоб перейти від одного до чотирьох?

КРИВОНОС С.Ю. Так. Там не вказувалася конкретно цифра, що чотири, але так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А чому одне з цих чотирьох перестав...? Міг би далі...

КРИВОНОС С.Ю. Тому що до реорганізації він мобілізувався.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, він мобілізувався, а під час реорганізації, таким чином, вже його посада... тепер її не існує?

КРИВОНОС С.Ю. Ні, це неправильно. Він написав заяву на пенсію, вже перебуваючи в Збройних Силах.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Дякую.

Повертаючись до Президента, бо ми трішки відволіклися на коментарі шановного колеги Абакумова. Повертаючись до зустрічі з Президентом, я хочу все-таки зрозуміти наступне питання. На зустрічах ваших з Президентом, які відбувалися, ви не пам'ятаєте коли, але протягом осені...

КРИВОНОС С.Ю. Да, я не пам'ятаю конкретних дат.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дат не пам'ятаєте.

КРИВОНОС С.Ю. Я конкретних дат не пам'ятаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Конкретних дат не пам'ятаєте, але пам'ятаєте, що вони були, їх було дві-три, де ви були без пана Клименка. Питання: там, де не було пана Клименка на цих зустрічах, чи були інші люди?

КРИВОНОС С.Ю. Ні, це була зустріч особисто з Президентом.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Один на один?

КРИВОНОС С.Ю. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Всі ці зустрічі були один на один?

КРИВОНОС С.Ю. Так, там, де не було пана Клименка, там ці зустрічі були один на один.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. А чи ви пам'ятаєте, ви заїжджали в Офіс Президента через цю "стекляшку", чи яким чином, фіксувалися в журналах?

КРИВОНОС С.Ю. Фіксувалися в журналах.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто всі ці зустрічі фіксувалися в журналах?

КРИВОНОС С.Ю. Дивіться, це питання до Офісу Президента, чи фіксувалися ці зустрічі, відповідно. Але, так, заїжджав через пункти пропуску, через блокпост.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Через блокпост. Дякую вам дуже.

Колеги, що б ви хотіли ще запитати у пана... Нема? Я тоді... остання тема, яка в мене, а потім, пані Юлія, вам. Чи правильно я формулюю зараз, що між Національним антикорупційним бюро України і Федеральним бюро розслідувань Сполучених Штатів Америки існує меморандум про взаємодію, і відповідно до цього меморандуму в НАБУ знаходиться постійно співробітник ФБР?

КРИВОНОС С.Ю. Не постійно, але певний час знаходився, так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зараз знаходиться?

КРИВОНОС С.Ю. Конкретно зараз?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Сьогодні, вчора, в місяці січні?

КРИВОНОС С.Ю. Ви маєте на увазі зараз фізично?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Представник ФБР, відкомандирований до НАБУ, він зараз є? Чи, наприклад, є періоди, коли такого працівника немає, між якимись ротаціями їхніми?

КРИВОНОС С.Ю. Вони, по-перше, командировані до посольства США, пане Олексію, вони не командировані до НАБУ. А так вони відвідують Національне антикорупційне бюро, і в порядку кооперації між правоохоронними органами, police to police cooperation, ми проводимо зустрічі і обмін інформацією. Але ця інформація стосується не конкретних кримінальних проваджень, а загально. Ми можемо звертатися до них із запитами щодо прискорення, наприклад, виконання запиту про міжнародну правову допомогу, щодо там певної оперативної інформації, але не стосується безпосередньо досудових розслідувань.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Мені здалося, пане Абакумов щось хотів додати.

АБАКУМОВ О.Ю. Так само, як і... це не питання виключно про ФБР, це питання і про інші правоохоронні органи, інших держав, тому що ми насправді маємо дуже розвинену систему взаємоспівпраці з різними правоохоронними органами, різних держав, в тому числі європейських, і інших правоохоронних органів Сполучених Штатів. І ми насправді проводимо зустрічі інколи у нас в бюро, в цьому немає ніякої заборони.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так не те, що заборони - ми це повністю підтримуємо. Більше того, ми ставимо вам це питання, тому що ми бачимо необхідність, враховуючи і ті фото, які ви викладали, де використовувалася потенційною злочинною організацією, як ви їх підозрюєте, грошова одиниця

Сполучених Штатів Америки. І на тих плівках, які звучать, є відповідні певні посилення. То ми вважаємо, що тут співпраця з органами слідчими Сполучених Штатів Америки може бути суперкорисною, дуже корисною. І, враховуючи, що... Я хочу повідомити вам, що тимчасова слідча комісія звернулася в посольство Сполучених Штатів Америки з тим, щоб організувати співпрацю, в тому числі з Конгресом США, в рамках нашої роботи. І ми якраз питаємо, ставимо це питання для того, щоб зрозуміти, чи потрібна, можливо, вам якась допомога, чи та ваша співпраця, яка у вас є, вас повністю задовольняє?

КРИВОНОС С.Ю. Нас повністю задовольняє співпраця. У нас розгалужена мережа насправді зв'язків з правоохоронними органами наших країн-партнерів. Це і National Crime Agency (Великобританія), і ФБР, і країн-партнерів Балтійського регіону: Естонія, Латвія, Литва, Польща. Тому у нас дуже такі, серйозні, вже роками напрацьовані взаємозв'язки. Тому дякую за допомогу. Ми справляємось.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Слава боку. Це дуже важливо.

Пан Валентин, будь ласка.

КРИВОНОС С.Ю. І я би теж деякі обставини, деякі меморандуми, вони у нас фактично носять гриф "для службового користування", в тому числі і за запитом, і конфіденційну інформацію, в тому числі за запитом наших країн-партнерів, того ж самого Федерального бюро розслідувань чи інших правоохоронних органів. Тому що розголошення певних там механізмів взаємодії є небажаним, може зіпсувати такі відносини.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Уточнююче питання, шановний пане директоре. Тобто запити про правову допомогу ви можете і направляєте напряму до міжнародних партнерів і отримуєте напряму?

КРИВОНОС С.Ю. Крім США.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Тому ми і питаємо про США, бо ми знаємо.

КРИВОНОС С.Ю. Це питання угоди безпосередньо. Вони в силу певних угод з Україною... ми є уповноваженим спеціальним органом...

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Я знаю це.

КРИВОНОС С.Ю. Є певні юридичні колізії, які не дозволяють визнати з їх боку нас тим органом, який може направляти напряму це...

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Давайте усунемо ці колізії, для того щоб ваші запити... *(Шум у залі)* Тому що ми професіонали і говоримо професійною мовою, зараз не політичне питання. Конкретно запит про правову допомогу, експертиза і так далі, щоб тільки вами направлялася і тільки конкретному партнеру міжнародному, є у вас такий механізм?

_____ . По деяких юрисдикціях, по більшості юрисдикцій - так. Деякі види міжнародної правової допомоги, зокрема запити про екстрадицію, ні. Вони направляються лише виключно через Офіс Генерального прокурора. Ми вже ініціювали кілька разів зміни для того, щоб у деяких, виключних випадках ми самі могли це робити, направляти запити про екстрадицію.

Також ми не можемо направляти звичайні запити про міжнародну правову допомогу до певних юрисдикцій через Національне антикорупційне бюро через те, що міжурядовими угодами визначено конкретно інший орган. Це може бути, наприклад, і МЗС, це може бути і Офіс Генерального прокурора, і Мін'юст. У таких випадках ми направляємо через ці відповідні

уповноважені органи.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Моє фахове уточнююче питання: чи потрібні вам прямі угоди, і з ким? Якщо вас задовольняє цей механізм, окей, ми не втручаємося, користуйтеся. Раз.

І друге. З дозволу пана голови і своїх шановних колег, я думаю, що в нас точно секретів нема, ми в будь-якому випадку плануємо з Конгресом США одне з наступних засідань щодо прямої співпраці вас з ФБР, і не тільки. Потрібно чи ні, скажіть?

_____ . Ми пропрацювали це питання із Генеральною прокуратурою (DOJ) Сполучених Штатів, для того щоб зробити пряму комунікацію, так як керівник САП є заступником керівника Офісу Генерального прокурора, і таким чином зробити механізм. Але їм ця ідея не сподобалась. Тому вони говорять про те, що потрібно вносити зміни до міждержавної угоди для того, щоб зробити прямий канал направлення запитів. Але ми направляємо запити через Офіс Генерального прокурора, але більшість відповідей, в принципі, вони дублюють і направляють напряму на НАБУ для того, щоб зберегти конфіденційність.

_____ . Це, що стосується США.

_____ . Ризик витоку залишається, але, в принципі, у нас є пряма комунікація із прокурорами конкретними, які займаються виконанням цих доручень, і конкретними, там... не тільки стосовно ФБР, а й стосовно інших правоохоронних органів, які там працюють, вони також напряму комунікують і з НАБУ і САП. Тому в цьому проблеми немає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Щоб завершити цю тему, далі пані Юлія Яцик, пані Ірина Геращенко хочуть слово. Пан Роман, безумовно. Пані Ірина, тільки

повідомляю, вас не було, коли ми приймали регламент, у нас 1 хвилина на питання, ми так вирішили, щоб це було... і так час...

Питання по "Мідасу". Чи є співпраця з американськими колегами? Чи зверталися ви безпосередньо по допомогу до американських органів?

_____. Це складає таємницю досудового розслідування.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

В комісії є інформація про те, що в кінці грудня пан Міндіч був допитаний в Ізраїлі працівниками ФБР. Чи маєте ви цю інформацію, так чи ні?

_____. Відповідної інформації не маю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Які заходи ви робите для того, щоб допитати пана Міндіча в Ізраїлі, чи взагалі якщо ви їх робите?

_____. З процесуальної точки зору це недоречна процесуальна дія.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви не бачите в цьому сенсу? Дякую.

_____. Таке розслідування з криміналістики - це зараз не можна зробити, тому що йдуть окремі процедури кримінально-процесуального характеру, під час яких допитувати його зараз ми не маємо можливості.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую дуже.

Пані Юлія Яцик.

ЯЦИК Ю.Г. В продовження допиту Олексія керівника НАБУ я хотіла одне питання, уточнююче. Ви зазначили там про те, що багато слідчих дій становлять таємницю слідства. Але ж ці слідчі дії стали відомі суспільству внаслідок витоку з якихось джерел. І засоби масової інформації в соціальних мережах, на сторінках інформаційних опублікували там деякі відео з обшуків. Чи притягуються до відповідальності службові особи НАБУ у разі таких витоків матеріалів кримінального провадження? І якщо так, то чи є такі факти?

КРИВОНОС С.Ю. Можна уточнити запитання: про якісь конкретні речі йде мова?

ЯЦИК Ю.Г. Там обшуки у водія Єрмака, щось там обшуки у самого Єрмака, слідчі дії, проведені в рамках цієї справи. Ось така інформація.

КРИВОНОС С.Ю. Ось ви конкретно зараз запитання про обшуки у водія чи щось інше?

ЯЦИК Ю.Г. Ні, я взагалі, в цілому.

КРИВОНОС С.Ю. Якщо містяться ознаки вчинення кримінального правопорушення, такі як розголошення або державної таємниці, якщо це матеріали НСРД, або досудового розслідування, так, відповідно або розпочинається службове розслідування, або реєструється відповідне кримінальне провадження.

ЯЦИК Ю.Г. А ви володієте інформацією, звідки з'явилася в джерелах масової інформації така інформація про проведення вами слідчих дій?

КРИВОНОС С.Ю. Яких конкретно?

ЯЦИК Ю.Г. Ті ж обшуки, ті ж обшуки у водія, ті ж обшуки...

КРИВОНОС С.Ю. Дивіться, дуже часто особи, у яких проведено обшук, діляться цією інформацією. Це може бути одне з джерел передачі такої інформації, потрапляння її медіа.

Далі, знову ж таки, я говорив, що ухвали про проведення обшуку в тому числі публікуються у реєстрі судових рішень, і є відповідно журналісти, які спеціалізуються і аналізують цей реєстр, і так само можуть подивитися, на які речі в кого проведений обшук, з за результатами обшуку що вилучено, на що накладено арешт. Це, в принципі, аналітично можна відпрацювати і подивитися, що, так, дійсно, такі обшуки проводилися, накладено арешт. Тобто... Але, якщо обставини вказують на те, що відповідні відомості розголошені працівником НАБУ і це містить ознаки складу злочину, ми реєструємо, або починаємо службове розслідування, якщо склад злочину...

_____ . Кожна конкретна ситуація в тих випадках, які ви наводите, аналізується. Якщо ми говоримо про те, що обшук проводиться в урядовому кварталі і працівники НАБУ, УСО з розпізнавальними знаками, з щитами, з бронежилетами стоять там годину і не можуть туди потрапити, це привертає увагу, і туди приїжджають журналісти, які супроводжують даліше їх. Що нам там розслідувати? В таким випадках нам немає чого розслідувати.

ЯЦИК Ю.Г. Все зрозуміло.

КРИВОНОС С.Ю. Ми перед обшуками...

_____ . Це, до речі, для Тимчасової слідчої комісії, щоб працівникам НАБУ зробили безперешкодний доступ до урядового кварталу.

КРИВОНОС С.Ю. Ми три години стояли під блокпостом...

ГОНЧАРЕНКО О.О. До речі, давайте звернемося в УДО і запитаємо, а в чому проблема, власне, щоб працівники НАБУ мали доступ. Очевидно, що вам цей доступ потрібний більше, ніж багатьом іншим. На жаль.

ЯЦИК Ю.Г. Скажіть, будь ласка, протягом 2023-2024 року працювала Тимчасова слідча комісія, яка розслідувала злочини у сфері оборони і порушення прав військовослужбовців. Я була секретарем, Олексій Гончаренко був членом цієї ТСК. За результатами роботи такої комісії ми перевіряли в тому числі ДОТ (Державний оператор тилу), і виявили ряд порушень під час закупівель продуктів харчування, коли оголошувався тендер, у тендері були заздалегідь дискримінаційні умови, потім цей тендер суд зносив, і колегіально ДОТ засідав і голосував от там прямий договір з таким-то постачальником. Як ми з'ясували, прямі договори містили ціни значно вищі, аніж запропоновані під час цього тендеру, і навіть ринкові звичайні ціни. Про це ми скерували відповідні матеріали до НАБУ. Також це розслідування стосувалося закупівель фляг, пам'ятаєте, да, цю історію, китайські фляги, і бронежилетів. Ці матеріали були скеровані до НАБУ 24.09.2024 року, аналогічні в Офіс Генерального прокурора, Службу безпеки України і Нацпол. Чи відомо вам, яке рішення прийнято по цим матеріалах, оскільки нам відповідь не надавалась у зв'язку з припиненням строку роботи ТСК? І якщо порушено кримінальну... чи взагалі порушено кримінальну справу по цим фактам, по цим матеріалам, бо там величезні докази були, тендерів аналізи і все таке?

І дозвольте я завершу ще. Аналогічні матеріали скеровувались з приводу нарахування собі сотки генералом, очільником ОУВ Запоріжжя, який не виїжджав в зону бойових дій, але у себе там в журналі реєстрації виїздів і беерок сам собі випишував беерку, сам себе делегував, але не

вийжджав. Ми запитали ті військові частини, де він нібито був в зоні бойових дій, вони не підтвердили, доповідей не надали, журнали, виписки з відвідувань таких груп також спростували відомості про присутність такого генерала.

Вами було порушено це кримінальне провадження, воно № 492, за частиною п'ятою 191-ї, але хотілося б почути, чи є така справа.

І остання - це резонансна справа по гуманітарній допомозі, яка розкрадалася. *(Шум у залі)*

КРИВОНОС С.Ю. Можна я, з вашого дозволу... В принципі, з шести запитів пана Олексія, Тимчасової слідчої комісії я зрозумів, що дана ТСК буде по "Мідасу" і дотичних речах. Я, безумовно, володію загальним портфелем кримінальних проваджень, і, при всій повазі, я просто напам'ять вам не процитую. А деякі кримінальні провадження, які ви перерахували, взагалі не хотів би цитувати зараз під запис у ефір. Ви розумієте, ви задали вже три питання. Ну, при всій повазі, якби я до цього підготувався, можливо, надішліть запит, ми вам надамо окрему відповідь з цього питання.

ЯЦИК Ю.Г. Ну, це не запит, ми можемо це обговорювати в рамках Тимчасової слідчої комісії. Тим більше, справа про запорізьких мародерів так званих, вона закрыта була.

КРИВОНОС С.Ю. Я за гуманітарку можу сказати, за цю в Запоріжжі. Вона не закрыта, ця справа. Вона скерована за підслідністю до Національної поліції. Я знаю зацікавленість, в тому числі, і бачив ваші запити, цією справою. На той момент часу не було врегульовано питання обліку цієї гуманітарної продукції.

ЯЦИК Ю.Г. Я знаю.

КРИВОНОС С.Ю. Відповідно державна... Ну, тоді я зараз проінформую, відповідно Державна аудиторська служба не змогла поррахувати розмір збитку. Тому відповідно кримінальне провадження по цьому факту не було...

ЯЦИК Ю.Г. Але, вибачте, при всій повазі, ви ж юрист, є Закон "Про гуманітарну допомогу", який зобов'язує обліковувати, робити звітність, там, і роздавати, і все таке. А є постанова Кабміну, яка не зареєстрована в юстиції, не заюстована, якою керувалися всі ОВА, і сказали: нам юстиція дозволила, ой, Кабін дозволить не вести облік, ось постанова Кабміну, будь ласка, можете не звітувати, не обліковувати, нічого не робити. Постанова Кабміну, вона має меншу юридичну силу за силу закону, а, тим більше, вона не заюстована.

КРИВОНОС С.Ю. Пані Юля, треба обрахувати було розмір збитку, для того щоб можна було...

ЯЦИК Ю.Г. *(Не чути)*

КРИВОНОС С.Ю. Неможливо, використали законодавчу прогалину, відповідно до якої ми просто не можемо поррахувати, і відповідні експерти, розмір завданого збитку внаслідок потенційно можливого розкрадання цієї гуманітарної продукції.

ЯЦИК Ю.Г. Але, виходить, ОВА, які просто...

КРИВОНОС С.Ю. Виходить, що тоді це питання, коли воно піднялося розголосу, воно було врегульовано, наскільки мені відомо.

ЯЦИК Ю.Г. Да, через півтора року.

КРИВОНОС С.Ю. Да, відповідно до постанови.

Щодо стосовно цього кримінального провадження, не вдалося встановити розмір збитку для того, щоб можна було встановити об'єктивну сторону цього кримінального потенційного правопорушення. Це можна було кваліфікувати, я не пам'ятаю, вже як крадіжку.

ТОКАРЬ Є.А. Якщо дозволите, я короткий коментар. Коментар з цієї справи. Токарь Євген, керівник підрозділу стратегічного розвитку НАБУ.

Проблема в цій справі не тільки розмір збитків, а те, що, по суті, розпорядчим актом Кабміну було надано дозвіл взагалі не обліковувати. Не було відповідальних за цю відповідну гуманітарну допомогу. Тобто ніхто її не обліковував, не приймав, не розписувався і так далі. Тобто там цілий пул проблем, це не тільки виключно там сума збитків, що не була встановлена. І відповідно, якщо ми всі пам'ятаємо, в яких умовах приймався цей нормативний документ. Це були перші місяці вторгнення, березень місяць, наскільки...

ЯЦИК Ю.Г. Це 5 березня, через 10 днів після вторгнення.

ТОКАРЬ Є.А. Всі пам'ятають яка була ситуація. І навіть якщо ми говоримо, що норма була недосконала, то ми говоримо про суб'єктивну сторону. Тобто, якщо навіть норма була недосконала, але особа керувалася нею, і це виключає те, що вона... не виключає, але вкрай важко буде довести, що особа дійсно не обліковувала не тому, що вона слідувала постанові Кабміну, яка б вона не була, правильна чи неправильна, а що вона дійсно там хотіла вкрати. І тому проблема в тому, що, якщо немає ось цього встановленого ланцюжку відповідальних: цей прийняв, цей підписав, цей облікував, цей передав, - нічого цього не було, ви розумієте.

ЯЦИК Ю.Г. Але ж ця постанова не може відмінити норми закону, Кабмін не може скасувати.

ТОКАРЬ Є.А. В ідеальному світі не може, але у нас був перший місяць великої війни.

_____. *(Не чути)* якщо вона каже: є закон, а є постанова, я керувалась постановою. І ми кажемо: ти неправильно робив. Він каже: чого, постанова ж діюча?

ЯЦИК Ю.Г. Постанова не має юридичної сили.

_____. Прийняте процесуальне рішення органом досудового розслідування, яке не оскаржувалося і яке, в принципі, вже скероване там це кримінальне провадження до Національної поліції. На превеликий жаль, якщо ви хочете почути від нас, нам не вдалося встановити в даних діях всі складові злочину для того, щоб притягнути винних осіб до відповідальності. Незважаючи на резонанс навколо цієї справи, я мушу визнати, що в нас вичерпані були можливості встановлення... зібрати докази щодо даного кримінального провадження, підслідному Національному антикорупційному бюро. Це крапка. Процесуальні рішення в цьому кримінальному провадженні прийняті.

На превеликий жаль, не дивлячись на резонанс, я говорю про це відповідально, враховуючи всі ті обставини, які ми перерахували, не вдалося зібрати достатню доказову базу в даному кримінальному провадженні. Воно перевірялося неодноразово прокурорами, воно бувало під особливим суспільним контролем, і вашим контролем безпосередньо, парламентським, ви надсилали багато запитів з цього приводу і коментарі публічні давали. В даному випадку орган досудового розслідування не вбачав підстав повідомлення про підозру будь-якій особі, підслідній Національному

антикорупційному бюро.

ЯЦИК Ю.Г. Я все розумію. При всій повазі до всіх сторін процесу, але це має зараз наслідки того, що в Україні така репутація країни, яка неспроможна організувати належний контроль за допомогою, яка надається Україні. Це стосується і військової допомоги, і гуманітарної. І це призводить до зменшення такої допомоги. І не Запоріжжям єдиним. Ми знаємо, і у Львові, і в Закарпатті є подібні історії. Тому, ну, на жаль, ця наша неспроможність, вона дуже негативні наслідки несе зараз.

_____ . На момент початку повномасштабного вторгнення відповідно законодавчо не було достатньо врегульовано в силу тих чи інших обставин. Я б не перебільшував, що ми взагалі не вплинули на гуманітарну, тим більше військову допомогу. Військова допомога надходить, ми розслідуємо кримінальні провадження у оборонній сфері досить активно. А питання щодо гуманітарної допомоги, яку отримує зараз орган державної влади, воно вже врегульовано, цей облік і...

_____ . Дозвольте ще репліку? Просто в тій ситуації, що.... ми маємо усвідомлювати, що керуватися повністю процедурою мирного часу в перший місяць повномасштабного вторгнення, ну, було, напевно, теж нереально просто. Та допомога, яка надавалася, вона б не могла бути ефективно отримана і по всіх процедурах мирного часу оприбуткована. На жаль, окремі люди скористалися цим, і замість того, щоб оцим певним ослабленням регуляції для того, щоб допомогти людям, вони, можливо, і використали не зовсім так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Пан Роман Бабій. Далі Ірина Геращенко.

БАБІЙ Р.В. Дякую.

В мене, напевно, питання і до пана Кривоноса, і до пана Клименка. Дивіться, ви уже в загальних рисах сказали щодо тиску на вас. В мене питання, чи є проблеми у взаємодії з правоохоронними органами, з СБУ? Ну, ви згадували, що в силу своєї роботи ви взаємодієте певним чином по певним питанням, по прослуховуванню, з Офісом Генерального прокурора, з ДБР, можливо, з Нацполком. Чи є у вас проблематика? Тому що це може виявлятися не лише в тиску, а і в саботажі певному ваших там прохань чи запитів. Це може виявлятися і в певних діях, які перешкоджають ефективному виконанню ваших повноважень. І в контексті справи, в принципі, "Мідас", і загалом.

Дякую.

КЛИМЕНКО О.В. Так, безумовно, я зараз хочу сказати про важливу проблему. Пане Олексій, прошу звернутися із законодавчою ініціативою – і дати керівнику САП право реєструвати кримінальні провадження щодо народних депутатів, погоджувати слідчі дії. Результати по останнім навіть викриттям були б в рази більші, якби ми мали такі автономні повноваження без Офісу Генерального прокурора.

Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Це важливо.

Пане Роман, можна на секунду? Добре. Я повернуся тоді зараз до слів пана...

_____ . У нас велика кількість була ініціатив законодавчих, яким чином можна було вдосконалити кримінально-процесуальне законодавство. Стосовно співпраці з правоохоронними органами - більше там Національне антикорупційне бюро. З Офісом Генерального прокурора на даний час нормальна, робоча співпраця. Тобто у нас немає якогось

блокування там рішень, чи прийняття рішень, які направляються через Офіс Генерального прокурора чи отримуються, на даний час такого немає. Як розвивалася подія, всі пам'ятають. Тобто якийсь період у нас критичних відносин все ж таки був, починаючи з липня місяця.

БАБІЙ Р.В. Ви маєте на увазі тоді, коли цей законопроект розглядався? Це ви маєте на увазі, ці події?

_____. Цей законопроект фактично позбавляв керівника САП всіх повноважень, які в нього були.

БАБІЙ Р.В. Я розумію.

_____. Які робили там можливість, давали нам можливість, і НАБУ, і САП, незалежно опрацювати. Якщо їх фактично... *(Не чути)* то ми становимося абсолютно повністю залежними від Офісу Генерального прокурора.

БАБІЙ Р.В. Ви згадали про певні події: в той період... В той період щось відбувалося, правильно?

_____. Так, звичайно.

БАБІЙ Р.В. Окей.

_____. Слідкували за подіями.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ірина Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Візьму, Льоша, 2 хвилини, але не буду більше

задавати питання.

По-перше, я хочу подякувати керівникам антикорупційних органів за вашу максимальну відкритість в умовах, дійсно, таємниці досудового слідства. Юристи розуміють, про що йдеться.

І друге. Ви неодноразово скаржилися щодо, наприклад, якщо ми говоримо про ...*(Не чути)* "Мідас" сьогодні щодо блокування, по суті, вашої роботи фінмоніторингом, і те, що ви не надаєте вчасно відповідні документи. Чи щось змінилося після того, коли це питання розглядалося, наприклад, на ТСК Ярослава Железняка? Чи правильно звернути на це увагу зараз?

Друге. Ви звернули вже увагу про те, що і на зустрічі з Президентом піднімали питання досудових обшуків, і, дійсно, це питання і ми з вами обговорювали в рамках парламенту. Чи є якісь просування? Як ви бачите вдосконалення цього закону?

Третє, уточнююче питання. Ви сьогодні сказали про те, що існує багато прикладів витоків інформації про можливі обшуки в єдиному реєстрі, де всі судді мають до цього доступ і таке інше. Але, наскільки я розумію, по багатьох резонансних справах були досудові обшуки, без... *(Не чути)* Це я хотіла уточнення. Чи як тоді деякі люди, яким пред'являли підозри навіть, вони за кілька хвилин, чи годин, до обшуку все одно виїжджали з країни. Як от відбувається, на вашу думку, цей обшук, тобто цей витік інформації? І що ми тут можемо вдосконалити для того, аби люди, які мають такий сигнал, не зловживали ним?

Дуже дякую. Це три питання: моніторинг, досудові обшуки. Що тут у нас з... *(Не чути)* І витік інформації, коли мова йде про позасудові обшуки. Дякую.

КРИВОНОС С.Ю. Дякую, пані Ірино. Ви маєте на увазі невідкладні обшуки, які ми проводимо? Ми проводимо їх не дуже часто, ми взагалі рідко використовуємо цей інструмент, і проводимо їх при отриманні, при документуванні, передачі чи отриманні неправомірної вигоди. Коли

безпосередньо відбувається передача, умовно, хабара або його отримання, нам немає можливості і у нас є повне законодавче право провести невідкладно обшук, а потім його... *(Не чути)* в судовому порядку.

У даному випадку, коли ми говоримо про обшуки, про ухвали, до яких отримують доступи сторонні особи, це коли ми заздалегідь готуємося, в тому числі щодо операції "Мідас", про яку ми говорили. Це підготовка до цих обшуків, вона розпочалася десь за півтора тижня, ми почали отримувати ухвали про проведення обшуку в межах цього кримінального провадження. І якщо взагалі це така велика розробка і планується... *(Не чути)* 50 чи 60 обшуків, ми не використовуємо механізм невідкладного обшуку, ми отримуємо ухвали, і відповідно ці ухвали потрапляють в реєстри і вже стають доступними для перегляду.

ГЕРАЩЕНКО І.В. *(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пані Ірино, включайте мікрофон, у нас йде трансляція.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Уточнення: ви вважаєте, що в цій справі були витоки?

КРИВОНОС С.Ю. У даному кримінальному провадженні, зареєстрованому, відповідно 387 стаття Кримінального кодексу, що передбачає: розголошення відомостей досудового розслідування - здійснюється досудове розслідування і перевіряються всі факти. Якщо вас безпосередньо турбує, хто залишив перед самими обшуками, то я можу, в принципі, сказати, які проміжні у нас висновки в досудовому розслідуванні.

Якщо говорити про керівника злочинної організації, за результатами... Зараз, вибачте, я передивлюсь. За результатами аналізу вилучених під час обшуків телефонів у деяких фігурантів даного кримінального провадження

встановлено, що ми знаємо, що керівник злочинної організації виїхав 10.11, 11-го вже числа.

_____ . 10 листопада.

КРИВОНОС С.Ю. 10 листопада десь орієнтовно о 2 ночі. Проте транспортний засіб, він користувався службою... трансфером приватним, транспортний засіб його помічники замовляли 9 числа зранку. Тобто це був запланований виїзд, а не виїзд за кілька годин до обшуків, про які наголошується постійно, в тому числі в медіа. Це встановлено за результатами огляду вилучених телефонів у оточені і у помічників цієї особи. Тобто зранку було замовлення відповідно трансферу. Цим трансфером ця особа користувалася неодноразово. Так само було замовлено віптрансфер, і в аеропорту так само десь ближче до обіду 9 числа, віптрансфер в аеропорту Варшави "Шопена". Тому фактично цей виїзд керівника злочинної організації планувався щонайменше за добу до проведення обшуків.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Я хотів би пана Семена звернути увагу, ми питали про це в нашому запиті, ви не надали цю інформацію, так могли навіть зараз це. Але це важлива інформація. Дякую вам, що ви нам про неї повідомили.

КРИВОНОС С.Ю. Щодо фінмону. Дійсно, після того засідання ТСК служба фінансового моніторингу почала надсилати запити відповідні, проміжні, їх надходить по одному в тиждень точно. Я не можу розголошувати відомості фінансового моніторингу. Можу сказати, що щодо однієї компанії, яка приймала участь... групи компаній, які вносили або допомагали вносити заставу за тих чи інших фігурантів цієї злочинної організації, фінансовим моніторингом вже заблоковано 115 мільйонів гривень, їх рішенням. Тому співпраця значно в даному випадку після розголосу покращилася. Тобто 115

мільйонів.... Питання в тому, чи можна було це зробити швидше, і вже внесені кошти, які зараз перебувають на рахунках у ВАКС? Мабуть, можна було зробити швидше. Але вже після тих подій, коли ми вже почали публічно говорити про це, зараз маємо, і надходять нам відповіді з розкриттям ланцюгів грошових коштів. І так само орієнтовно 115 мільйонів гривень зараз заблоковано на рахунках тих компаній, які допомагали або безпосередньо вносили або перераховували заставу за окремих фігурантів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Уточнююче питання з того, що ви сказали. Ви згадали ...

_____ . Ви питали щодо обшуків не на підставі рішення суду, без рішення суду, які проводяться, і яке питання вирішення цієї ситуації.

Насправді треба сказати, що якщо оцінювати кількість обшуків, які Національне антикорупційне бюро проводить без рішення суду, а потім легалізує їх через суд, це, я б сказав, що менше 5 відсотків від наших обшуків в цілому. А якщо подивитись на аналогічну статистику інших правоохоронних органів, я думаю, що в деяких випадках ми знайдемо більше 80 відсотків обшуків саме в такому ж... *(Не чути)* Тобто судовий контроль за подальшою легалізацією цих дій, цих обшуків є ключовим. Саме тому судова реформа, вона насправді дуже важлива... *(Не чути)*

_____ . Сама стаття написана досить адекватно, нормально. Єдине питання - судового контролю. Якщо проводиться обшук по ДТП, яке було 3 роки тому, по невідкладному обшуку, то суд повинен задати питання: який елемент невідкладності? Ви переслідували злочинця, ви рятували майно, чи ви рятували комусь життя? Таких елементів немає – значить, має бути відмовлено в затвердженні легалізації такого обшуку. Сама стаття написана досить коректно, просто належний судовий контроль вирішить це питання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Уточнююче питання з того, що прозвучало. Ми говорили про витoki в підозрі пану Міндічу і в комунікації, яка була від НАБУ, САП. Була інформація про те, що членом злочинного угруповання є один із керівників органів прокуратури. Чи встановлена ця особа?

_____ . Розслідування в цьому напрямку здійснюється, там є кримінальне провадження. Іі вже після цього, коли ми детально це ідентифікуємо, надамо оцінку цим тим доказам, які ми маємо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ця особа не встановлена?

_____ . Ця особа на даний час не встановлена.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А чи є у вас і надалі підозра, що така особа була? Чи взагалі ця частина, ви знайшли, що такого не було члена злочинного угруповання?

_____ . Ні, у нас є інформація, яка дає нам можливість стверджувати про те, що якась особа була залучена до цього процесу з числа керівників органів прокуратури. І на даний час нам треба для того, щоб говорити конкретно, хто це, щоб прописувати з прізвищем і повідомляти особі про підозру, потрібно проводити додаткове розслідування, і ми його здійснюємо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Дякую.

Пане Абакумов, питання до вас. Тут прозвучало формулювання, і, як ми бачили це в підозрі, що керівником злочинної організації є Тимур Міндіч. Ви і надалі вважаєте, що Тимур Міндіч, враховуючи той час, який пройшов з комунікації, з публічних дій, ви і надалі вважаєте, що кінцевим керівником

злочинної організації є Тимур Міндіч?

АБАКУМОВ О.Ю. Я ще раз повторю ту фразу, яку я казав раніше, що ви питаєте про результат у процесі. Досудове розслідування ще здійснюється, перевіряються різні слідчі версії. І наразі основний документ, який свідчить про наявність керівника злочинної організації, - повідомлення про підозру. І це повідомлення про підозру, я так розумію, що воно набуває публічності, і ви цитуєте частину цього повідомлення про підозру. Той документ ще чинний, нова підозра не повідомлена. Тому тільки так можу прокоментувати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Я, єдине, пан Клименко, в коментарі до того, що ви тільки що сказали, я, чесно кажучи, не дуже розумію, ви в підозру вписали керівника органу прокуратури. Це ж ви розуміли якусь конкретну людину на той момент? Чи ви просто думали, чи ви бачили по діях, що хтось такий є, але невідомо хто? Я просто це не дуже зрозумів.

КЛИМЕНКО О.В. Дивіться, там підозри ж... не лише в цьому є елемент невизначеності. Тобто ми розуміємо, що така особа існує, але у нас недостатньо даних для того, щоб повідомити конкретній особі про підозру і вже йти до суду, і проходити цей елемент обґрунтованості підозри, щоб перед судом його відстоювати. Тому ми розуміємо, що якась участь є, але конкретно вже рухатися в цьому напрямку поки недостатньо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дуже дякую.

І в мене останнє питання, пане Семене, до вас. Якщо в колег не буде, то ми шановних пана Кривоноса і Абакумова зможемо відпустити. Ми дякуємо вам за ваш час.

Останнє питання. Ми з вами проговорили при зустрічі з Президентом, і, можливо, я неточно, не до кінця точно сформулював. Хотів би чітку точну,

відповідь. А чи були, я вас питав, чи був на цих зустрічах пан Андрій Єрмак, ви сказали - ні. А в мене тепер питання: а з Андрієм Єрмаком у вас були окремі зустрічі, починаючи з 22 липня цього року?

Дякую.

КРИВОНОС С.Ю. З 22 липня цього року?

ГОНЧАРЕНКО О.О. З 22 липня 2025 року. Ну, ви ж розумієте...

КРИВОНОС С.Ю. Одна зустріч.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

А коли вона була?

КРИВОНОС С.Ю. Вона була після голосування законопроекту, або перед... Ні-ні, перед. Це було в день, по-моєму, голосування законопроекту.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Законопроекту якого?

КРИВОНОС С.Ю. Про відновлення.

ГОЧАРЕНКО О.О. Тобто 31-го, здається, це було.

КРИВОНОС С.Ю. Десь орієнтовно в цих датах.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А в чому був сенс цієї зустрічі?

КРИВОНОС С.Ю. Загальна рамка про те, що потрібно виправляти цю ситуацію, десь плюс-мінус така розмова була.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ініціатором був він?

КРИВОНОС С.Ю. Він.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І я про Президента теж не спитав. Кожний раз ініціатором був він? Він запрошував вас на зустрічі?

КРИВОНОС С.Ю. Через приймальню. Один раз, коли це була ліквідація, ми його закликали щодо підписання на брифінгу, а потім я проініціював цю зустріч, написав помічниці.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А ті інші зустрічі, про які ми говорили, це були...

КРИВОНОС С.Ю. Це було по-різному. Ті зустрічі були на запрошення з приймальної Офісу Президента.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я про ті зустрічі.

КРИВОНОС С.Ю. А коли викриття, так само ми проініціювали цю зустріч...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ці зустрічі...

КРИВОНОС С.Ю. Це я його особисто набрав, коли викриття було народного депутата. Я його особисто набрав і сказав, що така ситуація.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Дякую.

Пані Юлія.

ЯЦИК Ю.Г. Уточнююче в мене питання. Скажіть, будь ласка, а на

засідання правоохоронного комітету, який вносив правки до КПК щодо підпорядкування, вас запрошували? І якщо так, то в якій формі було це запрошення і коли?

КРИВОНОС С.Ю. Ні, вони не запросили мене.

ЯЦИК Ю.Г. Я є член цього комітету, мені цікаво.

КРИВОНОС С.Ю. Це ви говорите про ліквідацію?

ЯЦИК Ю.Г. Да.

КРИВОНОС С.Ю. Ні-ні, не запрошували. Дивіться, ми були у службовому відрядженні в Англії, і для нас всі ці події стали абсолютним сюрпризом. Ми дзвонили окремим народним депутатам, керівникам фракцій, в тому числі просили, щоб попередили, вже коли зрозуміли, що цей законопроект внесений до зали. Але результату не було.

ЯЦИК Ю.Г. Зрозуміло.

КЛИМЕНКО О.В. Загалом це досить цікаве питання, чи комітет взагалі у когось брав позицію правоохоронних органів, Офісу Генерального прокурора і всіх причетних стосовно того: отакі вносяться зміни, яке ваше позиція? Тому що до САП також ніхто не звертався.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто взагалі жодних звернень не було і ніякої вашої участі в підготовці не було?

ЯЦИК Ю.Г. Я запитую, тому що це мій підкомітет, і зміни до КПК вносять... Я голова підкомітету з КПК і ОРД, і я про це не знала.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це дуже цікаво, і я думаю, що це, безумовно, липневі події є дуже важливими.

Я думаю, що питань може бути ще багато, але час. І ми вам дуже дякуємо за те, що ви до нас долучились, пан Семен Кривонос, пан Абакумов. Якщо у вас є бажання залишитись, ми дуже раді. Якщо вам треба бігти... А тепер ми до вас. Це буде не так довго, тому що ми частину питань вже проговорили, але ми маємо з вами тепер проговорити.

І переходимо до пана Клименка. Колеги, щоб підвести таку риску, враховуючи, що Національне антикорупційне бюро прийняло рішення не надавати нам співробітника для комунікації на технічному рівні, може, ви, до речі, подумаєте, може, ви переглянете це рішення, бо мені здається, що така потреба є. Це ж будь-який ваш співробітник, який не буде... ця людина не буде десь працювати, нам просто потрібна контактна особа для того, щоб можна було швидше питати. Ті питання, які озвучила пані Юлія, наприклад, або ті питання, навпаки, які ми тепер від вас очікуємо, законодавчі пропозиції, зміни, ми чекаємо на вас відповідні матеріали.

Крім того, ми проговорили сьогодні декілька запитів, які ми будемо робити: УДО, Київська міська державна адміністрація. Можливо, я ще зараз не все згадав. То, будь ласка, я сподіваюсь, ви все це зафіксували, ми будемо чекати. І ще раз звертаюсь до вас розглянути можливість надання відповідно співробітника для того, щоби ми могли швидше опрацьовувати.

Пані Юлія.

ЯЦИК Ю.Г. Я якраз хотіла процесуально уточнити. Саме в рамках досвіду попередньої роботи в ТСК. У нас були залучені представники від різних правоохоронних органів для того, щоб, коли ми розглядаємо якийсь кейс конкретний, то ми потім не скеровуємо окремо запити і звернення, а особа, яка присутня, вона чує, знає, має доступ до матеріалів і може оперативно вже від себе або ініціювати порушення справи, або не ініціювати.

Але це наше право - звертатися до правоохоронних органів із забезпеченням їх представництва на засіданні ТСК.

КРИВОНОС С.Ю. З усією повагою до ТСК, у нас немає відповідно вільного ресурсу для того, щоб виділити постійного представника. Саме ви ж звернулися щодо експертної групи, да? А якщо так, то ми готові надавати будь-яку інформацію, у нас Євген Токарь готується, це в робочому порядку, будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чудово! Нам це абсолютно підходить, ми абсолютно не збираємося вас використовувати в роботі комісії, нам потрібен просто канал для технічної комунікації, мова йде виключно про це.

ЯЦИК Ю.Г. І я б хотіла, щоб ви визначили якусь особу, оскільки...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пан Токарь, тільки що назвали.

ЯЦИК Ю.Г. У нас кілька кейсів: і права людини, і оборонка. У нас кілька кейсів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Нам достатньо однієї людини, пані Юлія, ми ж не будемо декількох людей. Це достатньо однієї людини, абсолютно це нормально. Я дуже дякую.

Переходимо до пана Клименка. Шановні колеги, наступний, кого ми заслуховуємо сьогодні, - це керівник Спеціалізованої антикорупційної прокуратури пан Клименко.

І почнемо, напевно, я думаю, з тих же питань. Ви вже чули частково розмову нашу з паном Семеном. Комісію цікавлять ваші зустрічі з Президентом України. Ми почули, що є зустріч, була ваша спільна. Вам є що додати до того, що сказав пан Семен, по спільній зустрічі з ним?

КЛИМЕНКО О.В. По спільній зустрічі – це загальні питання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Чи були у вас окремі зустрічі з Президентом України з 22 липня 2025го року?

КЛИМЕНКО О.В. Була зустріч у мене окрема з... Я не пам'ятаю, 22 це число, там пізно ввечером було, чи 23 число, стосувалася цього законопроекту.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це 22 липня. Після 22 липня чи були у вас окремі зустрічі з Президентом?

КЛИМЕНКО О.В. Окремих, здається, не було. Це загалом кілька зустрічей, що стосується.... ну, з іншими правоохоронними органами, в тому числі НАБУ.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Давайте я тоді переформулюю. Скільки разів після 22 лютого ви особисто зустрічались з Президентом, не рахуючи зустріч 22 лютого, після неї?

КЛИМЕНКО О.В. Я не знаю, конкретної цифри не можу сказати. Тобто це було...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви не пам'ятаєте зустрічі з Президентом?

КЛИМЕНКО О.В. Це не було одного разу, тобто це ж регулярні зустрічі з іншими правоохоронними органами.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наради за участю Президента, особистої участі, де

ви приймали, ви не пам'ятаєте, скільки їх було?

КЛИМЕНКО О.В. Я не знаю, ну, п'ять...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Біля п'яти.

КЛИМЕНКО О.В. Я не пам'ятаю, я їх не рахую, не записую, червоним маркером у календарі не обводжу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це зрозуміло.

Пан Семен сказав нам, що дві-три зустрічі у вас були спільні, і, виходить, дві-три були в нього окремі. Вам питання: дві-три зустрічі у вас були спільні з паном Семеном, а інші дві-три тоді були з ким?

КЛИМЕНКО О.В. Дивіться, я думаю, що їх було більше, просто їх ніхто... я не знаю, ви на цьому так акцентуєте...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми вважаємо це важливим.

КЛИМЕНКО О.В. Що це дуже важливі зустрічі, ми повинні їх відмічати, ми їх не відмічали. Тому, коли були зустрічі, там проводилась нарада, це відбувалося день в день. "Можете під'їхати, нарада там стосовно цього питання?" Ми приїхали, це займає пів години, і поїхали. Ми їх не відмічаємо, я не знаю, ніде не звітуємо стосовно цих зустрічей. Я думаю, скоріше за все, це потрібно витребувати у них інформацію, скільки було таких нарад проведено.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми зробимо.

КЛИМЕНКО О.В. Я так само не обліковую кількість зустрічей з

Генеральним прокурором чи з головою...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, все-таки Президент і Генеральний... ви заступник Генерального прокурора, я вас навіть це не питаю. Президент – це Президент. І безпосередньо у вас вертикалі ніякої на Президента не існує. Тому ми хочемо зрозуміти темпи і активність цих зустрічей, а саме головне – безпосередньо, що там відбувалося.

КЛИМЕНКО О.В. Дивіться, жодного разу зустрічі не стосувалися конкретних кримінальних проваджень, вони ніколи не обговорювалися. Обговорювалася якась загальна проблематика, до прикладу, яким чином зміна до закону може вплинути на роботу САП. Ну, може вплинути вона так, що вона фактично нівелює незалежність САП. Отака моя відповідь.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, ну, це все 22 липня, а ми після.

КЛИМЕНКО О.В. Наступні питання: яким чином можна змінити, давайте напрацюємо, чи готові ви включити людей? Так, ми готові. Ми готові самі зробити той законопроект, який відкатає ці шкідливі зміни назад. Яким чином можна попередити те, що люди виїжджають за кордон, у тому числі й обвинувачені? Наші пропозиції які: для того, щоб змінити, потрібне, по-перше, законодавство стосовно того, що більша частина наших обвинувачених використовують механізм мобілізації і знаходяться... зупинені кримінальні провадження, і нікого не притягують, потім закінчується строк і справу закривають, запобіжні заходи, правки Лозового і тому подібне, що наша вся робота призводить до того, що ми працюємо на корзину. І кожного разу такі пропозиції ми пишемо і оговорюємо так само, і жодного, в принципі, результату немає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто результатів цих зустрічей практичних ви

поки не бачите від цих зустрічей, які проводились Президентом.

КЛИМЕНКО О.В. Да, я не бачу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Згадайте, будь ласка, я розумію, максимально кого можете згадати, хто на цих зустрічах, нарадах разом з вами був присутній?

КЛИМЕНКО О.В. Дивіться, жодного разу не був присутній Єрмак на зустрічі з...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Татаров.

КЛИМЕНКО О.В. Не було жодного разу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Жодного разу. Малюк.

КЛИМЕНКО О.В. Малюк був. Сухачов був, керівник, колишній керівник прикордонників, Дейнеко був, Генеральний прокурор був там. Ну, це якщо з 22-го, то понятно, Кравченко. Керівник НАЗК, напевно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

КЛИМЕНКО О.В. Може ще хтось був там...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Єрмак, зустрічі з Єрмаком окремі, чи були у вас?

КЛИМЕНКО О.В. За весь час?

ГОНЧАРЕНКО О.О. З 22 липня 2025 року.

КЛИМЕНКО О.В. Не було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не було. Окремі зустрічі з Василем Малюком.

КЛИМЕНКО О.В. Були.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Можете розказати, скільки таких зустрічей було, і про що вони були.

КЛИМЕНКО О.В. Ну, їх було досить багато. Вони стосувалися нашої співпраці.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Є інформація, що на початку жовтня пан Малюк приїжджав до вас у ваш офіс і зустрічався з вами. Можливо, разом з паном Наумюком. Чи пам'ятаєте ви таку зустріч?

КЛИМЕНКО О.В. Якщо приїжджав, то значить приїжджав. Таких зустрічей було не одна, тому я їх не пам'ятаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто у вас були зустрічі з паном Малюком у вашому кабінеті безпосередньо в Спеціалізованій антикорупційній прокуратурі?

КЛИМЕНКО О.В. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скільки їх було, не пам'ятаєте?

КЛИМЕНКО О.В. Ну, точно вона була не одна.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не одна. Чи був там присутній пан Наумюк? Це заступник Голови СБУ.

КЛИМЕНКО О.В. Я розумію, про кого ви. Деякі зустрічі були з ним, деякі були без нього.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А були у вас зустрічі вдвох з паном Малюком теж?

КЛИМЕНКО О.В. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

По пану Малюку. 23 липня після прийняття Закону про позбавлення незалежності НАБУ та САП під час брифінгу журналістам він давав брифінг разом з паном Кравченком, і тоді він... Ну що, шукати, я думаю, ви пам'ятаєте цю цитату, сказав, що якщо б до мене прийшли там до офіцера, випустив би два рожка, і ви потім в коментарях медіа казали, що ви були шоковані тим, що ви почули. Чи обговорювали ви це з паном Малюком, що він мав на увазі, чи висловлювали ви йому свою шокваність?

КЛИМЕНКО О.В. Пан Малюк пояснював, що він просто емоційна людина. І коли там брифінг, задають питання, таким чином він пояснює свою позицію.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи вас влаштувала така відповідь?

КЛИМЕНКО О.В. Дивіться, людина досить адекватно пояснює свої дії, говорить... він, в принципі, визнає помилки, які були зроблені його службою йому особисто. Тут немає такого, що людина не признає і каже: я завжди був правий. Тому у нас і були такі комунікації і таке обговорення того, що відбулося.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він визнав помилку і форму, в якій відбувалися обшуки і затримання співробітників НАБУ?

КЛИМЕНКО О.В. Дивіться, ми детально не розбирали. Да, тому що це стосується конкретно кримінальних проваджень, які здійснювалися ними, і я не є прокурором тих кримінальних проваджень. Ми можемо говорити про загальну ситуацію, яка там медійна і ми можемо її обговорювати, а не конкретні деталі затримання. Можливо, він ніколи не заперечував того, що, можливо, що якийсь там працівник СБУ міг себе повести на обшуку так некоректно. Він же ж не може відповідати за те, як він там себе веде. Так само як я не можу відповідати і гарантувати, що цей прокурор не зробить якусь помилку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я так трішки слідкую за вашими публічними сторінками. Ви дуже часто і дуже публічно, і дякую вам за це, коментуєте і зустрічі, і активність. Але я тільки що прийшов до висновку, що ці зустрічі з паном Малюком ви ніколи не висвітлювали. Якась була підстава для цього чи просто... Яка була?

КЛИМЕНКО О.В. Які зустрічі з керівниками правоохоронних органів ми висвітлюємо?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре. Ви наради ті, про які ми тільки що говорили в Президента, ви висвітлювали.

КЛИМЕНКО О.В. Ми не висвітлювали, висвітлював Офіс.

_____. Пане Олексію, ви до мене приходили в Офіс три тижні тому назад і ще хотіли потрапити до Коломойського. Я ж не

висвітлював цю зустріч.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А чого ви не висвітлювали? Могли висвітлити. Я вас ніяк не зупиняв. Я ніяк вас не зупиняв в цьому, пане Семене.

_____. І не фіксували, до речі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. До речі, звертаю увагу, шановні колеги, мені дуже приємно, що пан Семен, пан Абакумов знайшли цікавою нашою ТСК і не поспішають нас покидати. Це добре, тому що можуть з'явитися другі і інші питання. Я вам за це вдячний. Чим довше ви будете з нами, тим краще.

Повертаючись до зустрічей, про які ми зараз з вами говоримо. Служба безпеки України, ви сказали, що ви обговорювали з Малюком питання робочої співпраці. Ви можете нам більше сказати про що йде мова?

КЛИМЕНКО О.В. Дивіться, це конкретні кримінальні провадження. Конкретні кримінальні провадження ми обговорювали, в яких вони здійснюють оперативний супровід або матеріали, які вони направляють або збирають, або мають там на цивільну конфіскацію, де співпрацюють з нами там...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зустрічі, ми почули, що були у вас. А в нього були зустрічі в його кабінеті теж?

КЛИМЕНКО О.В. *(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозумів вас. По питанню безпосередньо цієї відповіді. Ви говорите, що він там адекватно відповів. Тобто, в принципі, на сьогоднішній момент, грубо кажучи, у вас питань до Василя Малюка по тій реакції або інших діях немає. Правильно?

КЛИМЕНКО О.В. Дивіться, я керівник органу прокуратури. Що ви маєте на увазі – реакція?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дивіться, ви даєте інтерв'ю і кажете: я шокований словами Голови СБУ.

КЛИМЕНКО О.В. Так, я шокований...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Мені здається, що це важливо.

КЛИМЕНКО О.В. ...цими інтерв'ю порушується...

ГОНЧАРЕНКО О.О. І ми розуміємо, чому ви шоковані. Тому що...

КЛИМЕНКО О.В. Порушується презумпція невинуватості.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І це лякає співробітників НАБУ, САП і так далі.

КЛИМЕНКО О.В. Я пояснив, чому це так відбулося там. На його аргументаціях того, що там був емоційний і тому подібне, я не розбираю, з нього не витягую кожне слово, а чому ви там прийняли рішення проводити невідкладні, а чому те... як наради, в мене нема таких повноважень. Якщо ми там комунікуємо з ним стосовно робочої співпраці, то це стосується робочої співпраці.

Якби мене зробили там спецпрокурором по провадженню розслідувати цей кейс, загалом всі події, які відбулися, я б з радістю його розслідував.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Чи зверталися ви до Генпрокурора Кравченка, чи до Президента стосовно цих слів пана Василя Малюка про ці

два рожка, я там випустив би? Чи не вважали ви, що тут є певні загрози співробітникам НАБУ, САП? Чи не зверталися ви до когось з тих осіб, яких я назвав, а може когось іншого, а може ДБР?

КЛИМЕНКО О.В. Ми не зверталися. Але ми реагуємо відповідно до закону. Якщо управління внутрішнього контролю або там детективи побачили в цьому порушення закону, вони зареєстрували, і я як керівник САП залишив ці кримінальні провадження. Там велике кримінальне провадження, воно включає багато епізодів: і побиття, і там різні-різні, і створення штучних доказів, і тому подібне. Це величезне кримінальне провадження, яке ми залишили за управлінням внутрішнього контролю НАБУ. Тому воно зберігається в НАБУ. Тому на всі такі випадки ми реагуємо відповідно до закону, а не там йдемо розбиратися в...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Щоб завершити тему Служби безпеки України. Чи надходила вам інформація, в медіа писали, про те, що в Службі безпеки України готується підозра проти вас? Чи надходила вам така інформація?

КЛИМЕНКО О.В. Надходила така, це важко було не помітити.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви знаєте більше деталей, хто готував, це мова йде про Головне слідче управління СБУ?

КЛИМЕНКО О.В. Я думаю да, що це єдиний у них орган досудового розслідування.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Яка була ваша реакція, чи знаєте ви якісь деталі цієї підозри?

КЛИМЕНКО О.В. Деталей не знаю, знаю, що це різні слухи ходили, що

це може бути і такий факт, і такий, і такий, і такий, але все там, в принципі, не мало до мене ніякого відношення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи вбачали ви в цьому елемент тиску на себе?

КЛИМЕНКО О.В.. Абсолютно спокійно на це реагував.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, я не спитав, я бачу, що ви взагалі спокійний. Я маю на увазі, чи вбачали в цьому елемент тиску на себе?

КЛИМЕНКО О.В. Звичайно, це є одним із елементів тиску. Якщо говорити, що це не буде елементом тиску, то це, мені здається, буде явна неправда.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це дуже важливо...

КЛИМЕНКО О.В. Будь-яка медійна кампанія проти керівника, який займається важливими розслідуваннями, якщо воно нічим не підкріплено і... з анонімних телеграм-каналів, то це, звичайно, є тиск. Аналогічний, це ж така медійна підготовка проводилася і перед тим, як були ці невідкладні обшуки і в подальшому зміна законодавства. Тобто ми ж аналізували, що загалом за місяць було негативних публікацій стосовно працівників НАБУ і САП десь приблизно як за попередній рік. Тобто це була така інформпідготовка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, будь ласка.

_____ . Додам з приводу публікацій. Цікаво, що деякі публікації на анонімних телеграм-каналах були навіть використані для того, щоб почати кримінальне провадження, в якому потім обшукати детективів і

вилучити у них...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Хто такі провадження відкривав, який орган конкретно?

_____. Я зараз не маю доступу до цієї інформації. Це треба дивитись, там є аналітика.

І з цікавого ще, що дуже багато майна вилучено під час обшуків влітку і досі немає повернення цього майна і немає рішень в цих кримінальних провадженнях. Тобто в людей позабирали техніку, і наразі ми знаємо, що вже там абсурдні звинувачення, по яким вони йшли в тому числі і на підставі публікацій в телеграм-каналах, і майно просто заморожено, і ніхто його...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Пане Клименко, чи ви обговорювали з Головою Служби безпеки України цю інформацію, чутки і те, що ви говорите, що ви теж це знаєте, що в Службі безпеки України могла готуватися підозра проти вас?

КЛИМЕНКО О.В. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. До речі, пане Семен, дякую, що ви залишилися. Якраз така ж інформація у засобах масової інформації була і про вас, що також Службою безпеки України готується підозра щодо вас. Чи ви знаєте щось про це?

КРИВОНОС С.Ю. Чув.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Від кого?

КРИВОНОС С.Ю. Так само, як говорить Олександр, це було нескладно

не помітити. Це в медіа... *(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто від колег, правоохоронців, посадових осіб ні від кого ви такої інформації не отримували?

_____. Можна зараз по порядку. Дивіться, перше, по зустрічах з керівником правоохоронних органів, я вашу дискусію, запитання з паном Олександром уважно слухав.

ГОНЧАРЕНКО О.О. ...дискусії не було.

КРИВОНОС С.Ю. Да, да. Це нормальна звичайна практика, коли керівники правоохоронних органів зустрічаються між собою і обговорюють робочі питання. Це може бути питання оперативних розробок...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пане Семене, це абсолютно нормально. Вибачте, що переб'ю вас, просто я процитую пана Малюка: "Потрібно було їх, детективів НАБУ, з проходняка зустрічати з пістоletами, два магазини там і залишити". Це вже не дуже нормально. Тому коли є...

КРИВОНОС С.Ю. ...це після.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як після, це до, це 23 липня.

КРИВОНОС С.Ю. Дивіться зустрічі були і до цих подій, і після цих подій, на цих зустрічах обговорювалися і події, що трапились 22 липня. Ми обговорювали в тому числі щодо повернення матеріалів вилучених, про те, що говорив Олександр, і в тому числі наголошувалося на незаконних діях окремих співробітників. І таких зустрічей дуже багато відбувається протягом ...*(Не чути)* тижня з різними керівниками правоохоронних органів. Це

нормальна взаємодія.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це нормальна взаємодія. Але з того, що сказав пан Абакумов, результатів цієї нормальної взаємодії немає. Майно так і не повернули...

КРИВОНОС С.Ю. Ми ж не говоримо тільки про події липня з паном Малюком чи з іншим керівником правоохоронного органу. У нас ще купа різних тем, окрім подій липня. У липні ми теж обговорювали.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Правильно я вас зрозумів, що ви теж окремо зустрічались з паном Малюком?

КРИВОНОС С.Ю. Звісно, я ж про це і говорю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Удвох. Окремі теж були зустрічі удвох?

КРИВОНОС С.Ю. Безумовно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Безумовно. У вас і в нього – і так, і так.

КРИВОНОС С.Ю. І так, і так, це взагалі...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Було на цих зустрічах щось, що ви могли сприйняти як тиск?

КРИВОНОС С.Ю. Так само я солідарен з Олександром, давайте з дефініцією "тиск" визначимося. Я вже кілька разів це почув. Визначаємо, ну, тобто щоб ми правильно розуміли запитання, на нього правильно відповіли.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тиск, будь ласка, тиск...

КРИВОНОС С.Ю. Треба зрозуміти, я хочу усвідомити для себе дефініцію "тиск", тому що ви можете тиском сприймати щось те, що я тиском не сприймаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наприклад, якщо ви знаєте, що проти вас готується підозра, я думаю, що це кожна людина назве тиском.

КРИВОНОС С.Ю. Я не сприймаю це взагалі тиском, я вважаю, це абсолютною нісенітницею.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, бачите, ви не вважаєте це тиском, а я думаю, 99 відсотків людей би вважало. Тому, ну, що ми тут намагаємося знайти? Тоді давайте...

КРИВОНОС С.Ю. Розумієте...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тоді давайте, окей, питання до вас, щоби я тоді правильно ставив вам питання. А що ви вважаєте тиском?

КРИВОНОС С.Ю. Втручання. Я вважаю тиском втручання в окремі кримінальні провадження в оперативно-розшуковій діяльності.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи були такі, чи був такий тиск?

КРИВОНОС С.Ю. Шляхом проведення обшуків у детективів вилучити... вилученням, так оце і можна вважати. Втручання – це для мене зрозуміла дефініція, це коли втручаються і перешкоджають. Тиск – незрозуміла, тому що я будь-які дії після липня як тиском не сприймав. Я

сприймав це повною маячною і "беспределом" в деяких моментах, це так. А тиском, ну я не відчував дискомфорту, тільки за своїх там працівників і за інституцію, особистого дискомфорту я не відчував, чи страху.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ті події, які були в липні, включно з обшуками співробітників, затримання ваших співробітників, ви вважаєте... от їх ви вважали тиском і втручання в свою діяльність? Я правильно зараз говорю?

КРИВОНОС С.Ю. Обшуків у співробітників, вилучення в них матеріалів оперативно-розшукових справ і кримінальних проваджень – це пряме втручання в нашу роботу, оце втручання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Таким чином...

КРИВОНОС С.Ю. А тиск – це дуже така загальна дефініція. Чи зустріч, про яку ви... До речі, в телеграм-каналі, я попрошу, я чому залишився, попросити більш коректно подавати те, що звучить тут, тому що на вашому ресурсі вже якісь речі, які я говорю "ймовірно", вони констатуються як факт, що у нас відбулася та чи інша зустріч...

ГОНЧАРЕНКО О.О. В нас з вами пряма трансляція, пане Семене.

КРИВОНОС С.Ю. Я просто хочу, да, я хочу...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тут неможливо щось...

КРИВОНОС С.Ю. Да. Це перше. А друге, що я б хотів звернути увагу, чи є окремі зустрічі з тими чи іншими особами взагалі тиском, ми не сприймаємо це як тиск.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, давайте, ми... ви не сприймаєте, кожен відповідає тут за себе.

КРИВОНОС С.Ю. Тому я ж і говорю, що ми, ми ж говоримо, відповідаємо за себе. Це не тиск.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Тепер, повертаючись до пана Клименка. 16 листопада ви сказали наступне: "Деякий "Алі-Баба" проводить наради і нарізає задачі правоохоронним органам для того, щоб вони переслідували і продовжували переслідувати детективів НАБУ і прокурорів САП. Це ненормальна історія". Потім ще через два тижні на питання чи продовжує "Алі-Баба" свою діяльність, журналісту Михайлу Ткачу ви сказали з того, що ви знаєте, продовжує "Алі-Баба" цю діяльність.

В мене питання до вас, хто такий "Алі-Баба"?

КЛИМЕНКО О.В. Давайте так, тут я буду користуватися таємницею досудового розслідування, тому що це було в контексті саме розробок, які ми проводимо і які ми фіксуємо. Тому мною було так і сказано, що це типу оперативний псевдонім особи. Все.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я не зрозумів, а до чого тут таємниця досудового розслідування? Ви назвали це, це ви оприлюднили, що є "Алі-Баба", він втручається, нарізає завдання. В чому таємниця досудового розслідування?

КЛИМЕНКО О.В. Кажу, це оперативний псевдонім особи, яку ми розробляємо, тому ми не можемо говорити про неї. Ми ж не розкриваємо всі оперативні псевдоніми осіб, які фігурують.

ГОНЧАРЕНКО О.О. "Алі-Баба" продовжує це робити?

КЛИМЕНКО О.В. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як давно "Алі-Баба" перестав це робити?

КЛИМЕНКО О.В. Я не знаю, як давно...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Що-що?

КЛИМЕНКО О.В. Я не знаю, я ж не, дивіться, я не слідкую 24 години на 7 за людьми за будь-якими і не здійснюю взагалі оперативну роботу, я лише здійснюю ...*(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. Коли ми говоримо про те, що нарізаються завдання керівникам правоохоронних органів, ми розуміємо, що, повернемося до прикладу, працівник Київводоканалу не міг би цього зробити. Тобто ви коли говорили це, чи правильно я розумію, що безпосередньо в рамках розслідування справи ви отримали інформацію, що є система тиску на вас, на НАБУ і САП через правоохоронні органи, завдання в які їм ставить дехто під псевдонімом "Алі-Баба"?

КЛИМЕНКО О.В. Ми говорили про те, що є координація між правоохоронними органами, різними правоохоронними органами для того, щоб вони здійснювали злагоджено і розслідували, а тоді проводили масові слідчі і процесуальні дії стосовно працівників НАБУ. Ми говоримо про те, що координація між правоохоронними органами, хтось здійснював цю координацію.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи розслідується діяльність "Алі-Баби" далі в

рамках досудового розслідування, я так розумію?

КЛИМЕНКО О.В. Дивіться, кримінальні провадження є фактові або за підозрою. Якщо ви скажете, за яким фактом, я вам скажу, чи розслідуються чи ні. Якщо ви скажете як за підозрою, чи є підозра "Алі-Бабі", то немає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Ваш колега Семен Кривонос в коментарі казав, що він вважає правильним проведення конкурсу на посаду Генерального прокурора і обрання безпосередньо кандидата через конкурс. Ви яку позицію займаєте щодо цього?

КЛИМЕНКО О.В. Дивіться, немає ідеальної процедури відбору кадрів, навіть конкурси дають деколи збій. Але з того, що ми на даний час бачимо, то це найкраща система, яка існує, відбору кадрів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи вважаєте ви правильним зараз провести конкурс на посаду Генерального прокурора і, можливо, поміняти очільника Генеральної прокуратури?

КЛИМЕНКО О.В. Дивіться, так, як зроблено, наприклад, суддями Конституційного Суду і механізм все-таки напрацьований є, я думаю, що це можливо. Чи це правильно, це рішення не прокурора... не моє, це питання того... це адміністративне рішення, це рішення парламенту.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пан Семен.

КРИВОНОС С.Ю. Оскільки зробив дану відповідну заяву я, пан Клименко все ж таки заступник і підлеглий Генерального прокурора і має як прокурор відповідні заяви, можливо, йому не дуже...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чого, він підтвердив, сказав, що він вважав би доречним.

КРИВОНОС С.Ю. Ні, ви ж спитали на рахунок перезавантаження. Дивіться, це ж вимога Європейського Союзу. Я озвучив вимоги Європейського Союзу. Тому що деякі ваші колеги почали говорити, що це політичний стейтмент, це не політичний стейтмент, це вимоги Європейського Союзу. Тому я повторив вимоги Європейського Союзу, повністю і цілковито її підтримую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре. Дякую.

До речі, ви сказали, пан Семен, трішки раніше, коли ви згадали, що було б варто, щоб у керівника САП була можливість оголошувати підозри народним депутатам безпосередньо.

КРИВОНОС С.Ю. Підозри він може оголошувати. Він не може розпочинати досудове розслідування.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Розпочинати досудове розслідування...

КРИВОНОС С.Ю. І погоджувати окремі слідчі дії.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І погоджувати окремі слідчі дії, такі як обшуки, безпосередньо по відношенню до діючих народних депутатів України. І ви сказали тільки що, що якщо би така можливість була у керівника прокуратури САП, то під час останніх подій, ви так сказали, більша кількість народних депутатів отримали підозри.

КРИВОНОС С.Ю. Я не так сказав, що більша кількість підозри...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, я... В нас відео.

КРИВОНОС С.Ю. Ми б сказали... Ви можете подивитися відео.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я подивлюся, да.

КРИВОНОС С.Ю. Да, я не сказав, що більша кількість народних депутатів отримали підозри. Ми говоримо про те, що ефективність роботи по напрямку народних депутатів, вона була б точно набагато вища, тому що нам постійно... ми маємо випадки з потенційним ризиком витоку інформацію. І такі і раніше випадки в тому числі фіксувалися, ми говорили про них раніше за інших ...*(Не чути)* В 2020 році, да, це такий випадок у нас був. Ми не говоримо про встановлений факт, ми говоримо про ризики витоку інформації і про певні процесуальні незручності. Тому що, дивіться, коли до вас приходять викривач, наприклад, заявник і говорить про те, що якийсь депутат у нього вимагає хабар, наприклад, суто теоретично, ця людина розраховує на те, що ми її захистимо, інформацію про неї і про факт того, що вона повідомляє. А от ми за межі потім НАБУ і САП виносимо цю інформацію, ми несемо, при всій повазі до Генерального прокурора, але він не здійснює досудове розслідування цього... процесуальне керівництво цим досудовим розслідуванням, але вносить відомості про такий факт до реєстру, потім погоджує обшуки, негласні слідчо-розшукові дії. Про що це говорить? Про те, що у нас уже має... потенційний викривач опиняється під ризиком. Розумієте, в чому справа?

ГОНЧАРЕНКО О.О. А чи були...

КРИВОНОС С.Ю. І тому людей дуже важко, або компанії, або представників, важко залучати до такої діяльності, тому що вони постійно розуміють відповідний ризик.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А чи були випадки в діяльності вашій (питання до обох панів – Клименка і Кривоноса), коли оцей момент, після того, як ви пішли до Офісу Генерального прокурора, завершилося тим, що підозрювані дізналися інформацію, наприклад, перетнули кордон чи якісь інші заходи робили для того, щоб уникнути відповідальності?

КЛИМЕНКО О.В. Ну, ми ж говоримо за там той таки більш-менш ясний факт, я не пам'ятаю, 2020 чи 2021 рік це був, коли заявник фермер прийшов, написав заяву, НАБУ звернулося до Генерального прокурора стосовно того, що там внесіть відомості до ЄРДР, після цього типу уже потім було б звернення з клопотаннями про проведення негласних слідчо-розшукових дій. Але після цього цей депутат дізнався і звернувся до заявника з вимогою там, що там ти написав на мене заяву, я знаю. Тобто ми бачимо чіткий ризик, ми втратили репутаційно, я маю там інституцію, тому що людина до нас довірилася як викривач, а в кінці кінців прийшлося реєструвати це кримінальне провадження вже з розголосом в медіа, ми публічно вже вийшли, щоб Генеральний прокурор починав розслідування, і лише після цього воно було почато. Але ...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це за часів прокурора Венедіктової?

КЛИМЕНКО О.В. Ну, це її період, да.

Тому питання в тому, що, якщо закон на нас покладає обов'язок розслідування корупційних і пов'язаних з корупцією злочинів, вчинених народними депутатами, то було б логічно надати нам право починати ці розслідування.

КРИВОНОС С.Ю. І погоджувати ключові слідчі дії.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

У мене останнє питання до колег, якщо колеги доєднаються. Ми багато сьогодні говорили про втручання, власне, втручання саме по собі – це злочин. І ми говорили, що ви розцінюєте втручання ті ж самі події липневі і так далі. Чи ви вносили відповідні відомості до ЄРДР, розслідуєте...

КРИВОНОС С.Ю. Так Олександр Васильович якраз про це сказав, розлого відповів на рахунок цього досудового розслідування.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Про того фермера і 2020-2021 рік?

КРИВОНОС С.Ю. Ні, попереднє, було ми говорили про те, що у нас є кримінальне провадження...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто зараз воно розслідується?

КРИВОНОС С.Ю. І за фактом перевищення, службове... Визначена підслідність за нами...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Воно зараз розслідується? Да, йде розслідування?

КЛИМЕНКО О.В. Дивіться, воно розслідується, факт такий є, але ми обмежені в інструментах. Оскільки, це не є прямою підслідністю Національного антикорупційного бюро і воно залишається там виключно за рішенням керівника САП, який має у виключних випадках доручати такі розслідування, тому цей інструмент не досить якісно вони можуть використовувати. Оскільки судовий контроль в таких розслідуваннях здійснюються уже не Вищим антикорупційним судом, а здійснюється районним судом там Солом'янським за місцем знаходження органу, і тому це

є певні обмеження. Але таке розслідування є, і ми досліджуємо фактично всі елементи там крок за кроком, як відбувалися події, починаючи з 2021 року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дуже дякую.

Колеги, якщо хотіли щось додати?

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Дуже коротке якраз про СБУ. З першим Директором НАБУ я зустрічався, ще навіть коли був Головою СБУ, тому теж зустрічі і наради. Але більш серйозне і фахове питання. Чи передані НАБУ і відповідно САП відповідні бази даних від СБУ, Главка (Головне слідче управління) щодо правопорушень корупційних мається на увазі, які до цього документувались, розроблялись, розслідувались Службою безпеки України?

_____. Ні, немає у нас такого.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. До цього часу так і не отримали. У зв'язку з цим фахова пропозиція зараз, не навіть зауваження. Подумайте, якщо така потреба є, не ви ж перші починали боротися з корупцією, ми тільки, слава богу, створили вас, але, якщо така потреба є, то чи потрібен законопроект, законодавчий акт, щоб таке сталося?

_____. Тут обов'язок, підслідність, злочини, підслідні НАБУ, направляти до НАБУ – такий обов'язок виписаний. Він покладений на прокурорів. Питання в тому, що немає ніяких наслідків. Тому питання в тому, що потрібно прописати наслідки. Якщо прокурор вже отримав інформацію про те, що цей злочин все ж таки підслідний НАБУ і залишає його собі, він може бути притягнений до дисциплінарної відповідальності за те, що він зволікає з цим рішенням. А також є випадки, коли в провадженнях нашої підслідності приймається рішення, наприклад, про закриття. Розслідували нашу підслідність, закрили, і фактично це вже не наше рішення. Ми потім

витребовуємо, скасовуємо, якщо там дізнаємося. Але це питання системного підходу, вирішення цього.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Саме про це і уточнення. Професійно, ви зрозуміли першу частину, а друга частина – тяглість. До 2015 року, я не знаю, можливо... я просто пішов вже в 15-му році.

_____. Чи напрацьована оперативна інформація?

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Оперативна, слідчі і такі, які б вам могли далі користь. Ну, зрозуміло, що корупціонери, ну, не з вами з'явилися, до вас, набагато раніше. І напрацювання були. Чи передані вам? Якщо ні, то потрібні чи ні, скажіть.

_____. Я навіть не уявляю, в який спосіб це можна, в принципі, так описати, щоб вони це передали нам...

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О. Артему Ситнику я пропонував такий спосіб. Між НАБУ і СБУ у зв'язку зі створенням НАБУ угода міжвідомча будь-яка, яка має передати бази даних Главку "К", по-різному називалось, (*нерозбірливо*), "К" – раз, з інформаційно-аналітичного департаменту ДІАЗ СБУ, всі аналітичні зведення на РНБО, де згадувалася в тому числі, не в тому числі, а насамперед корупція, розпродаж ЧМП і так далі, починаючи навіть з тих часів. Фігуранти ж, як правило, нікуди не ділися. А в Головному слідчому управлінні слідчі дії, напрацювання до створенні НАБУ і відповідно САП. Ось в чому ще фаховість.

_____. Ну, я думаю, що це було б корисно, але з області фантастики. Дуже не впевнений в тому, що це відбудеться.

Є пропозиція інша. У нас в законодавстві прописано, що Офіс

Генерального прокурора повинен при отриманні міжнародної правової допомоги від інших країн аналізувати ці запити і інформувати Бюро на факти наявності ознак злочину, вчинених на території України громадянами України або іноземцями. І в законі вже є положення, яке свідчить про те, що Офіс Генерального прокурора повинен надавати нам вижимки з цих запитів про міжнародно-правову допомогу. Наскільки я знаю, за десять років, одинадцять вже майже, діяльності Національного антикорупційного бюро ми жодного разу не отримували такі вижимки. А це дуже важливо зараз для нас, тому що Україна входить, зараз почала входити в робочу групу по боротьбі з фактами міжнародного хабарництва, і саме ці запити містять інформацію, де ми могли в першу чергу ідентифікувати людей, які підкупають посадових осіб за кордоном, що є нашою підслідністю в тому числі. Тому тут треба ще думати над тим, як заставити навіть прописаний інструмент в законі працювати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую дуже.

Дякую, шановний пане Клименко, шановний пан Абакумов, шановний пан Токарь, шановний пан Кривонос... А, вибачте. Я вибачаюсь, це я пропустив, пані Юлія Яцик. Вибачте, моя провина.

ЯЦИК Ю.Г. Трошки... ще 5 хвилин, і потім подякуєш.

Ще в мене одне питання стосується фортифікацій. Нещодавно Рахункова плата оприлюднила свій звіт про шалені розкрадання на будівництві фортифікацій, наслідком яких ми маємо зараз втрати територій з величезними темпами. Чи розслідує НАБУ такі матеріали, такі справи? Якщо ні, то ми під час засідання ТСК будемо це розбирати.

І друге питання. Голови обласних військових адміністрацій, здається, є вашими суб'єктами.

_____ . Ні.

ЯЦИК Ю.Г. Не є вашими суб'єктами?

_____ . Ні. Тільки по сумі завданих збитків або розміру хабара. Бо суб'єкт як суб'єкт вони не є, наприклад, по злочинах по недекларуванню чи незаконному збагаченню або по сумі... завдані збитки нижче 20 мільйонів гривень, якщо зловживання владою, то вони не є в нашому ...*(Не чути)*

ЯЦИК Ю.Г. В частині саме в розрізі будівництва фортифікацій питання саме до обласних військових адміністрацій, очільників, підрядників, які взяли передплати і зникли, то саме це питання до розкрадання коштів на місцях. Там близько 5 мільярдів гривень загально по п'яти областях суми. Такий величезний обсяг роботи, якій, я вважаю, вам, напевно, слід приділити увагу.

І друге питання. Це закупівлі БПЛА, дронів. Наприклад, Держспецзв'язок, ми нещодавно розглядали на іншій ТСК закупівлі, вони закуповують для потреб Нацполу, СБУ, там Нацгвардії, то якщо напряму ці органи закуповують, у них ціна вдвічі менша. От питання до Держспецзв'язку, і чи є такі провадження по сумі, можливо, по суб'єктах...

_____ . Дивіться, почну з другого питання. По Держспецзв'язку ми недавно в другому півріччі 2025 року повідомили про підозру посадовим особам Держспецзв'язку за зловживання при закупівлі БПЛА. Відповідна інформація публікувалася у нас на сайті. Там є напрацювання, які, впевнений, що дійдуть до суду, і ми будемо далі рухатись.

По фортифікаціях. Ну, *(нерозбірливо)* вже сказав, що голови ОВА не наші суб'єкти. По сумі, наскільки я пам'ятаю, тут можна більш глибоко провалюватись в цю дискусію, але контракти там здебільшого подроблені на мілкі суми, і юридично це підслідність не наша, тому що кожному контракту встановити суму збитків 15 мільйонів там фактично неможливо, тому що вони подроблені спеціально на такі суми, щоб не було нашої підслідності.

_____ . Ми розслідуємо низку кримінальних проваджень, де сума збитків як потенційна сума збитків або вже встановлена на деяких кримінальних провадженнях говорить про те, що це злочини, віднесені до розслідувань, які є нашою підслідністю. Це і фортифікації Полтавської ОВА, і Харківської ОВА, і Запорізької, і низки інших. Розслідуємо, активно розслідується, визначається сума збитків, коло причетних. І в такому випадку керівники військових адміністрацій у разі, якщо вони приймали участь у цьому злочинні, у розкраданні, і цей злочин, фактично це кримінальне провадження відноситься до нашої підслідності, то в такому випадку ми можемо притягнути керівника обласної військової адміністрації.

ЯЦИК Ю.Г. Певні питання у мене теж, розкрадання коштів на будівництвах захисних споруд для об'єктів енергетичної інфраструктури. У рамках цієї справи міністерства...

_____ . Ми розслідуємо, розслідуємо, "Мідас"...*(Не чути)*

ЯЦИК Ю.Г. Нещодавно Олексій Гончаренко на одному з засідань озвучив, що 13 захисних споруд, якими були обладнанні підстанції, вони витримали ворожій удар. То, можливо, якби оці кошти, які були виведені за кордон, скерувати на захисні споруди, то не було загрози такого блекауту, перед яким ми опинилися зараз.

_____ . Це питання чи стейтмент? Чи було б якби кошти...? Чи в чому питання? Уточніть, будь ласка.

ЯЦИК Ю.Г. Чи розслідується у вас саме розкрадання на будівництві таких фортифікацій, не фортифікацій, а захисних споруд для об'єктів енергетичної...

_____ . В тому числі в межах справи "Мідас" в тому числі досліджується відповідно. І окремі провадження також є.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Пані Кіра Рудик, ви хотіли...

_____ . А тут я хотів би повернутися щодо експертиз. Експертизи вони дуже складні, конкретно вообщє до фортифікацій і щодо захисних споруд, і взагалі щодо будівництва, це найскладніше проведення експертизи, найдовше, ми їх очікуємо, тому нам потрібна незалежна експертиза.

РУДИК К.О. Я б хотіла подякувати вам за участь. Сьогодні ви сказали таку важливу річ, що після засідання ТЦК наших колег у вас покращилися результати роботи фінмоніторингу по вашим запитам і так далі. Чи є ще якісь органи, де ми можемо сприяти і допомогти, щоб ті процеси, які чомусь провисають або буксують, стали працювати краще, тому що саме на цьому ми концентруємося, як зробити так, щоб побороти корупцію в нашій країні? Ми готові до співпраці. Скажіть, будь ласка.

_____ . Ми надамо пропозиції. Ми сьогодні їх всі озвучили протягом ТСК.

РУДИК К.О. Тобто все, що ви сказали, це все, більше додаткових якихось...

_____ . Окрім наших зустрічей з Президентом і з колишнім керівником Офісу, я сподіваюсь, що почули ще наші потреби щодо експертної установи і закриття зрештою реєстру. Це так само в тому числі для

забезпечення незалежності НАБУ та САП.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми не просто це почули, ми тепер очікуємо від вас, як ви бачите цю законодавчу пропозицію, щоб доопрацювати і зробити це.

_____ . Сподіваюся, що ви нам допоможете, тому що це такий дуже серйозний супротив. Ми працюємо ... *(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви можете не сумніватися, я тут скажу за себе особисто, я один з 13 народних депутатів, які голосували проти того, щоб позбавити вас незалежності, НАБУ та САП, і готовий і надалі сприяти максимально всім чим можу для того, щоби...

ЯЦИК Ю.Г. Дякую на цьому. Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дуже дякую керівникам антикорупційних органів. Дякуємо вам.

І переходимо до наступного нашого запрошеного, це колишній віцепрем'єр України пан Олексій Чернишов. Пане Олексію, прохання, щоб в нас не було такий дивний розрив, пересядьте, будь ласка, трішки ближче, можете. Я так розумію, разом з вами, поруч з вами ваш адвокат. Будь ласка, теж візьміть адвоката ближче і пересідайте ближче до нас.

Як ми приймали рішення про порядок денний і наш регламент роботи: спочатку, пане Олексію, ваш виступ – до 5 хвилин, чим ви хотіли би з нами поділитися, звернути увагу і так далі?

ЧЕРНИШОВ О.М. Добрий вечір, пане голову, шановні члени ТСК, шановні народні депутати, присутні, ЗМІ! Я впевнений, що у нас і у вас ще є сили для того, щоб продовжувати цю важливу дискусію, яку почала ця

тимчасова слідча комісія. До речі, я хотів би подякувати за сьогоднішнє саме запрошення. Наразі це один з таких небагатьох майданчиків, де я можу висловити свою позицію. Іншими майданчиками також є судові засідання.

Але з огляду на продовження нещодавно досудового слідства по справі, яка вами сьогодні згадується, 72-а справа, ще майже на один рік, я думаю, що це буде не скоро.

Також я хотів би подякувати вам, Олексій Олексійович, за те, що ви особисто відвідали засідання Вищого антикорупційного суду за моєї участі і мали можливість переконатися в позиціях як захисту, так і обвинувачення. Щодо вашої тези про завдання слідчої комісії, вона мені дуже сподобалася і лунала вона як: завдання нашої комісії допомогти тим, хто бореться. Так я планую боротися, боротися задля того, щоб довести свою правоту та істину, і дякую вам за таку можливість. І тут ми з вами, як-то кажуть, союзники.

Що відбувається зараз з ситуацією, свідками якої ми з вами є? І про це неодноразово під час першої частини комісії лунало сьогодні – це медійна складова та факти, також випадки, також певні маніпуляції. Ми всі з вами заручники цієї ситуації, ситуації наявної медійної бульбашки і серіалу, в якому ми всі з вами є героями. Героями різними, але я впевнений, що ми доведемо це, доведемо правоту, доведемо невинуватість. Якщо почитати медіа, то сьогодні всі ті, хто отримали підозри, вже винні, їх вина доведена і взагалі-то в цьому нема жодних сумнівів.

Але це не так, є презумпція невинності і є інші процеси, те, що стосується витоків інформації, так, вони впливають на сприйняття суспільством, на медійні конотації. До речі, ви питали щодо витоків. Був проведений відповідний зовнішній аудит експертний, як я розумію, антикорупційних органів, НАБУ в першу чергу, і його звіт був опублікований в I кварталі минулого року, і там сказано, що виток інформації є одним з ключових ризиків роботи.

Це стосується не тільки НАБУ, це стосується і інших правоохоронних органів, це величезна проблема, але ми маємо її прийняти. Те, що стосується

інших речей, відбуваються не тільки виточки. Після того як ВАКС прийняв по мені рішення, а це рішення було безпрецедентне, сьогодні пан Директор НАБУ Семен Юрійович Кривонос сказав про те, що на відповідну тезу, що не треба безпідставно брати під варту. Так ось, я можу сказати, що в мене було безпідставно взято під варту по другій справі, яка значно м'якша ніж перша підозра, я хотів би нагадати, що в мене дві підозри. Перша підозра набагато жорсткіша. По ній були виконані всі відповідні запобіжні заходи і обмеження. По другій підозрі, яка більш, якщо можна так сказати, простіша по статті, до мене був застосований запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, що є абсолютним перевищенням відповідної логіки.

Після того, коли була подана апеляційна скарга в Апеляційну палату ВАКС, за чотири дні до засідання було опубліковано пресреліз про рішення, про те, що вона залишається в силі. Я підкреслюю, за чотири дні до засідання було опубліковано пресреліз рішення, навіть з таким якісним продакшном були намальовані гроші, моє прізвище, а засідання ще не було. З одного боку, це була помилка технічного виконавця, з іншого боку, хтось підготував цю інформацію, вона була заготовлена. Я розумію, що про це проводиться відповідне розслідування, і в межах цієї інституції, можливо, ваша комісія також зверне на це увагу, тому що це важливо.

І так чи інакше ми з вами перебуваємо в ситуації, коли людина обвинувачується, публікуються певні інформаційні повідомлення нібито про мільярд, нібито про інші якісь космічні суми. А що на практиці? А на практиці в мене проведено декілька обшуків як вдома, так і в інших місцях перебування, на роботі і так далі. В результаті головним предметом, який був вилучений, є, і досі залишається книга, книга Григорія Сковороди. Це є єдиний артефакт, який в мене вилучений в процесі обшуків. Хоча мене обвинувачують в отриманні певної неправомірної вигоди в матеріальній формі. А обшуки були проведені, як кажуть зараз, і невідкладно, і швидко, і відповідно до всіх процесуальних, непроцесуальних дій.

Тому я б вважав наступне, що ми маємо все ж таки сконцентруватися на

фактах. Тому що медійна складова, вона побігла вже дуже далеко. Всі переконані в винних, всі вже покарані, всі майже відбувають покарання. Але є інформаційна бульбашка, жертвами якої ми всі є. І я прошу комісію не давати таку можливість і розібратися зі свого боку в цій ситуації.

Те, що стосується Енергоатому, який є основним предметом розгляду і певні корупційні злочини в справі 72 "Мідас". Я жодного стосунку до Енергоатому, як відомо, не маю, не мав і не планую мати. Тому вважаю, що ситуація... До речі, в 72-й справі я є єдиним, був єдиною посадовою особою, яка, до речі, органом досудового слідства не вважається членом злочинної організації...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пане Олексію, регламент. 30 секунд, будь ласка, ви вже 5 хвилин.

ЧЕРНИШОВ О.М. Олексій Олексійович, ви знаєте, ми також 2,5 години...

ГОНЧАРЕНКО О.О. У нас ще буде багато часу попереду, пане Олексію, у відповідях на питання ви ж можете торкатися.

ЧЕРНИШОВ О.М. Добре. Дякую.

Тоді на завершення. Я хотів би ще раз звернути увагу на мандат тимчасової слідчої комісії. А це у нас оборонка, це у нас антикорупційні законодавства і це у нас захист прав людини під час воєнного стану. Мене цікавить саме третій блок.

Я дякую. Готовий відповісти на питання. Прошу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Шановні колеги... Ви хотіли би почати? Так, якщо... в нас система вся та сама, якщо колеги хочуть поставити питання, просто піднімаєте руку. А ми

підемо з вами спочатку по тих питаннях, які я підготував.

Ну, як ви вже, думаю, чули, ви були присутні на першій частині, нас цікавить питання можливого тиску, можливих взаємозв'язків, і саме під цю тему ми запрошували вас. І тому, перше, хочеться розібрати ваші відносини з Андрієм Єрмаком.

Коли ви з ним познайомились?

ЧЕРНИШОВ О.М. З Андрієм Єрмаком я познайомився під час вже призначення на посаду Київської обласної державної адміністрації, а саме державної адміністрації на той момент, напевно, це був кінець 2019 року початок 2020-го.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи можете ви назвати Андрія Єрмака своїм другом?

ЧЕРНИШОВ О.М. Я можу назвати Андрія Єрмака своїм товаришем, людиною, з якою я співпрацював останні п'ять років. І вважаю, що за цей час особисто мені є багато чим пишатися з того, що було зроблено для країни та для народу України.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 4 березня 2020 року ви стаєте міністром розвитку громад і територій України. Андрій Єрмак став головою Офісу Президента 11 лютого 2020 року. Чи була у вас з ним якась співбесіда перед призначенням на посаду міністра розвитку громад і територій?

ЧЕРНИШОВ О.М. Не було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А з ким була тоді, коли вас призначали співбесіда, хто вам безпосередньо запропонував обійняти цю посаду?

ЧЕРНИШОВ О.М. Очевидно, що посада і пропозиції щодо займання посад в Кабінеті Міністрів України – це компетенція Прем'єр-міністра України, а також Президента України.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто фактично вам це запропонував пан Шмигаль і пан Зеленський?

ЧЕРНИШОВ О.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І тут є такий момент, що посади у Кабінеті Міністрів України, коли мова йде про міністра оборони і міністра закордонних, це прерогатива Президента України, а коли про Міністра розвитку громад і територій, ні, це не прерогатива Президента. Тому яким чином Президент вам пояснював необхідність співбесіди з вами як кандидата в міністри по посаді, на яку він згідно Конституції не впливає?

ЧЕРНИШОВ О.М. Я думаю, що в цьому випадку ви розглядаєте класичну ситуацію, і так чи інакше в системі монобільшості, і в системі складу політичної влади на той момент, очевидно, що Президент має повне право, повний мандат на те, щоб проводити відповідну співбесіду чи консультацію в цьому відношенні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Мені було цікаво почути вашу думку. І оця співбесіда була у вас разом – Шмигаль, Зеленський, ви, чи окремо з кожним з них?

ЧЕРНИШОВ О.М. Ну, я так вже не пам'ятаю. Це був...

_____. 2020 рік.

ЧЕРНИШОВ О.М. 2020 рік, не пам'ятаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, давайте згадаємо ваше призначення віцепрем'єром, це було ближче. Тоді як це відбулося? Ви голова Нафтогазу, вас переводять, знову в уряд повертають на посаду віце-прем'єр-міністра – міністра єднання, це було нещодавно. Яким чином відбувалася ця пропозиція?

ЧЕРНИШОВ О.М. Так, це була співбесіда спільна.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Спільна втрьох?

ЧЕРНИШОВ О.М. Так, так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А Єрмак був присутній там?

ЧЕРНИШОВ О.М. Ні, не було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Чи підтримуєте ви зв'язок з Андрієм Єрмаком зараз?

ЧЕРНИШОВ О.М. Не підтримую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Коли в останній раз з ним розмовляли, не пам'ятаєте?

ЧЕРНИШОВ О.М. Давно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Рік, пів року, два?

ЧЕРНИШОВ О.М. Ми не підтримували зв'язок. Я зараз не є державним службовцем, я не є посадовою особою, тому це досить важко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, ну, що тут важкого? Ну, я не коментую, це ви відповіли. Але підтримати зв'язок можна не тільки з посадовою особою, це ж є телефони і так далі.

Чи знайомі ви з Тимуром Міндічем?

ЧЕРНИШОВ О.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тимур Міндіч в інтерв'ю "УП" заявив, що ви познайомилися на відпочинку в Ізраїлі. Чи підтверджуєте ви це? Пам'ятаєте, як це було? Коли?

ЧЕРНИШОВ О.М. Так, я це підтверджую, це насправді було в Ізраїлі, як і було сказано.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Коли?

ЧЕРНИШОВ О.М. Це було декілька років тому.

ГОНЧАРЕНКО О.О. До призначення вашого на посаду очільника Київської обласної військової адміністрації чи після?

ЧЕРНИШОВ О.М. Після призначення мене на посаду Київської обласної військової адміністрації, після того я в Ізраїлі не був.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто до. Зрозуміло.

Чи вважаєте ви Тимура Міндіча своїм другом?

ЧЕРНИШОВ О.М. Так, це мій товариш.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи підтримуєте ви з ним зв'язок?

ЧЕРНИШОВ О.М. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А коли останній раз ви з ним розмовляли?

ЧЕРНИШОВ О.М. Давно. Давно.

Ви маєте зрозуміти, що останні пів року я знаходжуся в певному процесуальному статусі. На жаль, цей статус подвоївся після отримання другої підозри. І в мене є певні обмеження. Ці обмеження стосуються в тому числі спілкування, якщо подивитися на ті ризики, які застосовані, які згадуються в клопотанні. Тому я точно не можу проводити подібне спілкування.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. 4 лютого 2021 року вийшло розслідування Михайла Ткача "Зе-карантин": день народження Зеленського, VIP-гості ресторанів та бездіяльність поліції". У ньому вказується, що Володимир Зеленський святкував свій день народження у квартирі Міндіча за адресою: Грушевського, 9а. В розслідуванні також вказується, що ви також були присутні на святкуванні того дня народження. Це правда, ви були на цьому святкуванні?

ЧЕРНИШОВ О.М. Так, я був на цьому святкуванні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Там же був і Тимур Міндіч?

ЧЕРНИШОВ О.М. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як би ви охарактеризували відносини між Володимиром Зеленським і Тимуром Міндічем?

ЧЕРНИШОВ О.М. Наскільки мені відомо з тієї інформації, яку я маю, я можу охарактеризувати ці відносини з огляду на те корпоративне партнерство, яке стосувалось "95 Кварталу" певні роки, і воно базувалося на цьому.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи можна їх назвати друзями?

ЧЕРНИШОВ О.М. Ну, я думаю, що вони самі можуть... мають на це відповідати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, ваша думка, ви ж були разом на дні святкування.

ЧЕРНИШОВ О.М. Не можу відповісти на це питання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Коли ви познайомились з Президентом Зеленським?

ЧЕРНИШОВ О.М. Саме з Президентом Зеленським, очевидно, що...

ГОНЧАРЕНКО О.О. З Володимиром Олександровичем Зеленським?

ЧЕРНИШОВ О.М. ...після того, як він став Президентом. До того, я думаю, що Володимира Зеленського знала вся країна.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я не був з ним знайомий особисто. Хоч знав, що він існує.

ЧЕРНИШОВ О.М. Багато людей були знайомі певною мірою, але не близько. Я думаю, що таке також знайомство було. А те, що стосується робочих стосунків, то це виключно вже робочі стосунки, я розумію, до чого ви ведете. Очевидно, що під час війни Президент має виключні і дуже унікальні особливі функції, і тут про якісь додаткові питання щодо спілкування чи інших речей мови просто йти не може, і це, на мій погляд, некоректно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Все-таки, коли ви познайомились з Володимиром Олександровичем Зеленським приблизно рік, там місяць? Ну, це дивно не пам'ятати зустріч з людиною, яка потім стала Президентом України. Хоч приблизно.

ЧЕРНИШОВ О.М. Це було за декілька років до 19-го року. Але ми не підтримували постійний контакт, це було, як то кажуть, епізодичне знайомство.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вас хтось познайомив? Обставини знайомства.

ЧЕРНИШОВ О.М. Я думаю, що це в межах тієї діяльності, що стосується "кварталу", так воно відбулося.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви мали відношення до роботи "кварталу"?

ЧЕРНИШОВ О.М. Ні, жодного.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я тоді не розумію вашу відповідь. В межах діяльності роботи "кварталу" ви познайомились з Зеленським, до "кварталу" відношення не маєте.

ЧЕРНИШОВ О.М. Олексій Олексійович, я вважаю, що, ще раз, Зеленського до президенства знало багато людей. Я думаю, що це тисячі, десятки тисяч людей. Це не означає...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пане Олексію, я вибачаюсь. Я все-таки хочу дізнатись відповідь на своє питання. Те, що знають десятки тисяч людей, я вас про це не питаю, не треба їх рахувати і не треба говорити за них. Ви особисто коли ви познайомились? Ви сказали, приблизно 2016 року. Я запитую у вас обставини. Я не знаю, обставини можуть бути різними. Може, ви його зустріли в супермаркеті, відому людину, підійшли і сфотографувались. Може, ви були на його концерті, може, вибули з ним разом на святкуванні у друзів, може, там був Тимур Міндіч і так далі. Мені хочеться дізнатися обставини знайомства з Володимиром Зеленським.

ЧЕРНИШОВ О.М. Ви шукаєте...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я нічого не шукаю. Я хочу відповідь.

ЧЕРНИШОВ О.М. Почекайте, давайте ви говорите, потім я, потім я, потім ви. Давайте по черзі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Давайте.

ЧЕРНИШОВ О.М. Тому ще раз хочу зазначити, що знайомство було в межах виступів, напевно, це був концерт чи якась спільна компанія, Тимура Міндіча там не було, в цьому контексті він участі не приймав.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви познайомились на концерті?

ЧЕРНИШОВ О.М. Напевно, так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Точно не пам'ятаєте. Правильно я формулюю зараз?

ЧЕРНИШОВ О.М. Правильно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозумів. Чи вважаєте ви себе друзями з Володимиром Зеленським?

ЧЕРНИШОВ О.М. Я попередньо відповів на це питання. Я вважаю, що зараз є війна. Очевидно, що мені було за велику честь відповісти на це питання позитивно, але під час війни в Президента друзів бути не може, тому що Президент є Верховним Головнокомандувачем, який зосереджений на захисті країни, чим він, як ми бачимо і розуміємо, присвячує кожен свою хвилину, кожний свій день.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А куми можуть бути в Президента під час війни?

ЧЕРНИШОВ О.М. Тому ми не можемо про це говорити.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Куми можуть бути в Президента під час війни?

ЧЕРНИШОВ О.М. Що ви маєте на увазі?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи ви куми з Президентом Зеленським?

ЧЕРНИШОВ О.М. Ми не куми з Президентом Зеленським.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Йдемо далі. Як член Кабінету Міністрів ви брали участь в зміні статуту НАК "Нафтогаз України" 3 листопада. Чи приймали ви в цьому участь? І як ви можете пояснити, що саме після зміни статуту вас призначили на голову НАК "Нафтогаз"?

ЧЕРНИШОВ О.М. Я не розумію, що ви питаєте.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ще раз питаю. Кабінет Міністрів України змінив статут НАК "Нафтогаз України" 3 листопада 2022 року. І після цієї зміни Статуту ви стали головою Нафтогазу. Чи пов'язані ці події?

ЧЕРНИШОВ О.М. А як вони можуть бути пов'язані?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я не знаю, я вас питаю, чи пов'язані ці події? Ви голосували за зміни до статуту.

ЧЕРНИШОВ О.М. Чого стосувалися ці зміни?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зміни в тому числі і по порядку призначення. І я хочу дізнатися від вас, чи ви бачите в цьому... Ви вже коли приймали ці зміни, ви знали, що ви готові йти на Голову НАК "Нафтогаз України"?

ЧЕРНИШОВ О.М. Це яка дата була?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це 3 листопада 2022 року.

ЧЕРНИШОВ О.М. Напевно, ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Розкажіть, ви вже нам сказали, як відбувалася пропозиція вам очолити те чи інше міністерство, а як відбулася пропозиція

вам очолити НАК "Нафтогаз"? Хто вам відповідну пропозицію, чи це була ваша ініціатива, чи хтось на вас вийшов з пропозицією з керівництва держави?

ЧЕРНИШОВ О.М. Я, до речі, не зовсім розумію, до якої з трьох цілей діяльності комісії...

ГОНЧАРЕНКО О.О. До всіх.

ЧЕРНИШОВ О.М. ...це має стосунок.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будь ласка, пане Олексію, ви мені поставили питання – я вам відповів.

ЧЕРНИШОВ О.М. Але з повагою до вас і до членів ТСК, я відповім.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А я вам зараз прокоментую.

ЧЕРНИШОВ О.М. Але, на мій погляд, воно жодного, як то кажуть, відношення до цього не має.

Отже, НАК "Нафтогаз" є державною компанією, яка працює, працювала в інтересах держави. І, очевидно, що такі пропозиції, такі розмови можуть вестися з Прем'єр-міністром України.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто, очевидно, це на відповідь, пан Шмигаль запропонував вам очолити НАК "Нафтогаз України".

ЧЕРНИШОВ О.М. Так, так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тепер відповідаючи на ваше питання, пов'язано це

дуже з простою річчю. Наші виборці зараз сидять без світла, тепла, води, мільйони українців, і це наші виборці. В тому числі за те, щоб вони були з теплом, газом, світлом, водою, відповідає в тому числі НАК "Нафтогаз України", який є державною власністю. Призначали вас під час дії воєнного стану, що є мандатом нашої комісії. Тому для нас це має велике значення, яким чином відбувалося це призначення, для того щоб зрозуміти, де і як сталося можливим те, що сьогодні наші громадяни України, на відміну від ваших товаришів, там Тимура Міндіча, ви сказали, "це мій товариш", він у теплі, у нього є вода і світло, в українців у багатьох немає. Тому це має пряме відношення. Сподіваюся, що я вам відповів.

ЧЕРНИШОВ О.М. Так, а які претензії до Нафтогазу в цьому відношенні?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ще ми до цього не дійшли. Я вам обов'язково задам питання і про НАК "Нафтогаз".

Ви сказали, що пан Шмигаль. А з Президентом Зеленським ви обговорювали призначення на НАК "Нафтогаз"?

ЧЕРНИШОВ О.М. Не обговорювали.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Питання. В 2023-2024 роках, якщо взяти цифри закупівлі газу, під час того, коли ви керували НАК "Нафтогаз України", там такий провал, тобто закупівля газу велася в дуже малих обсягах. У 2025 році, наприклад, вона була в суттєво більших обсягах, вже після того, як ви пішли. Зима 2024-2025 вона так пощадила Україну, не було морозів до мінус 18, як зараз у Києві і в інших містах. В той же час, є в медіа інформація і серед спеціалістів, тоді було обговорення, що якщо б такі морози були тоді, то, враховуючи ту кількість газу, який був у НАК "Нафтогаз", ми би мали катастрофу тоді, навіть і без російських обстрілів. Чи ви погоджуєтесь з цим?

І взагалі, з чим ви пов'язуєте падіння обсягів закупівлі газу під час вашого керівництва НАК "Нафтогаз"?

ЧЕРНИШОВ О.М. Я з цим абсолютно не погоджуюся. І хотів би прокоментувати і перевести цю дискусію в фахову площину, якщо ми говоримо про Нафтогаз, а також наш об'єм газу. За часів роботи в НАК "Нафтогазі" вперше за десять останніх років Державна компанія НАК "Нафтогаз" і група "Нафтогаз" збільшила, значно збільшила видобуток природного газу, українського природного газу. Цей видобуток було збільшено на 7 відсотків у перший рік і приблизно так само в другий рік. Це дало можливість відповідно розподіляти цей ресурс для того, щоб уникнути додаткових закупівель імпорту.

Також з огляду на те, що під час воєнного стану в Україні діє мораторій на експорт природного газу з України, який виробляється приватними виробниками, цей газ також залишався в Україні, і Нафтогаз робив все для того, щоб стимулювати український видобуток навіть під час війни, додатково викупуваючи його.

Тому припущення щодо того, що цього газу не вистачило б, якщо були б морози, абсолютно не мають підстав. Проводяться відповідні стрес-тести, розрахунки також за участі міжнародних організацій, експертів. Тому що такий сценарій для України - це не виключно локальна ситуація, це спричинило б катастрофу більшого, трансрегіонального характеру. Тому очевидно, що це виключено, ми були готові до цього, ми збільшували об'єм.

Та ситуація, яка складалася потім, вона стосується значним чином зараз зниження об'єму видобутку українського, який пов'язаний з масованими додатковими обстрілами. Цей об'єм впав, тому був потрібен додатковий імпорт. Але під час роботи в НАК "Нафтогаз" була сформована рекордна ліквідність на рахунках. Коли я залишав Нафтогаз, якщо мені пам'ять не зраджує, то це об'єм грошових коштів приблизно 80 мільярдів гривень залишався на рахунках, в тому числі частина його була використана для того,

щоб придбати газ. Газ і гроші - це ліквідність, яка легко перетворюється одна в одну.

Тому не питання в тому, що б було, якщо б були більші морози. Були відповідні розрахунки. Я працював ще на посаді міністра регіонального розвитку, я відповідав за опалювальний сезон, за роботу з громадами, з містами всіма, які використовують централізоване тепlopостачання. У нас була вся інформація, ми готувались. І ті три роки, я вважаю, що ми пройшли, я б сказав, на відмінно, завдячуючи, знаходячись тут, в міській адміністрації, завдячуючи громадам, мерам, їхній роботі, підготовці, а також забезпечення ресурсами, газом.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Ви мене питали, ну, ми говоримо зараз про Нафтогаз, я вас питав про призначення, ви мене питали контекст питання. Давайте я вам трішки поясню, якщо ви забули. Ви кажете, що не пам'ятаєте.

Справа в тому, що Національне агентство з питань запобігання корупції 1 листопада попередило Кабінет Міністрів, що призначення ваше на посаду голови Нафтогазу буде незаконним, оскільки юридично ви є зацікавленою особою як член Кабінету Міністрів, а Кабмін - це наглядова рада НАК "Нафтогаз". Тому для того, щоб призначити вас, потрібно внести зміни до статуту. І 2 числа відповідні зміни були внесені, і далі вас змогли призначити. Моє питання було, чи ви приймали участь в цьому, в підготовці цих змін до статуту?

ЧЕРНИШОВ О.М. Я не приймав участь в підготовці цих змін. Дякую, що ви згадали цю ситуацію. Я розумію, про що ви питаєте. Перепрошую, не відразу спіймав думку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Все нормально.

ЧЕРНИШОВ О.М. Я хотів би зазначити, що відразу після призначення на посаду голови НАК... голови правління першим моїм завданням, яке я публічно оголосив, було призначення і відбір членів незалежної наглядової ради НАК "Нафтогаз", що було зроблено в січні. Я був призначений в листопаді, і вже в січні у нас працювала незалежна наглядова рада.

Тепер, увага, коли я кажу незалежна наглядова рада, мається на увазі справжня незалежна наглядова рада, і справжня незалежна, яка складалася з чотирьох іноземних представників, які були обрані за конкурсом, проведеним міжнародними компаніями. І я пишаюся тим, що НАК "Нафтогаз" є взірцем корпоративного управління, і залишався, і певною мірою залишиться таким підприємством. На мій погляд, ті вимоги МВФ і наших партнерів, які закладені були в корпоратизацію державного сектору, в Нафтогазі вони були реалізовані ідеально і в першу чергу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А ви сказали про те, що це справжня незалежна, ви підтвердили. Чи маєте ви на увазі, що в інших підприємствах, компаніях національних з вашої точки зору наглядова рада не незалежна?

ЧЕРНИШОВ О.М. З точки зору оглядачів, експертів, а також висновків наших міжнародних партнерів, ці процеси не завершені повністю абсолютно в усіх компаніях, і в певних компаніях вони ще мають бути доведені до стану незалежності.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Я уточню, а з паном Єрмаком ви обговорювали роботу НАК "Нафтогаз", призначення туди?

ЧЕРНИШОВ О.М. Ну, а яким чином пан Єрмак до цього...?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не знаю, не знаю.

ЧЕРНИШОВ О.М. Ну, очевидно, що ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Очевидно. Ну, вам очевидно, ви знаєте, я цього не знаю.

А пан Єрмак – ваш кум?

ЧЕРНИШОВ О.М. Я не зовсім розумію, чому ви повертаєтеся постійно до цього питання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тому що ми вважаємо, це важливо. В Україні навіть є таке, знаєте, поняття "кумівство". Я хочу зрозуміти, чи пан Єрмак – ваш кум? Бо є інформація, що він є вашим кумом. Ви знаєте, хто такий кум? Чи є він хресним отцем ваших дітей?

ЧЕРНИШОВ О.М. Ну, а де така інформація?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наприклад, в засобах масової інформація. Я вас питаю. Яка різниця, де? Я питаю вас: він – ваш кум?

ЧЕРНИШОВ О.М. Я б хотів сказати про наступне. По-перше, я вважаю, що це є абсолютно особистою інформацією моєї родини: хто є хресним батьком моїх дітей.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І матір'ю.

ЧЕРНИШОВ О.М. І матір'ю. Але хотів би зазначити, що в цьому випадку Андрій Єрмак є хресним батьком. А це значення, яке ви вкладаєте в слово "кумівство", воно є зайвим в цьому відношенні абсолютно, і та конотація, яку ви туди намагаєтеся заштовхнути.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я нічого не намагаюся заштовхнути, я хочу дізнатися інформацію. Дивіться, є певні родинні зв'язки, вони теж можуть мати значення. Я не даю їм оцінку, в нас не оціночні якісь судження. Я хочу дізнатися, я хочу зрозуміти зв'язки між керівництвом держави під час війни, під час великих антикорупційних розслідувань, в яких ви сьогодні є одним з підозрюваних.

І тому це питання, мені здається, дуже важливе. І це не є таємниця слідства, про особисте життя, це ваше право обирати, кого ви вважаєте. Але право суспільства, коли мова йде про таких посадових осіб, знати це. Це просто факт, який ми хочемо знати, і більше насправді нічого.

Двадцять третього жовтня 2025 року було опубліковано розслідування "Були "слуги" – стали "династія". Це журналіст Михайло Ткач. Це розслідування говорить, що є така компанія "Блум девелопмент", що колись її засновником були ви, потім ваша дружина, сьогодні ця компанія володіє і розпоряджається земельними ділянками і будинками в Козині, і ці будинки були продемонстровані суспільству. Ви можете спростувати чи підтвердити факти цього розслідування журналіста Михайла Ткача?

ЧЕРНИШОВ О.М. Те, що це розслідування було, я спростувати не можу. Ми всі його бачили, також бачили його маніпулятивний характер.

Тепер по суті вашого питання. Я був засновником декількох підприємств до того моменту, як я зайняв політичну посаду і працював на державу. В цьому нема жодного секрету, це відображено в моїй декларації було з самого початку, в тому числі в мене була частка в підприємстві "Блум девелопмент", яке володіло земельною ділянкою в згаданому вами селищі. Підкреслюю, в мене була частка в цьому підприємстві.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Яка, не пам'ятаєте?

ЧЕРНИШОВ О.М. 50 відсотків. Після того, як я був призначений на посаду Голови Київської обласної державної адміністрації, відповідно з вимогами закону я мав передати цю частку. Очевидно, що швидко її позбутися, якимось чином продати чи якимось... неможливо, тому традиційно цю частку я передав своїй дружині, яка цим займатися не має відповідних або часу, або якостей. Тому з часом вона також вийшла з цього підприємства, продавши цю частку, власне, підприємству, за що була сформована відповідна заборгованість по розрахунках, яка досі не погашена, до речі. І ця заборгованість, вона повністю відображена в моїй декларації, і відображалася, до речі, кожного року: і в 2024, і в 2023, і в 2022-му і так далі. Тому, якщо її проаналізувати, то там все це можна побачити. Ось все.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вибачте, там щось заважає, хтось в коридорі.

Зрозумів. Чи правильно я вас розумію, що фактично грошових коштів, фізично, ваша дружина за відчуження частки в 50 відсотків поки що не отримала?

ЧЕРНИШОВ О.М. Поки в повному обсязі не отримала.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А в неповному? Просто ви спочатку сказали, що вона нічого не отримала. Я намагаюсь зрозуміти.

ЧЕРНИШОВ О.М. Напевно, не отримала.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не отримала. Сьогодні власником "Блум девелопмент" є Лілія Лисенко. Лілія Лисенко, згідно даних реєстрів, є щонайменше шість довіреностей від вас на пані Лілію Лисенко. То ви її добре знаєте?

ЧЕРНИШОВ О.М. Я її знаю, так, я з нею працював.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вона для вас хто: співробітник, друг, партнер по бізнесу?

ЧЕРНИШОВ О.М. Давайте я вам поясню. Є підприємство і є проєкт. І був проєкт, яким займалася команда проєкту. По суті це є девелоперський проєкт, тобто це девелопмент житлової нерухомості. Команда проєкту фактично взяла цей проєкт в управління, зробивши відповідну пропозицію. Тому я вважаю, що в час достатньо кризовий, вони взяли на себе, вони цим займалися, займаються, напевно, я не знаю вже деталей. Мене там вже давно немає, я звідти вийшов, відношення до цього я не маю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто фактично виглядає так. Це ж велике, це Козин, це велика земельна ділянка, мова йде про багато-багато мільйонів. Виходить так, що ви як власник половини на цю хвилину просто безкоштовно передали свою долю команді, яка тепер реалізує, а ви просто очікуєте, чи повернуться гроші, чи ні, може, повернуться, а, може, ні. Я правильно зараз... *(Не чути)* Ну, не ви, а ваша дружина тільки. Ви дружині, а дружина їм.

ЧЕРНИШОВ О.М. Це не безкоштовно, вона була оцінена, є відповідна заборгованість. І це абсолютно нормальна бізнесова практика. Я вважаю, що цей проєкт на той момент не мав позитивної вартості. Давайте зрозуміємо, що є різні часи.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не мав позитивної вартості. А чого?

ЧЕРНИШОВ О.М. Є різні часи. Тому що є заборгованості, є заборгованості і перед організаціями, перед інституціями. То не очевидно, що той об'єкт, який ви бачите, має позитивну вартість.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, ми бачимо дуже позитивну вартість, я б навіть сказав.

ЧЕРНИШОВ О.М. Ми не знаємо там... *(Не чути)* заборгованості.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я теж цього не знаю.

Після того, як ви це передали команді "девелопер" включно з пані Лисенко, чи були ви безпосередньо на об'єкті, на ділянці, починаючи з 2022 року?

ЧЕРНИШОВ О.М. Практично не був.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто були? Практично - ми не розуміємо, що це означає.

ЧЕРНИШОВ О.М. Не пригадую, щоб я був саме у 2022 році.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую шановному пану адвокату.

Значить, ваша дружина?

ЧЕРНИШОВ О.М. Мені про це невідомо. Не думаю, що вона там була.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не думаєте. І чи, наприклад, ваш товариш Тимур Міндіч, чи кум Андрій Єрмак, чи обговорювали вони з вами, наприклад, що є таке селище Козин, є такі будинки, є такі ділянки, є такий девелоперський проєкт?

ЧЕРНИШОВ О.М. Не обговорювали.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ніколи такого обговорення не було?

ЧЕРНИШОВ О.М. Олексій Олексійович, я вважаю, що в цьому відношенні ж йде певна досудова, як-то кажуть, процесуальна робота, і ви мене ставите трошки в таке складне становище.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні.

ЧЕРНИШОВ О.М. ... з огляду на те, що тільки що керівники антикорупційних органів про це говорили, і декілька раз підкреслювали, що є деякі теми, які ще знаходяться в стані розслідування.

Тому я вам так скажу... Ну, і те, що стосується цієї справи, на жаль, я обмежений законом коментувати якісь речі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я вас розумію, з іншого боку, ви були присутні, ви чули, що і з керівниками антикорупційних органів у нас були певні суперечки. І тут для нас не важливо, всі для нас мають однаковий статус. Ми хочемо зрозуміти ситуацію, ми хочемо виявити важливі зв'язки, і це для нас важливо.

Скажіть, будь ласка, чи маєте ви інформацію, можливо - це ж команда, яка залишилась, - хто зараз є власниками цих чотирьох будинків, чи хто планує їх купити, чи хто планував там жити?

ЧЕРНИШОВ О.М. Ні, не маю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не маю...

В ЗМІ обговорювалася теза про те, що це чотири будинки для вас, Міндіча, Єрмака і Зеленського. Це правда чи ні?

ЧЕРНИШОВ О.М. Я вважаю, що це питання до ЗМІ. На мій погляд, повна, як-то кажуть, ерунда.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. До речі, ви згадали керівників антикорупційних органів. Чи були ви знайомі з паном Семеном Кривоносом до його призначення на очільника НАБУ?

ЧЕРНИШОВ О.М. Так, був.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Можете розказати більше про це? В якій це було формі? Як ви були знайомі?

ЧЕРНИШОВ О.М. З 2020-го по кінець 2022-го року я займав посаду міністра розвитку громад та територій України. До компетенції, до політик міністерства входили питання також... *(Не чути)* нагляду та контролю. І однією з ключових реформ, якою я, до речі, якою я маю пишатися, є реформа, яка стосується ліквідації ДАБІ і утворення нової, прозорої цифрової інституції - ДІАМ. Семен Кривонос був призначений в результаті проведеного конкурсу на посаду голови ДІАМ, як новоутвореного органу, який успішно працював під його лідерством.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Після його призначення на очільника Національного антикорупційного бюро чи підтримували ви стосунки?

ЧЕРНИШОВ О.М. Ні, ми не підтримували стосунки, окрім професійних стосунків. Тому що я представляв Кабінет Міністрів або представляв міністерство, і відповідно НАК "Нафтогаз" в той період, і питання антикорупційної роботи, взаємодії між органами, вони завжди були в порядку денному, але якихось стосунків ми не підтримували.

Я пам'ятаю, що одним з перших ще в Мінрегіоні, ще за попереднім керівником, я підписав меморандум з НАБУ, ще був інший керівник на той момент, щодо антикорупції і взаємодії в цьому ключі. Тому це був такий,

стандартний крок в тих організаціях, які я очолював, ми мали таку взаємодію. Але це була абсолютно професійна, формальна робота.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи ви обговорювали з ним... ну, тобто він працював в ДІАМ, а потім вирішив прийняти участь в конкурсі на голову НАБУ. Чи обговорювали ви з ним його висунання на цю посаду або з кимось, іншим цей конкурс?

ЧЕРНИШОВ О.М. Ні, не обговорювали, я дізнався про це, коли це фактично вже відбувалося.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Відбувалося чи відбулося? А коли ви почули, що він подався?

ЧЕРНИШОВ О.М. Коли конкурс проходив.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви не обговорювали з ним після цього? Іде людина, ефективна, не було питань?

ЧЕРНИШОВ О.М. Безумовно, це, як-то кажуть, відкривало певні питання щодо ефективності роботи ДІАМ, але, очевидно, що з точки зору рейтингу і необхідності просування антикорупційних речей в країні, напевно, це мало і для нього би більш високий статус, більш високий рейтинг.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як би ви оцінили його ефективність як Директора НАБУ зараз?

ЧЕРНИШОВ О.М. Я думаю, що не я маю це оцінювати. Давайте...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чому? Ви теж громадянин України.

ЧЕРНИШОВ О.М. Я громадянин України...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тим більше, що ви подопечний, вибачте, зараз стали Національного антикорупційного бюро. Ви на початку жалілися на діяльність Вищого антикорупційного суду. Можливо, у вас є претензії до НАБУ і до того, як вони проводять розслідування?

ЧЕРНИШОВ О.М. Давайте я це залишу при собі. Я не можу давати якісь оцінки, все ж таки є певний конфлікт інтересів в цьому відношенні, він очевидний.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, я не бачу.

ЧЕРНИШОВ О.М. Тим більше, я казав...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наша комісія, у нас права людини теж входять в наш мандат. Тому, якщо ви відчуваєте, що вони порушені, ви можете про це сказати.

ЧЕРНИШОВ О.М. Все, що я сказав у своєму виступі, я все вже сказав, додати мені нема чого.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

І історія про... ви теж знаєте, в медіа активно обговорювалося про ваше відрядження в червні 2025 року, воно там затягнулося у вас. І потім ви повернулися, була велика дискусія, чи ви не переховуєтеся за кордоном. Я не буду це питати, тому що, думаю, ваша відповідь очевидна. Однак далі була інформація в медіа, що перед вашим поверненням і під час цього відрядження ви мали розмову телефонну з Президентом Зеленським. Чи було таке?

ЧЕРНИШОВ О.М. Мені прийдеться взяти трошки більше часу, ніж в попередніх відповідях, для того, щоб відповісти вам на це питання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будь ласка. А, ви знаєте, якщо вам треба трошки більше часу, я думаю, що тут багато кому треба технічна навіть пауза, хочете, я вам дам навіть хвилин 5-10? І адвокат є поруч, і все, я без питань. Втреба дати трішки часу? Якраз ми скористаємося технічно...

ЧЕРНИШОВ О.М. Мені час для відповіді.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, для відповіді... Будь ласка.

ЧЕРНИШОВ О.М. Але, якщо вам потрібна технічна пауза, будь ласка, не терпіть.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Мені не терпиться вас продовжить опитувати, тому мені це цікавіше. Будь ласка.

ЧЕРНИШОВ О.М. Добре. Я вважаю, що та ситуація, яка виникла з інформацією, розповсюдженням інформації щодо відрядження Чернишова в червні, є класичною маніпуляцією. Я зараз хотів би довести це на прикладі.

По-перше, відрядження відбулося в червні 2025 року. За першу половину року, навіть за п'ять місяців, я як міністр національної єдності України, який опікувався питаннями українців за кордоном, української діаспори, постійно виїжджав у відрядження більш ніж 10 або 15 разів, тобто кожен другий тиждень я був за кордоном у відрядженні, постійно. І мій графік був такий, що розписаний на декілька місяців вперед.

Тому сам факт відрядження в той момент не був чимось таким екстраординарним, це було регулярне відрядження. В момент поїздки і виїзду,

яка була оформлена відповідно до вимог, відповідним наказом, підписана Прем'єр-міністром України, з завданням я виїхав для його виконання. І жодних підстав, будучи фігурантом або маючи інформацію про те, що я свідок чи підозрюваний, жодного такого сигналу не було. Тобто це було регулярне відрядження.

Кожного дня під час цього відрядження, яке включало декілька країн, і декілька подій відповідних, заздалегідь організованих відповідним чином, я кожного дня висвітлював ці події в своїх соціальних мережах і в мережах відповідного міністерства.

Під час відрядження в ЗМІ відбулася публікація того факту, що Чернишову готують підозру, і в самій першій публікації було сказано, що він, напевно, вже не повернеться. Це мене, безумовно, здивувало. Ми отримали безліч журналістських запитів, на що пресслужба відповіла на кожен запит одним конкретним меседжем: що міністр повернеться відповідно в перший день, коли завершиться відрядження, - що саме і відбулось. Я повернувся в день, коли відрядження завершилось.

На наступний день я прийшов до НАБУ самостійно і самостійно отримав підозру. Чи знав я в момент повернення, що мені буде вручена підозра? Так, знав. Тому що під час відрядження зі мною вже зв'язався детектив і повідомив про те, що я маю прибути для вручення підозри. Але була певна деталь: він просив мене прибути майже наступного дня чи через день. Я сказав, що давайте я приїду, прийду - і ви мені вручите. Але я отримав три листи прийти практично негайно. Я не міг це зробити, очевидно. Але в перший день після повернення, я також це публічно висвітлював, я прибув в НАБУ, абсолютно чітко отримав підозру, з нею ознайомився, і далі почалися відповідні слідчі дії.

Тому ці легенди про нібито неповернення, ще раз я хочу сказати, що це класична маніпуляція. Більш того, в засобах масової інформації, в певних виданнях, ще знаходячись і працюючи у відрядженні, я дізнався, з чим буде пов'язана ця підозра, про що йде мова. Це про питання витоків і взаємодії

відповідних структур між собою. Тому в цьому немає жодного сенсу. Ще раз хотів би визначити, що підозра, яку я отримав після повернення з відрядження, це підозра по достатньо тяжкій статті. Я не буду зараз, як-то кажуть, деталі висвітлювати, якщо...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А ми навіть не питаємо у вас.

ЧЕРНИШОВ О.М. ...якщо ви не будете мене питати. Тому відповідні запобіжні заходи були реалізовані, я вважаю, що цей етап вже завершений, зараз завершується слідство, воно вже завершено, ми зараз ознайомлюємося з матеріалами справи. Але ми будемо, я ще раз підкреслюю, добиватися... Я свідомо... Ви питаєте про те, хто перетнув кордон. Так Чернишов перетнув кордон в зворотний бік, в бік України для того, щоб захищати свою репутацію, репутацію міністерства і репутацію команди.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я, до речі, хочу сказати, що, безумовно, є факт, що ви тут, є факт того, що ви прийшли, в тому числі на тимчасову слідчу комісію, нам не довелося застосовувати привід і це в нас абсолютно плюс. І, дійсно, коли людина захищає своє чесне ім'я – це завжди, це якраз якась обов'язкова річ, здається.

Якраз дуже дивно, що Тимур Міндіч, до речі, ви сказали ваш товариш, якого ви давно знаєте, ніяк не скористався цією можливістю, ніяк не захищає своє ім'я. Перетнув кордон, його хтось шукає, він повністю зник, ніяк не коментує. Тому ті, хто чинять інакше, безумовно, тут це інша історія, і, мені здається, безумовно, набагато правильніша. Але ви розповіли цю історію, в мене по ній є два уточнюючих питання.

Перше. Чи переносили ви або ваші підопічні строки відрядження, чи воно з самого початку було на той строк, який ви провели у відрядженні, чи під час відрядження ви переносили строки відрядження?

ЧЕРНИШОВ О.М. З досвіду, великого досвіду відряджень, не всі відрядження відбуваються за тим планом, який планується, з огляду на те, що відбуваються зустрічі з міжнародними партнерами, з іншими сторонами, і деякі речі вже організуються під час відрядження. Саме це відрядження було неправильно сказати "продовжено", а було, я думаю, що простіше сказати "продовжено", було додатково декілька днів для додаткового маршруту, який я мав здійснити, тому що я не встигав повернутися в Україну. Подібні відрядження планувалися. В мене досі залишився графік моїх відряджень і на червень, і на липень 2025 року, я можу вам його показати, тому я просто вже не встигав повертатися.

Ще раз я хочу підкреслити, якщо б людина, давайте візьмемо умовну людину, намагалася б сховатися і поїхати за кордон, то навіщо б вона всі свої пересування, всі свої зустрічі, всі свої дії коментувала, показувала своє місце знаходження, зустрічалася з усіма і так далі, і так далі, і казала, що він повернеться вчасно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Давайте, ви спитали, я гіпотезу висловлю.

ЧЕРНИШОВ О.М. Давайте.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тому що, наприклад, людина очікує, що поки її нема і поки її відрядження продовжується, якась інша людина вирішить питання, щоб далі вже не було переслідування. Це гіпотеза.

ЧЕРНИШОВ О.М. Так, а гіпотеза має право на існування. Але ж ми бачимо, що людина, саме я, повернувся вчасно, прийшов в НАБУ, отримав підозру і жодних дивідендів, які б хтось міг собі уявити, з цього не просто не отримав, а навпаки, на мій погляд.

Ще раз хочу підкреслити, я їхав у відрядження без жодної інформації про якусь підозру, і я їздив у відрядження постійно, це не було якимось

таким, ви знаєте, такою подією, зрозумійте це. І я повернувся з відрядження з чітким наміром отримати підозру, розібратися з ситуацією і так далі. Тому що це моя країна, я зацікавлений в тому, щоб захистити і свою репутацію, і продовжувати свою роботу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Тобто, давайте в сухому залишку, ви один раз продовжили це відрядження, ви не пам'ятаєте на скільки днів.

ЧЕРНИШОВ О.М. На пару днів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Але один раз. Правильно?

ЧЕРНИШОВ О.М. Один раз.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви ще сказали про витoki. Ви сказали, певні засоби масової інформації. Давайте, може, більш конкретно. Ви бачте, що були витoki цієї справи? І яка, ви вважаєте, була ціль витоків, якщо вони були безпосередньо від антикорупційних органів?

ЧЕРНИШОВ О.М. Я не можу зробити висновки...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це ви сказали, що були витoki, певні...

ЧЕРНИШОВ О.М. Я не можу зробити висновки, яка ціль. Мені здається, що ви, пане головуєчий, також опублікували з цього, може, ми подивимося, проаналізуємо саме публікації ось червня і цього періоду. Але це вже ж, як то кажуть, історія.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, мені цікава ваша думка.

ЧЕРНИШОВ О.М. Це вже історія, але вона не має значення. Я вважаю, що звинувачувати людину, яка знаходиться у відрядженні, представляє країну в тому, що він не повернеться в Україну, це є злочин. Це є злочин перед країною, тому що той, хто скористається цієї інформацією в спалюваний спосіб, це є тільки наші вороги. Тому що більш всього ця інформація була поширена саме на російських ЗМІ, що хтось втік чи щось таке. Це репутація країни, і на мій погляд, ми не маємо цього допускати. Це моя особиста думка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

ЧЕРНИШОВ О.М. Тим більше, тим більше, що це була вигадана ситуація. Я не знаю, можливо, комусь було вигідно, щоб я не повертався, можливо, так. Для того, щоб вже, знаєте, соліровать у ВАКС без підозрюваного. Але я тут, я тут залишаюся, я буду захищати себе. І ще раз дякую цілям комісії про те, що будемо захищати честь та гідність.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я вам надав безпосередньо всю можливість і навіть задавав вам питання, ви сказали, комусь це було вигідно. От ви якось, комусь, певні ЗМІ – кому було вигідно, щоб ви не повернулися, з вашої точки зору?

ЧЕРНИШОВ О.М. Не знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не знаєте. Ви згадали, ну, вся ця розмова про відрядження почалася з мого питання: чи була під час відрядження у вас розмова з Президентом Зеленським? Була чи ні?

ЧЕРНИШОВ О.М. Під час відрядження в мене була не розмова з Президентом Зеленським, в мене була нарада з Президентом Зеленським засобами Zoom, я приєднувався до наради в Офісі Президента. Вона

стосувалася майбутнього законопроекту щодо множинного громадянства, над яким ми працювали, який, до речі, був ухвалений під час мого відрядження. І я радий, що це відбулося врешті-решт в Україні в той час. Тому то була нарада ось така, було спілкування в межах наради, воно було присвячено саме питанню законопроекту.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ніяких питань під час наради Президент вам не задавав, чи все нормально, чи коли ви повернетесь, коли закінчується відрядження? Він же не знає все.

ЧЕРНИШОВ О.М. Не задавав, тому що ніхто не сумнівався в тому. Я пам'ятаю, що на пресконференції в той час таке питання ставилося і Прем'єр-міністру і, можливо, навіть Президенту, були чіткі відповіді: завершиться відрядження, міністр приїде. Тому що ніхто не розумів контексту цього питання. Тому що це питання штучно вигадано, ця ситуація була створена. Ким, я не можу сказати, я не знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні колеги, чи хотіли б ви додати якесь питання чи є у вас ще додаткові питання до пана Олексія? Ні.

Пан Олексій, ми дякуємо вам за те, що ви прийняли участь. Дякую.

ЧЕРНИШОВ О.М. Я дякую вам і бажаю успіху в роботі комісії.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую дуже.

Пане Олексію, якщо ви, з часом вам прийде думка, що є якась інформація важлива для нашої комісії, ви тепер більше знаєте про нас і про те, власне, що ми розслідуємо, чим варто було би поділитися, чи дати нам додаткову інформацію, чи може направити нашу увагу на якісь питання, ми абсолютно відкриті і готові від вас таку інформацію отримати, будь ласка.

ЧЕРНИШОВ О.М. Я вважаю, що це дуже гарна пропозиція. Мій адвокат вже підготував певні матеріали, які комісія отримає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви вже їх направили, вибачте?

_____ . Направимо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, направите. Чекаємо.

ЧЕРНИШОВ О.М. І розраховую на відповідну плідну співпрацю і взаємодію.

Дякую вам.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую вам. Дякую.

Шановні колеги, у нас залишилось двоє запрошених – це пані Гринчук і пан Галущенко. Я дякую вам за те, що ви чекаєте, розумію, що довго.

Я хочу пояснити вам, якщо би ми якось дізналися від вас або від Національної поліції, що ви прибудете. Бо ми, наприклад, дізнались, що пан Чернишов прибуде, а що ви прибудете, ми не знали, то ми могли би призначити час так, щоб вам не стільки було чекати. Але ми не мали цієї інформації, чи прибудете ви, чи ні, більше того, у нас інформація від Національної поліції щодо пана Галущенко було, що ваше місцезнаходження не виявлено. Ця інформація...

_____ . *(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. А, да, бачите, так, от. А я... ми навіть так, публічно я звертався, бо, думаю, якщо Нацполіція не виявила, може, допоможуть соцмережі. Ні. Але, бачите, дякуючи пані Гринчук, ви тут є.

В мене прохання, зробимо 5 хвилин буквально технічну паузу, і вас

попрошу під час цієї паузи пересісти. Почнемо з пані Гринчук, звичайно, ladies first. Дякую.

(Після перерви)

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні колеги, ще хвилина-два і будемо розпочинати. У нас коротка технічна пауза. Ті колеги, які деякі вже не можуть далі бути з нами, вони присутні в Zoom.

Дякую колегам. Дякую представникам засобів масової інформації, гостям, запрошеним, хто в цей пізній час готовий далі працювати. Але теми важливі, тематика суперважлива, вона стосується фактично кожного громадянина України, бо мова йде в тому числі про високопосадову корупцію або підозри в ній, і очевидна важливість цього питання. Тому сьогодні, мені здається, дуже важливе питання. І ми сьогодні вже декілька дуже важливих речей дізналися, і продовжуємо це робити.

І так, друзі, зараз з нами спілкується пані Світлана Гринчук – колишня очільниця Міненерго і Міністерства екології, що скорочено. Пані Світлана до нас прийшла, долучилася, за що я вам дякую, що не довелося нам якісь там примусові робити речі. І тому давайте почнемо.

Перш за все я хотів би дізнатися і зрозуміти такий певний трішки ваш шлях. До початку роботи в Міненерго на посаді заступника міністра ви будували кар'єру в сфері екології. В 2016 році працювали керівницею Департаменту з питань зміни клімату та озонового шару Міністерства захисту довкілля України. В 2019 році стали радницею Прем'єр-міністра України Гончарука з питань захисту довкілля. Як так вийшло, що в 2023 році ви перейшли до Міністерства енергетики?

ГРИНЧУК С.В. Дуже дякую за запитання, пане Олексію.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вибачте, я ж вам не дав 5 хвилин. Якщо ви хочете

ними скористатися...

ГРИНЧУК С.В. Не треба. Давайте почнемо...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Давайте, будь ласка.

ГРИНЧУК С.В. Я особливо не готувала доповідь, тому що, чесно кажучи, не розуміла, чому мене запросили, я так розумію, через третю частину...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чудово. Не розумієте.

ГРИНЧУК С.В. ... якою займається ТСК, це захист прав людини. А мій кейс він якраз є одним з найкричущих порушень прав людини, принаймні минулого року, і який медійно доступний. Тому що до мене немає жодних претензій від правоохоронців, мене не обшукували, не допитували, немає до мене претензій порушення антикорупційного законодавства, порушення моїх якихось професійних повноважень як міністра енергетики, чи міністра довілля, чи на всіх посадах, на яких я знаходилася. В той же час деталі мого особистого життя без будь-якої прив'язки до справи стали достоянием общественности, мовою ворога кажучи, що, звичайно, повпливало на моє життя, на мою репутацію. Це грубе порушення моїх конституційних прав. Тому, звичайно, я би просила би комісію розглянути цей кейс як один з таких найкричущих фактів порушення прав людини...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Давайте тоді уточнимо. Зараз, вибачте, просто ми тоді трішки підемо іншим шляхом, бо треба... Запросили ми вас в контексті справи "Мідас". А ми готові вас вислухати що завгодно, і зараз ви сказали, що зараз ви бачите проблеми зі своїми правами людини. Але тоді у мене виникає питання, а якою була підстава того, що ви написали заяву про

звільнення з посади міністра енергетики, справа до вас не має відношення...

ГРИНЧУК С.В. Справа не має відношення...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Нічого не має відношення, чого ви вирішили...

ГРИНЧУК С.В. Дуже дякую за це питання. Тому що в медіа, всій спільноті українській були доступні факти мого якогось особистого життя, засудження. Я не хочу мати відношення взагалі до політики в Україні зараз принаймні. Коли у нас немає підходів правової держави, коли ми говоримо, що ми йдемо до європейських цінностей, що ми йдемо в Європу, і самі ж грубо порушуємо. В Європі такого ніде немає. Грубо порушують найвищі правоохоронні органи.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви сказали, я не хочу мати відношення до політики. Вас же ніхто не примушував йти на посаду міністра... Бо міністр – це політична посада.

ГРИНЧУК С.В. До політики, поки у нас держава не є правовою.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто коли ви йшли в міністри, ви думали, що вона правова, а виявилось, що не правова.

ГРИНЧУК С.В. Виявилось, що не правова, так. Тому що мої права як людини, не як як міністра, як людини і як жінки були грубо порушені.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А скажіть, будь ласка, тоді, от ви побачили, що країна не правова, вирішили, що в такій країні ви займатися політикою не хочете і працювати відповідно в уряді, написали заяву. А чого ви не прийшли у Верховну Раду на звіт, на який ви мали право для того, щоб сказати: я от

працювала, я сподівалася, що це правова держава, виявилось, що не правова і тому я йду з посади, якщо у вас є до мене питання, задайте їх.

ГРИНЧУК С.В. Я не відвідувала тоді засідання. Чесно кажучи, мене навіть не запрошували...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви не знали, що Верховна Рада розглядає питання вашої відставки?

ГРИНЧУК С.В. Я подала свою заяву, передали її через Прем'єр-міністра. Не знаю, мені ніхто не передавав.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви йому особисто передали... їй, вірніше, вірніше, пані Юлії?

ГРИНЧУК С.В. Ні, там канцелярія цим займалася, займався Апарат, чесно, не знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи зверталася до вас пані Прем'єр-міністр, чи хтось інший, щоб така заява була написана?

ГРИНЧУК С.В. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви передали заяву. Але ж ви досвідчена людина, вас призначали двічі у Верховній Раді, ви знаєте, що ваше звільнення відбувається Верховною Радою? Ви ж знаєте це?

ГРИНЧУК С.В. Знаю, звичайно. Я не знала, коли саме.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви розуміли... не знали день засідання.

ГРИНЧУК С.В. Коли саме буде розглядатися питання мого звільнення. Я нічого не приховую ні там перед депутатами. Мені зовсім не соромно за свою роботу.

Починаючи з 2015 року, переходячи до вашого першого питання, я перебувала на різних посадах на державній службі, починаючи з найнижчої ланки – з головного спеціаліста в Секретаріаті Кабінету Міністрів. Ті питання, які... До цього я навчалася і працювала в науковому інституті. Захистила дисертацію у 2013 році з економіки. До цього отримала дві вищі освіти, одну – в Україні, одну – у Франції. Також викладала в університеті, який же і закінчила, один рік, після того поступила і аспірантуру. Я пройшла всі шаблі, відмінниця. І я впевнена в тих своїх професійних знаннях, в тих професійних діях, які я вчиняла на всіх посадах, на яких я перебувала.

Як я потрапила в Міністерство енергетики? Хочу вам трішечки розповісти про таке цікаве питання, яке не дуже користується популярністю в Україні, цікавий предмет, як зміна клімату. Зміна клімату в першу чергу пов'язана з енергетикою, хоча у нас вона відносилася до сфери відання Міністерства захисту довкілля, але це питання викидів, в першу чергу викидів парникових газів, які продукуються на 60, 70, 80 відсотків, як в якій країні, в Україні це великий відсоток, з енергетики. Тобто питання енергетики, напевно, найбільш тісно пов'язано з питанням зміни клімату. Звичайно, я і досліджувала, і працювала з усіма енергетичними підприємствами.

Після того, як я звільнилася з Міністерства захисту довкілля, Герман Валерійович запропонував мені, будучи тоді міністром енергетики, очолити напрямок міжнародної співпраці, напрямок у тому числі стратегічного планування, "зеленої" енергетики в Міністерстві енергетики як заступник міністра. Ось так і потрапила.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Ви згадали, що у вас дві освіти. А можете сказати під стенограму, які?

ГРИНЧУК С.В. Фінансова і управління праці, це звучить – менеджмент.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Можете сказати французькою, ми тут розуміємо.
(Вислів іноземною мовою)

ГРИНЧУК С.В. (Вислів іноземною мовою)

ГОНЧАРЕНКО О.О. Окей.

Ви говорите, що в Україні мало цікавляться тематикою зміни клімату. Я думаю, тут є певне...

ГРИНЧУК С.В. Зараз вже більше, тому що я, чесно, багато років присвятила цьому питанню. І в тому числі завдяки мені вже більше його розуміють і знають, і законодавство прийняте, дякуючи вам, Верховній Раді, тому що багато останнім часом приділялось...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Мені здається, є певне пояснення цьому, тому що складно думати про зміну клімату, коли сидиш, мінус 10 на вулиці і 10 градусів у квартирі, і коли нема там світла, води, ще на голову падають шахеди, ракети, то тут, звичайно, зміна клімату менш цікавить. І тут, звичайно, от мене цікавить ваш такий мужній крок. Тобто ви не маєте енергетичної освіти, не маєте інженерної освіти, коли ви працювали в Міністерстві доквілля – зрозуміло, коли ви працювали в Міністерстві енергетики, міжнародні зв'язки, ви володієте мовами – зрозуміло, але ж Міністерство енергетики вимагає якогось комплексу професійних таких знань, суто технічних, які...

ГРИНЧУК С.В. Посада міністра є політичною, а не технічною посадою. Я достатньо добре на технічному рівні розуміюся у всіх процесах енергетичних, які відбуваються, я була заступником міністра, я особисто відвідала, напевно, більшість об'єктів енергетичних, я добре розуміюся, я швидко вчуся, я добре розумію, як відбуваються процеси, що треба робити, як треба будувати процеси. Тому... Але нагадаю, що посада міністра – це політична посада, і є відповідні норми, вимоги законодавства, якими освітати має володіти та чи інша особа, яка йде на ту чи іншу посаду. Я не порушувала тут законодавства, і Верховна Рада...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я не кажу, що ви порушували законодавство. Я просто, для мене, ну, це, так, надскладна ситуація в енергетиці, дуже багато технічних речей, міністр, безумовно – технічна, вірніше, політична посада, а не головний інженер. Але все-таки як би розуміти...

ГРИНЧУК С.В. Я розумію.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви розумієте?

ГРИНЧУК С.В. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви вивчили за цей час.

ГРИНЧУК С.В. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозумів.

Ви вже згадали Германа Галущенка. Коли ви з ним познайомилися?

ГРИНЧУК С.В. В 2022 році.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В 2000...

ГРИНЧУК С.В. Вже будучи, до речі, заступником міністра.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Охорони довкілля. Це знайомство безпосередньо в рамках роботи в Кабінеті Міністрів.

ГРИНЧУК С.В. В раках роботи, абсолютно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В Кабінеті Міністрів.

От ви розповіли, як вам запропонували очолити посаду... очолити Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів. Хто вам пропонував?

ГРИНЧУК С.В. Прем'єр-міністр.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, буває по-різному. Ми ж тільки почули від пана Чернишова, що, наприклад, йому Президент Зеленський також пропонував. Я от хочу від вас дізнатися, хто вам пропонував.

ГРИНЧУК С.В. Прем'єр-міністр.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Прем'єр. Це на той момент Денис Шмигаль.

ГРИНЧУК С.В. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ще хтось? Ви проходили з Андрієм Єрмаком співбесіду, з Володимиром Зеленським? Ні з ким?

ГРИНЧУК С.В. Я багато разів до цього, будучи заступником енергетики, брала участь у нарадах під керівництвом Президента. Він добре

мене... ну, як, розуміє мій професійний рівень, знав, я думаю, що навіть і змісту не було зі мною проводити якісь співбесіди.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це була ініціатива пана Шмигалья, чи ви запропонували: розгляньте мою кандидатуру?

ГРИНЧУК С.В. Я ніколи не пропонувала свою кандидатуру на жодну посаду, враховуючи найпершу мою на державній службі. Ніколи. Це завжди були пропозиції від керівників, які оцінювали мій професійний рівень в першу чергу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Далі така ж сама процедура була по призначенню міністром енергетики. Теж знову тепер уже пані Свириденко, ні Президента, нікого, нічого...

ГРИНЧУК С.В. Пане Олексію, ми з вами особисто не стикалися...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не стикались.

ГРИНЧУК С.В. ... під час моєї роботи там на різних посадах, але я з більшістю народних депутатів ми дуже, особливо там профільних комітетів, дуже тісно працювали, ви можете в них запитати про мій професійний...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, я краще вас запитаю, я скорочу дистанцію. Тобто знову-таки це пані Свириденко і все.

ГРИНЧУК С.В. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи знайомі ви з Тимуром Міндічем?

ГРИНЧУК С.В. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не знайомі. З паном Чернишовим ви знайомі були по роботі.

ГРИНЧУК С.В. По роботі познайомились.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Інших у вас знайомств з ним, якогось особистого спілкування?

ГРИНЧУК С.В. І то, коли він був керівником Нафтогазу, я працювала вже ... *(Не чути)* Тільки по роботі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, будь ласка, от ми говоримо зараз з вами про ситуацію в тому числі в енергетиці. Ви говорите, що ви розібралися в ній, враховуючи вже досвід роботи, чи... Я просто знайшов, ви захистили дисертацію за темою: "Розвиток іпотеки в сільському господарстві України". Тут...

ГРИНЧУК С.В. Спеціальність фінансова.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да. Тобто у вас дуже широке таке коло, як би фінанси, менеджмент, сільське господарство, енергетика. І питання. Ми сьогодні маємо катастрофічну ситуацію в енергетиці, ви знаєте.

ГРИНЧУК С.В. Не тільки в енергетиці.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не тільки в енергетиці.

ГРИНЧУК С.В. В екозабезпеченні, водопостачанні. Треба розділяти

також і відповідальність.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, я взяв більш загальну.

ГРИНЧУК С.В. Тому що і ви, і дуже багато медіа зараз, ну, дуже просто і легко звинуватити в усьому, що зараз відбувається, попередніх міністрів. Чомусь під час попередніх міністрів навіть при безпрецедентних постійних атаках на енергетику...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так от я ж до цього і вів. У мене якраз до вас...

ГРИНЧУК С.В. Була стабільною і зараз воно стабілізується. Ми повинні також розуміти, що ворог змінює тактики постійно атак, і, дійсно, зараз безпрецедентно в супер мінусову температуру атакує об'єкти, які дуже добре знають, які є ключовими для енергосистеми. Зараз ви запитаете про захист, напевно, наступне питання. Але давайте не буду забирати ваш...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви щось хотіли сказати про захист, скажіть. Це, я думаю, всіх цікавить.

ГРИНЧУК С.В. Тому що дуже багато, і навіть сьогодні звучало, розкрадали на Енергоатомі, не захистили. До чого тут взагалі оця справа в Енергоатомі, я там дуже глибоко в неї не вникала, в цю справу. До захисту енергооб'єктів. Із чого всі взяли, що немає захисту енергооб'єктів? Перевірялося це, є чудовий звіт тимчасової слідчої комісії, яку пан Кучеренко очолює. Почитайте його, подивіться, там чітко вказано, де є, де немає, хто винен...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Ми запросимо обов'язково пана Кучеренка. Ви задали питання, я, будь ласка, прокоментую вам. Офіційні дані

Рахункової палати. Рахункова палата України.

ГРИНЧУК С.В. За який рік?

ГОНЧАРЕНКО О.О. За 2023-2024 роки. Говорить, що виділені кошти на будівництво об'єктів захисту енергетики були використані, я просто, приблизно наполовину. Кумулятивно. Вони збирали цифри кумулятивно і дали отакий висновок.

ГРИНЧУК С.В. Дуже цікаво. Чому? Тому що дуже багато підприємств, Енергоатом робив свій захист. І він, до речі, його зробив. Укренерго робило захист на своїх об'єктах.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дивіться, що стосується Енергоатома, перед вами тут були керівники антикорупційних органів, слідчі антикорупційних органів стверджують, що Енергоатом робив свій захист з відкатами, із схемою "Шлагбаум", із вимаганням грошей і вкраденням грошей.

ГРИНЧУК С.В. Дивіться, я в їхню господарську діяльність як міністр не маю. Як міністр енергетики, як міністр захисту довілля не могла і як заступник теж не могла вмішуватися, тому що це корпоратизоване підприємство, знаходиться під віданням Кабінету Міністрів, управляється через Міністерство економіки і наглядовою радою, яка складається з незалежних членів, які також були обрані незалежно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Там виявилася проблема з наглядовою радою.

ГРИНЧУК С.В. Незрозуміло, що там відбулося. Я думаю, що... Але, менше з тим, хай собі там НАБУ, інші антикорупційні правоохоронні органи займаються цими відкатами і всім решта. Але те, що я контролювала в тому

числі як міністр, який контролює виконання політики, яка формується і в якійсь частині реалізується міністерством, підприємствами, для того щоб цей захист був завершений там в строки, для того щоб ті, хто не робить свою роботу в строки, були ти чи іншим чином покарані, стимулювати, пришвидшувати цю роботу. І я точно знаю, що в Енергоатомі захист зроблено цих об'єктів. В Укренерго, думаю, відсотків на 90. Там були проблемні об'єкти, пан Кучеренко в звіті з колегами дуже докладно розписує, які ці проблемні об'єкти, але також я постійно, кожного дня в мене ранок починався з того, скільки підрядників прийшло, скільки робочих прийшло на той чи інший об'єкт, тому що всі розуміли, наскільки це важливе питання.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З вашої точки зору все-таки, повертаючись до критичної ситуації, ви бачите причини цієї критичної ситуації виключно в російських атаках чи ви бачите...

ГРИНЧУК С.В. Це не я бачу, це всім зрозуміло.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я питаю зараз вас, ви не бачите недопрацювань з боку уряду, державних компаній, ви там проблем не бачите?

ГРИНЧУК С.В. Чому? Хай це...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я вас питаю, ви ж спеціаліст, ви сказали: я розібралася, ви були міністром.

ГРИНЧУК С.В. Я в своїй роботі, в своїй роботі не бачу того, чого б я не зробила за цих 4 місяці, будучи міністром, щоб... навпаки, зробила багато, щоб покращити ситуацію, щоб підготуватися, щоб покращити ситуацію. Але коли такі атаки, коли десятки ракет прилітають в один об'єкт, і ще хотіла би теж, користуючись нагодою, що нас тут дивляться, чи хтось розуміє як

виглядає теплова електростанція по об'єму? Там можна захистити так само як в Енергоатомі...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Розуміємо.

ГРИНЧУК С.В. Можна захистити тільки окремі елементи, там неможливо фізичним захистом захистити весь об'єкт, це неможливо. Або як виглядає підстанція, захищені трансформатори, їх захистили. Я не буду багато говорити, тому що...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не треба, в нас...

ГРИНЧУК С.В. Все-таки я хоч вже і не посадова особа, але...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Звичайно. Не треба, державні таємниці ніякі видавати не треба.

ГРИНЧУК С.В. Але це ж величезні території з лініями електропередач, з іншим супутнім обладнанням, і коли туди прилітають десятки ракет, дронів кожного дня, були такі об'єкти, куди кожного дня по декілька разів прилітає, люди просто не встигають фізично ремонтувати, навіть якщо є достатньо ремонтного обладнання. Це дуже складно робити.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозумів вас.

ГРИНЧУК С.В. Все одно супутніх пошкоджень дуже багато, там пообкладали вже все, що можна, але їх неможливо уникнути.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Нам сьогодні говорять антикорупційні органи, що існувала схема "Шлагбаум" в Енергоатомі. Ви не опікувалися

безпосередньо Енергоатомом, але очевидно, що Енергоатом дотичний до Міністерства енергетики. Чи ви особисто бачили проблему, можливо, існування корупційних схем в Енергоатомі чи інших державних енергетичних компаніях? Чи зверталися щодо цього до когось, до правоохоронних органів, до своїх, безпосередньо до Прем'єр-міністра України?

ГРИНЧУК С.В. По Енергоатому, ні, я... Я ж кажу, я як міністр виконувала, слідувала законодавству, не втручалася в їхню господарську діяльність. Для мене було важливо, щоб всі енергоблоки працювали безперебійно, і це, до речі, зараз так і є, і так з 2022 року, всі енергоблоки Енергоатому працюють безперебійно. На цьому і тримається, чесно кажучи, всі ці роки, це основа нашої енергосистеми. Якби там про цю страшну корупцію, яку ви розказуєте, я в ній не брала участі, нічого...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не я розказую, а антикорупційні органи пред'явили підозри.

ГРИНЧУК С.В. ...вони розказують. Значить, це мало якось повпливати або має там певний прямий вплив, або непрямий вплив, на роботу самої компанії. Вона набагато більш прибутковою стала за ці роки. Офіційно ви можете перевірити, всі блоки працюють, на відміну від до цього періоду.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви зараз про Енергоатом?

ГРИНЧУК С.В. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Все-таки ви, я бачу, знаєте про нього більше інформації. Ви сказали: я не опікувалася.

ГРИНЧУК С.В. Звичайно, знаю. Я опікуюся балансом енергосистеми. Я опікувалася як міністр. Я, звичайно, розумію, який об'єкт скільки може генерувати, скільки може передавати, розподіляти електроенергію. Це моя робота була. Але господарська діяльність щодо закупівлі цементу на споруди чи там на що, це їхня робота. Я тут взагалі не маю права туди вмішуватися і не отримувала жодних документів щодо цього.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми зрозуміли.

ГРИНЧУК С.В. Тому що в мене зовсім інша сфера була відповідальності і роботи з нею.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Є інформація про те, що сьогодні прийнято рішення, і великі енергокомпанії державні мають можливість закуповувати товари військового призначення для захисту своїх об'єктів. Чи це є так, я без деталей?

ГРИНЧУК С.В. Як-як, ще раз?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Що державні енергокомпанії, наприклад, Укренерго або інші компанії, також закупляють товари військового призначення для того, щоб захищати свої об'єкти. Я питаю вас. Це питання було.

ГРИНЧУК С.В. Напевно, я ж зараз не є...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Коли ви були міністром, чи було у них таке право?

ГРИНЧУК С.В. Ми співпрацювали, вони співпрацювали, міністерство, звичайно, проводило теж ці координаційні наради з Міністерством оборони

для того, щоб у них була можливість, все це робилось через військових в тісній координації.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А я говорю про прямі закупівлі без військових. Тобто не те, що вони говорять Міноборони у нас такі-то технічні дані, такі-то технічні питання, знайдіть нам найкращий спосіб захисту, а коли вони самі, самі з власного балансу йдуть і купляють товари військового призначення.

ГРИНЧУК С.В. Вони це робили раніше.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вони це робили і раніше і при вас як при міністрі. Ви вважаєте, це доцільно?

ГРИНЧУК С.В. Вважаю, так, тому що якщо підприємство на деяких своїх об'єктах може зробити свій об'єктовий захист, може це зробити швидше, ніж загальна машина і державна, то це чому б ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А як же можна... Я розумію, об'єктовий захист, збудувати щось, а як об'єктовий захист товарами військового призначення, не захисними? Для цього ж мають бути певні спеціалісти, для того, щоб розуміти, як ними користатися, як використовувати.

ГРИНЧУК С.В. Тому що це відбувається в тісній співпраці. Я, чесно, не читала те рішення, яке....

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви не в курсі цього?

ГРИНЧУК С.В. ...може, воно там чимось відрізняється, є ширші поняття, ніж були до цього.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, коли ви були міністром.

ГРИНЧУК С.В. Точно закупали все, що стосується фізичного захисту, деякі елементи антидронового захисту. Я не знаю просто, про яку зброю йде мова, не можу коментувати, перепрошую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наступне питання. Чи знайомі ви з паном Андрієм Єрмаком?

ГРИНЧУК С.В. Звичайно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Коли ви останній раз з ним спілкувались?

ГРИНЧУК С.В. У Вашингтоні, напевно, в жовтні місяці.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Під час...

ГРИНЧУК С.В. Поїздки, зустрічі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Під час відрядження. Як би ви охарактеризували свої відносини з ним?

ГРИНЧУК С.В. Робочі і не так часто відбувались. Звичайні робочі відносини, в основному на нарадах.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Колеги, якісь питання, які би ви хотіли додати до пані Світлани, чи є? У мене теж нема.

Ви щось хочете додати?

ГРИНЧУК С.В. Дякую дуже.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Все, дякую.

Хочете додати щось?

ГРИНЧУК С.В. Хочу додати, що також звернуся до ТСК з конкретними фактами порушень моїх прав і свобод під час воєнного стану, як людини і громадянина, і буду дуже...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Будь ласка, якщо у вас з'явиться знов-таки додаткова інформація, теж, будь ласка, ми завжди готові її вислухати. Дякую.

Пан Герман Галущенко, можна вас попросити.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. У вас є до 5 хвилин.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я дуже швидко, може в продовження розмови, те, що ми говорили. Насправді, дивіться, справа в тому, що, дійсно, енергосистема тримається на Енергоатомі ...*(Не чути)*

Олексій, я, до речі, подивився, коли я номінувався на міністра, в Раді ви перед тим, якщо пам'ятаєте, виступали на трибуні і ви казали, що от іде людина зі збиткового підприємства на міністра. І ви були праві насправді, тому що на той час, дійсно, Енергоатом був збитковою компанією. І я вам поясню, чому? Тому що половину своєї товарної продукції Енергоатом віддавав по 1 копійці при ціні, якщо пам'ятаєте, тоді тариф був електроенергії рівно 68. Нікого не цікавило те, що Запорізька атомна станція не могла видавати повну потужність, тому що була замкнута потужність, маючи шість блоків, а це більше 6 гігават, станція видавала лише 5,3. І це теж нікого сильно не бентежило, а мова йшла про державну компанію. І насправді рішеннями регулятора атомного два блоки у листопаді Запорізької атомної

станції не були допущені на роботу через просто якісь фейкові зауваження до дизельгенераторів. Тобто насправді все це змінилося в 21-му році, коли насправді була побудована лінія і Запорізька атомна станція до окупації видавала більше 6 гігават вперше за історію України. І дійсно, те, що вже і Світлана говорила, те, що, дійсно, на атомі трималась енергосистема. В лютому перед початком великої війни вперше в історії України працювало 15 атомних блоків і видавали, це повний склад генерації, видавали більше 300 мільйонів кіловат-годин. Зараз на кожну зиму атом працює повним складом, це дев'ять блоків, і це, в принципі, те, що сьогодні важливо, особливо в умовах обстрілів. Слава богу, поки ударів по атомним станціям ще не додумались ці рашисти робити, але, безумовно, бо це удар по факту по ядерному об'єкту.

Тому я вважаю, що дуже важливо теж просто, скажімо, в цій справі, і є там, безумовно, і таємниця досудового слідства, але питання навіть не в тому, питання, що в цій справі, я вважаю, що дуже важливо, щоб антикорупційні органи, вони, дійсно, там розбиралися з тими питаннями, які є там з точки зору можливої корупції, з точки зору можливої, якщо там дійсно там були якісь події, але давайте при цьому теж говорити, що сама компанія, дійсно, вона сьогодні є основою енергосистеми. І дуже важливо, щоб в цій складовій, великій медійній складовій, да, щоб з повагою відноситися до самої компанії і до того, що вона робить. Бо є факти, тобто може вони там комусь не сильно подобаються, але є факти, і факти говорять про те, що компанія сьогодні має абсолютно інший ...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Переходимо до запитань, і ви згадали вже там і ту проблематику, яка є сьогодні в енергетиці, ви довгий час її очолювали, а потім перейшли в Міністерство юстиції. Розкажіть, як це відбувалося, чому так.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Чому Мін'юст?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Насправді це була пропозиція від Юлії Анатоліївни Свириденко. Да, тобто я так зрозумів, що шукали там когось на міністра юстиції. Насправді я... Перша моя освіта – це юридична, да, можливо, ви бачили. Тобто у мене три освіти: перша – юридична, друга – економічна, а третя – атомна енергетика. І відповідно я працював колись у Мін'юсті, да, і мені запропонували перейти на міністра юстиції.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вам не здалося це якось дивно, міністр енергетики, тепер міністр юстиції.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Та дивіться я, як це, я не думаю, що це дивно. Насправді тут же питання в компетенції: чи є компетенція, чи ні. Насправді як працює Міністерство юстиції, знову ж таки я працював раніше, очолював один з ключових департаментів Мін'юсту, да, і прекрасно розумів, в принципі, структуру і людей, які там...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто це була пропозиція Юлії Свириденко?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи обговорювали ви це з Єрмаком?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З Президентом?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ніякої не було співбесіди, нічого? Чи обговорювали ви це з Міндічем?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви знайомі з Тимуром Міндічем?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Да, я знайомий.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Розкажіть, коли познайомились.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я роки не пам'ятаю, але у нас в Києві, в школі діти ходили в один клас.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Приблизно хоча б.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Це десь, може, 17-й, 19-й. Я зараз точно...

ГОНЧАРЕНКО О.О. 2017, 2018 приблизно.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Плюс-мінус, да, приблизно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви познайомились на підставі того, що діти ходили в одну школу.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Да, в один клас.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З тих пір ви з ним підтримували стосунки.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Спілкувались. Але я не скажу, що... .

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви не можете його назвати своїм другом.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Коли ви останній раз з ним говорили?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Десь влітку, напевно. Десь влітку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тут важливо все-таки. І це не так давно було. Коли влітку?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Може, в серпні. Може, я помиляюсь. Може, липень. Влітку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, ви маєте якийсь процесуальний статус в справі "Мідас"?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. А я не знаю, чи я можу про це говорити.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Можете. Це не таємниця. Я ж вас не питаю деталей, я питаю вас статус.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Да, я є свідком в справі, я був на допиті. Це, до речі, теж до питання, здається, Юля, ви задавали по таємниці досудового слідства, тому що я ще не вийшов з допиту, вже ЗМІ всі писали про те, що Галущенко прийшов на допит. Я насправді цього і не ховав, але просто питання, що якщо ми говоримо, що це якісь процесуальні дії, я думаю, що це важливо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це був один допит?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Один допит. Да, я дав покази, тобто я відповів на питання, які мені задавались, відповідно як свідок.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи очікуєте ви отримання підозри?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Слухайте, можна очікувати взагалі чого завгодно сьогодні в тих умовах, які ми живемо. Я не знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозумів.

Ви сказали, липень-серпень. Про що була та розмова з Тимуром Міндічем, чи це була особиста зустріч, чи телефонна розмова?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Це була і телефонна... А, ні, ми бачились, ми бачились з ним, і насправді там просто про щось, нічого такого там не обговорювали.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Про щось – це не дуже зрозуміло. Про погоду чи про що?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. В тому числі і про погоду.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В Тель-Авіві чи в Києві?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ні, я ж в Тель-Авів не їздив.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Тобто це була просто взагалі особиста зустріч.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Просто особиста зустріч.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ніяких ділових справ, робочих справ ви не обговорювали?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дивіться, я з ним взагалі ніяких справ, я читав, до речі, підозру, яка є. Я не знаю, чи це вона відповідає, та, що публічно була в доступі, і там є пасаж про те, що... там два пасажі...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Там є про незаконний вплив на вас.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Да, там є пасаж про те, що він здійснював вплив на мене, і натомість він захищав мене перед Президентом. Там два пасажі є, це просто...

Дивіться, по-перше, в моєму розумінні вплив, що значить вплив? Вплив, це коли ти можеш звернутися до людини і сказати: слухай, мені потрібно оце, оце, зроби. Тобто таких, по-перше, питань не було, а по друге, ніколи, а по-друге, і... тобто має бути якийсь причинно-наслідковий зв'язок.

Стосовно другого пасажу про те, що там мене треба захищати було перед Президентом, вважайте, це взагалі якась повна маячня, тому що, коли почалася велика війна, отут я в сусідньому будинку жив майже цілодобово і з Президентом був на зв'язку, напевно, через день або, може, кожен день, тому що система була в ізоляції, ми 3 дні тоді якраз відключилися, і, в принципі, потім почалися масовані обстріли. Тобто Президент постійно опікувався станом енергосистеми. Тобто я був з ним на зв'язку просто постійно. Тому це просто якась... не хочу коментувати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А ви розповіли про деталі цієї зустрічі в серпні. Тобто, в принципі, на зустрічах, які у вас були з Тімуром Міндічем, скільки їх було минулого року? Приблизно.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Не пам'ятаю, може, декілька.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви були колись в його квартирі на Грушевського, 9-А?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Був. Один раз був.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Коли?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. От, здається, це в серпні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це ви в серпні до нього заїхали в гості?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Просто поговорити про погоду.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так, зрозумів.

Ростислав Шурма.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Є такий.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ваші відносини з ним?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Складні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чому?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Складні. Тому що у нас було дуже багато спорів. Він дуже грамотна людина, ну, тут треба віддати належне, але там, ну чесно, ми сперечалися стосовно там всіх інших питань по роботі, він керував економічний блок.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Можете якийсь приклад нам навести якоїсь одної суперечки вашої чи там дискусії.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я би не хотів, їх було немало.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви би хотіли чи не хотіли, я вас це не питаю. Я спитав вас одну якусь розповісти нам. Ми хочемо зрозуміти характер цих дискусій.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Це, наприклад, ми говорили там про розподілення генерації, наприклад, а в мене було трохи інші погляди.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А чого ви не затвердили конкурс по розподіленню генерації?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. А чому ми його не затвердили?

ГОНЧАРЕНКО Г.В. Ви його затвердили.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Його ж оскаржила Укрнафта в Антимонопольному і потім понаписували скарги. Там же було питання в тому, що викинули Укрнафту, вони написали скарги. То я читав це, що писали, тому що я там щось мені не сподобалось і результати, ну, це маячня.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це ви відкидаєте. Ви змінювали статuti підприємств "Укренерго", ОГТСУ, оператор ринку? Яка була мета цих змін?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Змінювали, да. Змінювали і, по-моєму, навіть декілька разів це робили. Питання... ну, взагалі основна... Ну, там декілька було історій. Питання в тому, що ми взяли за основу на той час... А він, до речі, зараз і є такий в Укргідро, який передбачає, що ключові питання діяльності підприємства, це там інвестиційний план, це кадрові питання, мають призначатися, вирішуватися кваліфікованою більшістю членів наглядової ради. Насправді зараз ми ж говоримо, в принципі, наглядова (*нерозбірливо*), це чотири незалежних. Це незалежні – це іноземці у більшості, да. Це теж, до речі, в мене питання завжди було велике, чому незалежний член наглядової ради не може бути з паспортом України? Для мене це завжди виглядало трохи дико, тому що, тобто в чому українці є меншими фахівцями ніж іноземці, які... Ну, це так воно працює, на жаль, чомусь така практика склалась, що...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це практика чи законодавче обмеження?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Це така практика.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Законодавчого обмеження немає.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Немає, да, абсолютно вірно. Якщо подивитися постанову, це три семерки, сімки, точніше, там немає такого, але по факту чомусь завжди *...(Не чути)*, що це мають бути іноземці. У мене завжди з точки зору тої діяльності, з якою я стикався, а я більше чотирьох років керував міністерством і, в принципі, я вам скажу, іноді рівень представників іноземців в наглядових радаx я навіть не хочу коментувати. Тому питання в тому, що він там має бути, тому що він іноземець, я з тим ніколи не

погоджувався. І тому да, дійсно, ми робили ті зміни. Да, вони трохи, так би мовити, мали наслідком певну напругу мою особисту навіть у відносинах з певними інституціями. Але, мені здається, що ми потім знайшли порозуміння і, в принципі, це все було далі вирішено.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви все-таки нам не розповіли деталі суперечки з паном Шурмою, ми хочемо дізнатися.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Розподілена генерація, от я згадав...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто він хотів, щоб ви затвердили результати конкурсу?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ні-ні, це не про цей конкурс, його вже і не було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не про цей, а про що? Так, а про що?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Це ми говорили... взагалі концепт, як було все-таки, на що ставити більше, чи на збільшення генеруючих потужностей великих блоків, чи більше все-таки через розподілену генерацію. А Ростислав, він більше був, як це сказати, більше бачив розподілену генерацію, але велику, це мається на увазі 300-400 мегават підприємства, це аналог Німеччини, воно так близько, що треба побудувати цю генерацію по 300-400 мегават, і вона буде і розподілена, і ніби немала, яку, в принципі, ми там встановлювали. А встановлювали ми 20, до 50 плюс-мінус ці установки.

І питання. Ми тут не сходились, тому що, дійсно, воно в Німеччині так виглядає, але я розумів, що моя позиція була знову ж таки в тому, що побудувати 300-500 мегават з нуля, – це буде вимагати десь там три-чотири роки в таких моїх оптимістичних розрахунках, ми не сходились ні в термінах, ні в підході. І тому я більше був за те, щоб, навпаки, більше ставити

отих маленьких, відносно маленьких, по 20, 50...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чий концепт виграв?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ну, був концепт і його. Він, до речі, був навіть презентований, мені здається, на раді регіонів, він про це говорив. Але, в принципі, жодного такого підприємства не включали.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Які у вас відносини з Андрієм Єрмаком?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Робочі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Коли ви його останній раз бачили?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Коли, не знаю. Була нарада по реєстру дітей, може, в жовтні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи спілкувалися ви з ним після відставки? З Сергієм Шефіром?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Взагалі загубився...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви не знайомі з ним?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ні, я знайомий. Він же був перший помічник, але з того часу, як він звільнився, це було ще до війни, мені здається, чи ні...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Кажуть, що він ходить в Офіс Президента.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я, до речі, навіть в Офісі не бачив... *(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. Олена Дума. Ви її не знаєте?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я її знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вона ж була вашою радницею.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Слухайте, я її знаю, але це дуже умовно. Взагалі не спілкувався з нею, коли вона... Що вона очолювала? АРМА.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Перед тим, як очолити АРМА, вона була вашою радницею. Ви її погано знали, а навіщо ви її взяли в радниці?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я її взяв, бо в неї була ідея, до речі, по НПСП, це по викидах, там вона займалася, біля екологічних питань. Але, в принципі, нічого вона...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як з керівником АРМА у вас були з нею контакти?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ні. Можливо, раз був, але це робоче було питання. Я вже навіть не пам'ятаю, це передача якогось було активу. А, це було цей... Зараз я скажу. Це був Львівський, здається, ізоляторний завод, який був забраний в АРМА, і ми його передали в Укренерго.

ГОНЧАРЕНКО О.О. На плівках справи Міндіча оприлюднених є таке, що 14.07.2025 вам подзвонили, і ви поїхали в Офіс Президента. Чи був такий факт?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Можливо, було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я думаю, вас це питали вже, тому ви знаєте.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Можливо, було, але ж в цьому... да, можливо.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вас не дивує, чого це на плівках, звідки про це знають от вони. Наприклад, ваші колеги по міністерству чи Прем'єр вас відправляла вас туди 14.07?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Слухайте, я ж часто був в Офісі, це...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А наскільки часто бували в Офісі?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. У нас дуже багато нарад було, дуже багато.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Раз на тиждень умовно, чи...

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дивіться, ну, там же залежно... дуже багато ставок було по енергетиці. Якщо Ставка по енергетиці – це раз. По-друге, були такі загальні наради про накопичення... та дуже багато, по санкціям, багато було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Раз на тиждень, частіше?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Раз на тиждень, можна сказати, що так.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А через які "фільтри" зазвичай заходили в офіс?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Через що...?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Якщо очікували там, наприклад, початку засідання, ще щось, ви в якому кабінеті перебували?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Там, де засідання було.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В приймальній, може ще до когось заходили?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ні-ні, там, як правило, ну, воно ж там в якихось великих кімнатах, а там перед ними є завжди кімнати, де можна почекати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ваші відносини з Петром Котіним?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ну, робочі відносини. Я вважаю, що він фахівець з великої букви.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З Олександром Хейло?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Робочі були відносини з Олександром Хейло.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А чого ви засміялись?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Просто він, знаєте, це, до речі, знаєте, як кажуть... Я ніколи не боявся визнавати помилки кадрові. Мені здається, це нормально, коли ти... це можливо, коли ти помиляєшся в людині. І він мені здавався таким, настільки він... враження було, що він настільки професійна людина саме у вугільній галузі, що настільки, конечно, він виявився протилежним.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло. Ми просто розуміємо, що він же був керівником Укрвугілля, і там скандали і погані історії. Тобто це саме тому ви так оцінюєте.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ну, да, саме тому. І насправді, чесно кажучи, і те, як

він закінчив, це теж його характеризує.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як би ви охарактеризували свої стосунки з Президентом Зеленським?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Робочі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи мали ви з ним розмову... Коли останній раз ви мали з ним розмову?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Напевно, в листопаді, мені здається.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В листопаді. До вашого звільнення, після?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. До звільнення.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це була розмова, присвячена якій тематиці?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ми по реєстрах говорили, тоді якраз питання по реєстрах, закриття реєстрів, чисто професійне.

ГОНЧАРЕНКО О.О. З тих пір ви не контактували.

Питання от, хто, крім вас і Президента, був присутній на енергетичній нараді 13 лютого 25-го року, присвяченій Хмельницькій АЕС? Може, ви пам'ятаєте хоч когось? Нікого не пам'ятаєте?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Чесно... Ну, по моїй... так скажемо логічно, там мав бути президент Енергоатома, я не знаю, може, Прем'єр. Я чесно...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не пам'ятаєте. А хто був ініціатором цієї наради?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я не пам'ятаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А хто був ініціатором ідеї розширення атомної електростанції хмельницької? Добудівництва і так далі?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дивіться, насправді я завжди виступав за цей проєкт і я від цього не ховаюся і мені не соромно за це. Я вважаю, що це велика помилка. На жаль...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це була ваша ідея?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я цю ідею просував, да, я це...

ГОНЧАРЕНКО О.О. З початку. Те, що ви просували, ми знаємо. А на початку це чия була ідея?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дивіться, це ж проєкт був ще задовго, це десь він в, мені здається, в 16-му році, це ж проєкт ще насправді, ще який Порошенко підписував указ про будівництво цих блоків. І, в принципі, я вважаю, що це абсолютно правильний трек, який просто, на жаль, на жаль, сталося як сталося, але його не можна зупинити і зараз. Я би виходив з того, що оскільки... просто болгарські реактори навіть на все те навколо тих дискусій стосовно там, що це російські реактори, але насправді це такі самі реактори, які сьогодні експлуатуються в Україні. І це проста можливість була швидко це зробити. Зараз, якщо ми говоримо, що там з нуля робити, це, очевидно, є альтернатива. Можливо, буде альтернатива – це Чехія, але це з нуля робити корпус, це тільки виготовлення корпусу, ну, так при хорошому темпі це 4-5 років тільки отримати корпус. Тут ми як би корпус ми поставили і за три роки перший блок, третій був би в мережі.

Я вважаю, що не можна державі від цього проєкту відмовлятися. Рівень готовності там дуже високий, дійсно, дуже високий. І просто весь світ зараз рухається в атомну енергетику. Питання в тому, умовно, я теж там без аргументів завжди був, що для чого це робити, тому що завтра там Запорізька атомна станція повернеться і ...*(Не чути)*, але я не знаю, чесно кажучи, як будуть розвиватися події навколо Запорізької, мені здається, що це дуже складний трек, дуже складний трек. Навіть складніший, ніж він здавався спочатку, бо я, в принципі, був дотичний до всіх розмов, і Рафаелем Гроссі ми в дуже хороших відносинах були, до речі, до цієї історії. Зараз це теж важливо, чому, я вважаю, що дуже важливо захищати своє ім'я, тому що це вплинуло на багато-багато, скажімо, можливостей і зв'язків, і комунікацій саме в світі. Але питання в тому, що ми дійсно хотіли, там певні напрацювання були, але зараз воно трохи поки виглядає у велике-велике питання взагалі з тим треком.

Але, до речі, по третьому і четвертому по Хмельницькому, я ж підписав меморандум з МАГАТЕ про те, що вони будуть сприяти нам допомагати в будівництві. Тому, я вважаю, що це дуже важлива річ, і Україна, ми не можемо чекати, , тобто Запорізька, дай боже, вона до нас повернеться, уж точно, я сподіваюсь, що ми не будемо купувати електроенергію від станції, яка буде під контролем Росії, бо це нонсенс взагалі з точки зору світової ядерної безпеки і взагалі всіх норм, просто це катастрофа в моєму розумінні з точки зору того, що сьогодні у світі побудована і з точки зору взагалі розвитку атомної енергетики. Тому... Але Хмельницьку треба будувати.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, будь ласка, от я слухаю вас там, чому ви написали заяву про відставку?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Чому я? Ну, дивіться...

ГОНЧАРЕНКО О.О. З посади міністра юстиції.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я розумію. Да-да, я розумію. Дивіться, воно ж мало такий вже, як це, не пам'ятаю, хтось говорив, да, сьогодні, що в принципі таке враження, що, як це, вже всі злочинці визначені, да, як це, питання фігурант справи. Знову ж таки є процесуальний статус, у КПК поняття фігуранта не існує, але сьогодні ти фігурант, і в принципі, воно несло дуже багато негативу, наскільки я це відчував, на уряд. Дивіться, я ніколи не тримався за посаду, насправді, я завжди про це говорив, для мене не самоціль бути міністром. Насправді, знаєте, я завжди казав, що там це ще так доля випала, да, що фактично чотири роки і там три абсолютно військових, да, зими, і я думаю, що, знаєте, одна справа, коли там можна це там кричати збоку, як можна було зробити, а інша справа, сісти і взяти відповідальність, і приймати рішення в часи, коли, знаєте, тут навіть деякі ...*(Не чути)* експерти, які виступають постійно, їх тут з Києва здуло в перший день, коли все почалося. Тому питання в тому, що для мене це не самоціль, а оскільки воно виглядало так, скажімо, репутаційно, да, мені здається, що це нормальне рішення, це моя політична...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А чого ви не прийшли на звіт до Верховної Ради?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. А я, до речі, ви знаєте, я виступав на комітеті, я ж був на комітеті, коли розглядали це питання. А на звіт... Я пам'ятаю, що я сидів, мені сказали, звіт вже почався, типу, вперше, щось таке, да, воно було перші 30... Ну, і я, ну, окей, так, а що мені робити, типу іти, типу вже там хтось виступав... *(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. А хто вам це сказав, що...

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Мої помічники.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви не намагалися дізнатися, коли буде розгляд питання про вашу відставку? Ну, просто, дивіться, це от, ну, пані Світлана перед вами, ви чули її, тепер ви. Я не розумію, ви працюєте, роками працюєте на державу, вважаєте, що ви робите корисну справу, працюєте на державу. Вам говорять там, що ви фігурант, як ви говорите. Ви вирішуєте. Ну, емоції в людини можуть бути різні. Ви вважаєте, більше не хочу. Але не прийти, не прозвітувати, сказати, я прийшов, от я це зробив, один, два, три, п'ять, десять, у вас є питання до мене – задайте, я ні до чого не причетний і так далі. Чому ви не прийшли?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ну, не знаю, мені здається, що я не... Ну, не знаю, ви думаєте, що це я би мав можливість отак виступити і розказати, що я зробив?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Да, у вас би був ваш час з трибуни Верховної Ради і були би відповіді на питання.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Можливо, я недооцінив цю можливість, бо це, ну, тобто це площадка, да?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, конечно.

Пані ...*(Не чути)*

_____ . Пане Галущенко, мене дуже здивувало те, що ви розказали про те, що там певні репутаційні втрати і вони повпливали на ваші відносини з паном Гроссі...

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Не тільки з Гроссі.

_____ . Ну, я розумію, але як би це таке, знаєте, тригерна історія, тому що ми розуміємо, що, певно, ви давали якусь інформацію в

МАГАТЕ. Ми розуміємо, що там з ними у нас, в принципі, складна історія з їх позицією і з тим, щоби доносити туди якусь інформацію.

Зараз на даний момент, коли в нас вже є міністр енергетики, ці напрацювання йому будуть передаватися. Тобто ми розуміє, ну, де ...*(Не чути)*, що можна зараз зробити?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ні, я думаю, що там... ну, дивіться, це ж питання, є питання, да, я не думаю, що у Дениса Анатолійовича були проблеми у спілкуванні, він, до речі, його теж знає, ще як Прем'єр-міністр. Тому я думаю, що тут проблем нема. Тут, дивіться, взагалі все, що стосується МАГАТЕ, різні ж були періоди, ви це бачили теж там. В принципі, коли Гроссі, наприклад, поїхав в Москву і зустрічався з Путіним, Ліхачовим, тобто такий хейт до нього був, що як ти можеш. Але, з іншого боку, дивіться, ту інформацію, яку він надавав, навіть розмовляючи з ними, ми її використовували. Більше того, коли була інформація про наміри знову ж таки не від наших навіть партнерів, що, можливо, удари по атомним об'єктам, я зразу йому це передавав, він зразу дзвонив і казав: ви там з глузду з'їхали. Тобто цей інструмент, і він досвідчений дипломат.

І я вам скажу, що ми зробили, наприклад, МАГАТЕ зробило місію на підстанції в Україні. Це взагалі ніколи МАГАТЕ такого не робило в історії, тому що це принципі така відносно статутна діяльність для них. Але ми довели, я йому кажу, дивися, ніколи в світі не було ударів по підстанціям, які не є підстанціями атомної енергетики. Але з-за тих ударів розвантажується, йде блекаут атомної станції, це не ключові підстанції Укренерго. І вони зробили ці місії технічні. Вони приїжджали, вони були в Україні, вони фіксували. Ми там наприймали на раді керуючих резолюції, де прямо було записано, що, росіяни, ви не маєте права атакувати ті підстанції. Тобто, в принципі, я вважаю, що рівень наш співробітництва з МАГАТЕ, він досить...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Чи дали ви якесь інтерв'ю в медіа після вашої

відставки, хоч одне?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ні, не давав.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І я все-таки от не можу скласти для себе, і хочеться ваше якесь пояснення. Ще раз, вас називають фігурантом. Багато людей вважають, що ви причетні. Люди сьогодні страждають від проблем з енергетикою. Це стосується мільйонів людей, напевно, ваших знайомих, у вас є друзі, знайомі, родина, все. Люди дивляться на вас, я думаю, що дивляться трішки інакше ніж до цієї історії. І ви не хочете вийти ні на трибуну Верховної Ради відзвітувати перед Верховною Радою, ні в медіа, і в медіа інтерв'ю, розповісти своє бачення і так далі. Чому?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дуже б хотілось, щоб почули, знаєте.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це вже інша історія. Розумієте, якщо ви нічого не скажете, то вас точно не почують.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Тут я згоден.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Якщо ви щось скажете, то, може, почують, може, не почують, хтось почує, хтось не почує.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. А я, бачте, я використовую тут... До речі, дуже дякую за запрошення, Олексію.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми вас слухаємо, вам даємо можливість висловитись. Я просто не можу зрозуміти, у нас трішки інша історія, вас медіа не можуть примусити, ми могли піти примусовим шляхом, ми дуже раді, що нам не довелося цього робити. Але все-таки чи є якесь пояснення, чи

без пояснень?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Давайте, так... Але я врахую вашу думку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Добре. Бо мені здається, чесно кажучи, це виглядає дивно. І це ставить більше питань ніж навіть відсутність.

Як довго ви знайомі з Тимофієм Миловановим?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. З 2019 десь, коли він міністром став.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви були автором ідеї про його призначення в наглядову раду Енергоатому?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ні.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви взагалі нікуди не пропонували?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ні. Він же там десь був в Укроборонпромі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він був десь багато де. Я питаю вас, чи ви його кудись пропонували.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ні, не пропонував.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А які у вас з ним відносини?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Не знаю, були, як це, не знаю, це і неробочі, тому що я, в принципі, послугами KSE ніколи не користувався.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Зрозуміло.

Я спитав вас вже про фігурантів "Мідас", про Тимура Міндіча. З Цукерманом ви знайомі?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Бачив пару разів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. На предмет чого бачили?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Так просто з Міндічем, коли зустрічався.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто це були спільні зустрічі з Міндічем.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Да. Я його бачив, він сидів там.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Це тоді у серпні?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. В серпні чи в липні, да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ця зустріч в квартирі Міндіча?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А скільки там у вас ще... хто ще був? Вас троє було? Він теж про погоду розмовляв тільки?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Взагалі ні про що.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні про що.

Миронюк.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Да, є такий.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він ваш радник?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Він ніколи не був моїм радником. До речі, це вже з'ясували у ВАКС, тому що коли я дивився, коли було продовження термінів слідства, то суддя ВАКС задавав це питання, тому що, я так розумію, що хтось з адвокатів дав відповідне клопотання і витяги з документів, що він ніколи не був радником.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А які у вас з ним стосунки?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дивіться, він надавав мені юридичні послуги як адвокат.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто він був вашим адвокатом на певному етапі?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Да, на певному етапі. І, в принципі, я кажу, я, конечно, я вам скажу, коли послухав це все, у мене дуже багато питань насправді, чи це вообщє воно відповідає дійсності, чи, дійсно, він у них... Мені здається, там дуже багато взагалі речей, знаєте, це не перший раз, коли хтось каже, слухай, від тебе прийшли, чи ти там щось зробив, і там якісь люди, які називають щось, когось і щось розказують один одному, щоб показати вплив, що він знає міністра чи не знає.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви вважаєте, що це він діяв як аферист?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Якщо це правда, те, що там, то я абсолютно впевнений.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Всі плівки отримані процесуальним шляхом.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дивіться, хай встановлюють. Знову ж таки я не хочу жодним чином торкатися слідства, вони роблять свою роботу, я тільки бажаю, що вони робили її професійно, якісно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Як давно ви знайомі з Миронюком?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я давно з ним... я з ним познайомився, коли я, до речі, в Мін'юсті був, а він був заступником Голови Фонду держмайна.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тоді, він, напевно, не був вашим адвокатом на той момент.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я познайомився з ним тоді. І він... тоді це була справа, у нас була в Мін'юсті, я вів міжвідомчі координаційні групи по позовам проти держави, і це була справа Укртатнафти проти України, і він просто приходив як на наради від фонду, але ...*(Не чути)*

ГОНЧАРЕНКО О.О. Наскільки близькими були ваші стосунки...

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ми спілкувалися. В принципі, спілкувалися. Я вам скажу, я до нього звертався як до професійної людини.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Коли ви останній раз з ним спілкувались?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. В жовтні, напевно.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В жовтні, тобто нещодавно, в принципі. А яка була тема зустрічі?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дивіться, він дуже професійний фахівець в корпоративних питаннях.

ГОНЧАРЕНКО О.О. По якому питанню ви радились з ним?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Мені здається, що по цьому... До речі, по питаннях *(нерозбірливо)* – це розподільчі мережі, як краще побудувати корпоративну структуру. Там ще у мене декілька юристів були, ціла група, яка працювала.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В чому була його зацікавленість? Тобто він не отримував зарплату від вас чи це просто був громадський такий...

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ні, до речі, був період, коли я йому платив за роботу як юриста і він мене консультував. А так, в принципі, тобто це... він не надавав поради. Це по-різному було. Це не було таке, що він безкоштовно приходив і надавав якісь консультації.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви знали, що він знайомий з Міндічем?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я, до речі, не знав цього, да. І це питання насправді... Мені просто цікаво, де вони могли перетнутися.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А які у вас ідеї?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Не знаю.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А з Цукерманом? Ви знайомі з братом Ігоря Миронюка?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. З братом... Да, да. Він був в цьому... керівником

Апарату в суді окружному.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Він зараз працює в НКРЕКП. Це дотично до енергетики.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я його знав, коли він там працював. Я більше його не бачив.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Не підтримуєте стосунки.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ні, я його тоді... І знову ж таки як я знав, я очолював судовий департамент Мін'юсту, відповідно там ми представляли, це ж адмінсуд, це ж ключовий був для міністерства, де ми представляли справи. Я просто знав їх... керівник апарату.

ГОНЧАРЕНКО О.О. В принципі, основні питання, які я хотів поставити, я вам поставив.

Да, пані Кіра, будь ласка.

РУДИК К.О. Можливо, ви, дійсно, скористаєтеся можливостями тимчасової слідчої комісії і все-таки закінчите якоюсь промовою? Тому що ви бачите, що ми намагаємося і дати вам можливість...

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я дякую дуже.

РУДИК К.О. І, в принципі, як представники народу задати ті питання, які люди б хотіли вам задати, якби мали можливість. Тому що в публічному полі є певний вакуум, цей вакуум завжди закривається тими, хто має можливість. Зараз ми надаємо вам можливість, можливо, ще щось сказати з приводу своєї роботи, своєї діяльності.

І повторюю те, що ми казали кожному, хто тут виступав, якщо у вас є перелік питань, з якими ви хочете звернутися, то ми до цього абсолютно відкриті і готові над ними працювати разом з вами.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дуже дякую, по-перше, за таку можливість.

Звісно, в ці ...*(Не чути)* першими, перший вихід в ефір так би мовити, да.

Насправді, дивіться, я дуже-дуже, я би хотів дуже, щоб, по-перше, хай правоохоронні органи розбираються з цією ситуацією. Залишимо їм цю... і, в принципі, знову ж таки кажу, я зі свого боку повне сприяння в їх роботі або тим питанням, які в них виникають. Я б... Дуже важливо сказати, ну, по-перше, знаєте, мені не соромно за жодне рішення, яке я приймав на посаді, і повірте, що були дуже складні ситуації, дуже складні рішення, особливо з початком великої війни, та навіть і цей транзит газу, який закрили російський в 25-му, це було теж технічно дуже складне рішення. І ми дуже готувались... Я не хочу зараз детально, насправді я можу так годинами розказувати про те, що ми робимо. Але дуже важливо, що, дійсно, ми доклали всіх зусиль для того, щоб енергосистема трималася. І, в принципі, сьогодні ситуація складна, але дуже важливо розуміти, що питання це комплексне, тобто це не тільки питання захисту енергооб'єктів, насправді, дійсно, все, що можливо побудувати, воно побудоване, можливо за якимись там самотніми випадками.

Я, до речі, теж згадав цей звіт Кучеренка, він дуже професійний. Вони їздили по підстанціям, вони дивилися. Я просто рекомендував би його взяти...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ми плануємо з колегами.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. ... взяти до роботи. Але повірте, що всі енергетики вони роблять все для того, щоб це світло було. І, на жаль, є втрати великі теж серед енергетиків. Я розумію, що складно, що температура, все воно наклалося, ці удари постійні, але те, що система тримається, знаєте, це... те,

що світло взагалі є... Звичайно, що хотілось би, як були роки, які нам легше було проходити. Але знову ж таки теж сказати, що не було ударів, та було, і були складні дні, і було, я от згадував, було і 300 за раз і більше ракет, по 140-160 вони запускали. Але питання в тому, що все одно це дуже складно, дійсно, немає універсального рішення, немає універсального рішення, як, наприклад, закрити наш зал, або як його... Це неможливо.

РУДИК К.О. Для мене це диво, що ми не в блекауті.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я думаю, що це диво. Повірте, і це навіть не моя оцінка, це оцінка партнерів і міністрів, з якими в мене, вибачте, до цього фігуранства в мене були прекрасні відносини зі всіма в телефоні, і повірте, що вони абсолютно щиро не розуміли, як у нас взагалі є щось. Це абсолютно щиро, це не тому, що вони там щось хотіли, якісь там компліменти, абсолютно ні, їм це непотрібно. Але вони абсолютно щиро завжди говорили, що ми не розуміємо, як ви ще тримаєтесь при таких ударах. Ви бачили насправді, що відбувалося в енергосистемах.

Я пам'ятаю цей кейс навіть, який був в Іспанії, так там нічого не прилетіло, там жодного удару. А питання, що у нас то війна в енергетиці почалася з росіянами вже така інтенсивна з листопада 21-го року насправді, коли вони зупинили транзит вугілля, коли ми змушені були кораблями возити вугілля. І я пам'ятаю той останній корабль, який заходив, 130 тисяч тон, на Одесу, вже росіяни закрили Крим, придумали навчання типу зони обстрілів, а він був великий корабль, він не міг пройти під берегом і треба було заходити в цю зону російських типу навчань. Ну, це ж ризик. Я пам'ятаю цього капітана, який сказав: да, мені вообщє до одного місця, я пливу в Одесу. І це останній корабль, який зайшов в Одесу і почалася велика війна. Насправді таких історій мільйон. Коли...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вибачте, я вас просто слухаю. І я реально не

розумію, то ці історії треба було розповісти з трибуни Верховної Ради і під час звіту. Для цього існує парламентсько-президентська республіка, для цього існує парламент, це називається відповідальність уряду, це називається все те, до чого ми прагнемо.

Я вибачаюсь, я так розумію, в нас вже всі остаточно втомлені. Я не задав вам питання одне по справі "Мідас", яке я маю задати. Була інформація... У вас були обшуки. Була інформація, що ви проживаєте в будинку, який в управлінні АРМА.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дивіться, по-перше, я вам скажу так, про Захарченка я взнав з медіа...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Те, що це будинок Захарченка арештований...

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Так, що він арештований. Тому що він був... Дивіться, я насправді час від часу я в різних місцях проживав, і це пояснюється тим, що на мене був замах з початку великої війни, і мені видали охорону, тобто я змінив свій стиль життя, на жаль.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Замах з боку росіян?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Там складна історія, там ще кримінальна справа є, подивимося.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А це який рік?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Це 26 лютого 2022 року.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І до сих пір вона не розслідувана ця історія?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Ну, там така весела історія була. Там, до речі, щось Резніков...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Розкажіть, будь ласка.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Щось Резніков про неї навіть Українській правді колись розказав трохи, але я не хочу. Неприємна історія. Три години там мене вбивали, чи не вбивали свої, не свої. Це окрема...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви потрапили до чийхось рук фізично?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Фізично, да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Вас тримали.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Фізично мене розстрілювали майже, да. Але...

ГОНЧАРЕНКО О.О. 26 лютого 2022 року тут в Києві?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. В Києві. Але питання...

ГОНЧАРЕНКО О.О. І до сих пір невідомо, хто це був?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Це скоріш за все були часи махновщини, знаєте, що це були наші хлопці.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Friendly fire?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Friendly fire, да.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А заарештований хтось?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Займаються цим питанням.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви ж в даній справі потерпілий, ви юрист. Виходите, є суд, є слідство...

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я виходжу з того, що вижив і слава богу, тоді тим більше. Але питання в тому, що я змінював, тобто там завжди проживав по декілька тих, але цей будинок, він був у вільному доступі як пропозиція на...

ГОНЧАРЕНКО О.О. У вільному доступі де?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Він пропонувався як...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Через ріелторів?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Через ріелторів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто ви його зняли через ріелторів?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Да, абсолютно. Я чесно кажучи, вообщє (*Не чути*)
Більше того, до того в ньому жили люди, якісь навіть іноземці.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви приїхали до будинку і навіть не спитали, хто тут власник?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. А мені яка різниця?

ГОНЧАРЕНКО О.О. А з ким ви мали справу?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Є людина, яка показала, що він має договір оренди.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Там же АРМА мала бути. Чи ви в АРМА брали, чи це була суборенда?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Вообщє АРМА не було взагалі.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А як?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Там була людина, яка мала договір оренди цього будинку. Все, він сказав, я орендар...

ГОНЧАРЕНКО О.О. А з ким орендар, ви не подивилися?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. З якоюсь фірмою, там якась фірма була.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А фірма мала з АРМА?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я не знаю, де АРМА. Я взагалі не розумію...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Пані Аліна, ви в нас професійний юрист, ви розумієте як би цепочку. Я цей ланцюжок не можу зрозуміти. Тобто будинок колишнього міністра внутрішніх справ Захарченка якимось віддається одній компанії, та віддає комусь іншому, та віддає якомусь чоловіку, той чоловік віддає іншому чоловіку.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дивіться, я, наскільки взагалі розумію, що цей будинок здавався постійно, тобто це не те, що там я якийсь нарисовався там, він постійно був в оренді, хтось його орендував.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ваш договір був з ким, ваш? Ви ж заключили договір, у вас був юридичний договір?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Да, у мене була домовленість з людиною...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Домовленість чи договір?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Договір з людиною, яка його була орендатором, він мені здав в суборенду.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Тобто договору у вас ніякого не було?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. В суборенду. Він здав мені в суборенду.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Так був у вас договір?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Був, конечно.

ГОНЧАРЕНКО О.О.Г.В. Тобто у вас був договір суборенди. Як звати цю людину?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я не хочу...

ГОНЧАРЕНКО А чого це?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Це ж...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Та ні, тут немає ніякої таємниці, це не слідство, нічого.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я не хочу. Сергій його звати, але я не...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ні, ну, ми будемо вивчати все одно це питання. Ми будемо писати запит.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дивіться, я можу вам... Давайте я вам дам просто пакет...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дайте, будь ласка. Ми хочемо зрозуміти. (*Шум у залі*) Ми так або підемо, або так, тому ми прийдемо все одно.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дивіться, в мене немає тут ніякого секрета.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І скільки це часу ви його з ним суборендували?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Не так довго, з червня, виходить, по жовтень.

ГОНЧАРЕНКО О.О. А скільки ви платили?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Там по-різному, ми домовились залежно, скільки діб я був, кожен місяць була різна сума.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Приблизно хоч навіть нам суму за жовтень?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я зараз не пам'ятаю, це близько, я не знаю, може 3 тисяч доларів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. 3 тисячі доларів на місяць приблизно?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Там по-різному виходить.

ГОНЧАРЕНКО О.О. По-різному. Ну, я якийсь місяць назвав, жовтень.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Плюс-мінус.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І саме в цьому будинку до вас прийшли співробітники НАБУ і там провели обшук.

ГАЛУЩЕНКО Г.В. І вони написали, що я є власником цього будинку.

ГОНЧАРЕНКО О.О. І ви не знали, що цей будинок в управлінні АРМА?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я взагалі без поняття...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Просто я пояснюю, ви бачите, тут є певний теж знов ланцюжок, можливо невірний. Дума була вашою радницею, стала очільником АРМА. Ви потім живете в будинку, який АРМА...

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Дивіться, я начитався там, що мені віддали ключі, що я там у Захарченка... що там тільки не писали. Насправді це все брехня, я абсолютно чесно не знав... Я взагалі взнав, коли вже прочитав, що це є будинок Захарченка. Цей ріелтор, який цим займався, він навпаки казав, що це напроти от будинок Захарченка. Ну, напроти, окей, будинок.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ви запропонували Світлану Гринчук у міністри енергетики?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Я не запропонував, але мене питали, чи вона...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Ну, це ж вам на зміну людина, це ж логічно, ви залишаєтесь... мали вас спитати хоча б...

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Мене спитали, мене питали.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Хто, Юлія Свириденко?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Да, Юлія Свириденко. Я сказав, що, да, безумовно, вона в стані тримати цю галузь.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Скажіть, будь ласка, в своїх відносинах зі Світланою Гринчук ви не бачите ніякого конфлікту інтересів?

ГАЛУЩЕНКО Г.В. Не бачу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Я задав всі питання.

Шановні друзі, дякую. Пане Германе, дякую вам за ваш час.

Я зараз наше оголошення робоче, яке я маю зробити. Ми робимо... Сьогодні не всі з'явилися. До речі, не з'явився, що дуже цікаво, я звертаю увагу засобів масової інформації, голова фінмоніторингу Пронін. З'явилися підозрювані, фігуранти, просто громадяни, навіть ті, які перший раз взагалі з'явилися на паблік. Пан Пронін, офіційна інформація у нас, що він на лікарняному. Ми бажаємо йому міцного здоров'я і очікуємо його на нашому наступному засіданні.

Тож на сьогодні час, відведений для нашого засідання, вичерпаний. Ми заслухали керівництво НАБУ, САП, пані Гринчук, пана Чернишова і пана Галущенка. Далі заслухаємо Проніна, і не тільки. 21 січня 2026 року ми продовжимо нашу роботу. На 21 січня в нас також запрошений Ігор Коломойський, є рішення суду про те, що йому дозволено прийти на нашу

зустріч. Ми дуже сподіваємося, що не зламається автозак, ще не відбудеться якихось надзвичайних подій, які завадять йому добратися до будівлі Київради, де в нас відбудеться засідання. Думаю, що це буде... Да, це має бути вже в сесійному залі. Думаю, скоріш за все це буде 12-а година, ми обов'язково ще повідомимо про час продовження нашого засідання.

Дякую всім за увагу. І тихого вечора і ночі.

Апарат Верховної Ради України
04-98/3-2026/47223 від 04.03.2026

2166103

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ГОНЧАРЕНКО ОЛЕКСІЙ ОЛЕКСІЙОВИЧ

Сертифікат: 5E984D526F82F38F0400000069605C01FC0B3506

Дійсний до: 08.04.2026 0:00:00

